MADENDE FACİA 19 ÖLÜ

Kastamonu'nun Küre ilçesinde bakır madeninde çıkan yangında 19 işçi yaşamını yitirdi

Facia yerin 150 metre altında meydana geldi. Etibank A. Ş. adına bakır madeni çıkarılan ocakta kaynak yapılırken yangın çıktı. Maden ocağında 31 işçi bir tünelde mahsur kaldı. İtfaiye ekiplerinin müdahalesi sonucu yangın söndürülerek tünelde yaşamını yitiren 19 işçinin cesedi çıkarıldı, 12 işçi de yaralı kurtarıldı. Kastamonu Valisi Mustafa Kara, yangının, madenin çıkartıldığı raflarda bulunan lastiklerin tutuşması sonucu meydana geldiğini bildirdi. SAYFA 12

Kuyuya giren çıkamadı

Aydın'ın Çine ilçesindeki bir yaylada peş peşe kuyuya giren dört kişi, su motorunun çıkardığı karbonmonoksit gazı nedeniyle zehirlenerek yaşamını yitirdi. Bozulan motoru tamir için 16 metre derinliğindeki kuyuya inen Mehmet Keskin çıkmayınca arkasından, Nuri Keskin kuyuya girdi. İki kardeşin kuyudan çıkmaması üzerine bu kez Mehmet Keskin'in askerden izne gelen oğlu kuyuya indi. Etrafında kimse kalmayan ve inenlerden ses çıkmaması üzerine dışarıda kalan İrfan Sivri de ölüm kuyusuna girdi, ancak o da çıkamadı. SAYFA 3

ÜLKEDE ÖZGÜR

GÜNDEM

www.gundemimiz.com E- mail:eposta@gundemimiz.com 9 Eylül- 2004 - Perşembe FİYATI 400 BİN TL YIL: 1 SAYI: 193

YÜKSEKOVA SAVCILIĞI YARGI TARİHİNE GEÇEN BİR SORUŞTURMA BAŞLATTI

8 bin soruşturma

Özgür Yurttaş Hareketi'nin Kürt sorununun demokratik çözümü için verdiği dilekçeler soruşturuluyor

■ 3 kişi tutuklanmıştı

Türkiye siyasi hayatında önemli bir kilometre taşı olarak kabul edilen Özgür Yurttaş Hareketi'nin, bulundukları yerlerde vali ve kaymakamlıklara verdiği on binlerce dilekçe konusunda Hakkari'nin Yüksekova ilçesinde önemli bir gelişme yaşandı. 4 Ağustos günü Yüksekova Kaymakamlığı'na verilen 8 bin 500 dilekçede, Abdullah Öcalan'ın "Kürt Halk Önderi" olarak kabul edildiği, Kürt sorununun demokratik çözümü ve geçmişte yaşanan olayların aydınlatılması için "Gerçekleri Araştırma ve Adalet Komisyonu" kurulması talebi dile getirildi. Bu sırada gözaltına alınan üç kişi "KONGRA-GEL'e yardım ve yataklık" ettikleri gerekçesiyle tutuklanırken; kaymakamlığın istemi üzerine Yüksekova Başsavcılığı, dilekçe sahibi 8 bin 500 kişi hakkında soruşturma başlattı. Soruşturma çerçevesinde 30'arlı gruplar halinde adliyeye çağrılan dilekçe sahiplerine, neden dilekçe verdikleri sorusu yöneltiliyor. Savcılığın dava açması durumunda bu, Türkiye yargı tarihine geçecek en kalabalık sanıklı dava olacak. SAYFA 4

KONGRA-GEL'den uyarı

HABER SAYFA 7'DE

Xweyli sorunlarla boğuşuyor

AB'nin Genişlemeden Sorumlu Komiseri Günter Verheugen'in ziyaretiyle gündeme gelen Lice'nin Xweyli (Tuzla) köyünde yaşayanlar zorluklarla boğuşuyor. Ekonomik durumları elvermediğinden kurdukları çadırlarda ve okulun içinde yaşayan köylüler, aynı acıların yaşanmaması için barışın gelmesini istiyor. Köyün yakılmasıyla Adana'ya göç etmek zorunda kaldığını belirten 9 çocuk babası Abdurrahim Kaya da eşiyle birlikte geri geldiğini, ancak çocuklarının köye dönmek istemediklerini söyledi. SAYFA 5

Çevre Bakanı Pepe istifa etsin!

Hızlandırılmış tren kazasındaki sorumsuzluğun bir benzeri İskenderun açıklarında batan zehir yüklü gemi olayında da yaşanıyor. Çevre ve Orman Bakanı Osman Pepe, batan Ulla gemisi için "sabotaj" açıklamasıyla eksikliğini kapatmaya çalışıyor. Pepe'nin CHP'li Züheyir Amber'in soru önergesine verdiği yanıt, facianın göz göre göre geldiğini ortaya koydu. Geminin batmasında İspanya sorumluluk üstlenmezken; Greenpeace, bakanlığa teknik destek vermeye hazır olduğunu açıkladı. SAYFA 6

Rusya'nın Ladin'i Maşhadov

Kuzey Osetya'daki katliamın ardından Rusya yetkilileri ABD Başkanı Bush'un ağzıyla konuşmaya başladı. Rusya yetkilileri, "terörist" hedefleri vururken ülke tanımayacaklarını açıkladı. Rusya'nın bu çıkışı, ABD gibi dünyayı tehdit ediyor. Rus gizli servisi FSB, Çeçen Lider Aslan Maşhadov ile Şamil Basayev'in yeri hakkında bilgi verenlere 10 bin dolar para ödülü vaat etti. Maşhadov, katliamı birkaç kez kınamış ve militanlara çocuklara yönelik eylem yapmama çağrısında bulunmuştu. Bu arada Kuzey Osetya hükümetinin birkaç gün içinde istifa edeceği bildirildi. SAYFA 10

Gazetemize 90 dava

Gazetemiz Ülkede Özgür Gündem'e yayına başladığı 6 aydan bu yana 90 dava açıldı

Gazetemiz hakkında yayımlanan her iki sayısından birine dava açılırken, konuyla ilgili olarak gazetemiz İmtiyaz Sahibi Ali Gürbüz, Sorumlu Yazıişleri Müdürü Hasan Bayar, Yazıişleri Müdürü İrfan Uçar ve Avukat İnan Akmeşe İHD'de basın toplantısı düzenledi. Uçar, 50 yıllık Basın Kanunu'nun değiştirilmesinin, on yıllardır eleştirilen DGM'lerin kaldırılmasının basına dava açılmasını engelleyemediğini söyledi. Uçar, "DGM yerine kurulan mahkemeler, artık gazetecilerin savunmasını alma gereğini bile duymadan ceza verebiliyor" dedi. SAYFA 2

HALKIN GÜNDEMİ

'Saldırıya uğramadan saldır...'

Bush, salt Ortadoğu'yu değil, tüm dünyayı etkileme, imparatorluğa bağlayarak etki sınırlarını genişletme düşüncesinde... Bush'un 21. yüzyıla yüklediği anlam da bu. Başkanlık seçimleri yaklaşırken, yürüttüğü seçim çalışmalarında bu genel amacına bağlı olarak, geliştirdiği yeni doktrin ve Ortadoğu planını daha da somutluyor. "Saldırıya uğramadan saldır, düşmanını bir adım önde karşıla ve yerinde vur" doktrinine paralel politikalar üretiyor... SAYFA 3

Yüzen Ada için 30 bin imza

HABER SAYFA 3'TE

Kürt sineması Berlin'de

KÜLTÜR SAYFA 14'TE

Avukatlar İmralı'ya götürülmedi

HABER SAYFA 4'TE

TÜM YASAL DEĞİŞİKLİKLERE RAĞMEN GAZETEMİZE AÇILAN DAVALAR GİDEREK ARTIYOR...

192 sayıya 90 dava

İfade özgürlüğünün önündeki engeli kaldırılması için hem Basın Kanunu'nu yeniledi, hem de DGM'ler kaldırdı. Buna rağmen Gündem'in her iki sayısından biri davalık

Gazetemiz Ülkede Özgür Gündem yayın hayatına başladığı 1 Mart 2004 tarihinden itibaren yayımlanan 192 sayısına 90 dava açılarak yargı tarihinde yeni bir rekora imza atıldı.

Gazetemiz Ülkede Özgür Gündem yayın hayatına başladığı günden bu yana 192 sayı yayımladı. Ancak yayımlanan bu sayılar için tam 90 dava açıldı. Açılan bu davalar 50 yıllık Basın Kanunu'nun değiştirilmesi ve yıllardır eleştirilen DGM'lerin kaldırılmış olmasının basına dava açılmasını engellemediğinin açık bir göstergesi. Gazetemiz hakkında açılan davalara ilişkin kamuoyuna bilgi vermek amacıyla dün İnsan Hakları Derneği İstanbul Şubesi'nde bir basın toplantısı düzenlendi. Toplantıya İHD İstanbul Şube Başkanı Hürriyet Şener, Gazetemizin İmtiyaz Sahibi Ali Gürbüz, Yazışleri Müdürü İrfan Uçar ve Sorumlu Yazışleri Müdür Hasan Bayar ile Gazetemizin avukatı İnan Akmeşe katıldı. Yazışleri Müdürü İrfan Uçar, DGM'ler yerine kurulan ihtisaslaşmış Ağır Ceza Mahkemelerinin artık gazetecilerin savunmasını alma gereğini duymadan ceza verebildiğini belirterek, davaların varlığının ve verilen para cezalarının ifade özgürlüğü üzerinde ciddi bir tehdit oluşturduğunu vurguladı. Özgür basının ağır hapis ve para cezaları ile susturulmaya çalışıldığının altını çizen Uçar, "Önceleri faili meçhul cinayetlerle, susturulmaya çalışılan özgür basın, bugün de hapis ve para cezası kıskacına alınmaya çalışılıyor" dedi.

Özgür basına çifte standart

Demokratikleşme paketleri içinde yeni bir kılıç haline getirilen Terörle Mücadele Kanunu'nun (TMK) 7/2'nci maddesinin işletilir hale getirildiğine işaret eden Uçar, TCK'nin 169'uncu maddesinden açılan bütün davaların 7/2'nci maddesine çevrildiğini ve 7/2'den yeni davalar da açıldığını söyledi. Bu maddelerde çifte standart uygulandığına dikkat çeken Uçar, şöyle devam etti: "Gazetecilere ve sorumlu yazışleri müdürlerine hapis cezasını da öngören bu madde uygulanmaya başladı. Bu maddenin uygulanmasında da bir çifte standart yaşanıyor. Mahkemeler kaldırılan 8. maddedeki hapis cezalarını paraya çevirip ertelebiliyorken, aynı türdeki 7/2'nci maddedeki hapis cezasını ertelemiyor. Gerekçe olarak da yine TMK'nin, 'terör suçundan verilen hapis cezalarının paraya çevrilemeyeceği ve ertelenemeyeceği' hükmünü içeren 13. maddeye dayandırılıyor. Oysa yıllarca aynı türdeki 8. maddenin uygulama pratiğinde 13. madde gözardı edilip, cezalar ertelenebiliyordu.

6 ayda 90 dava

Gazetemizin 6 aylık dava bilançosunu açıklayan Uçar, şunları söyledi: "Gazetemiz hakkında dün açılan son davayla birlikte toplam dava sayısı 90'a yükseldi. Yani yaklaşık olarak her iki sayımızdan birine dava açılmış oldu. Demokratikleşme çabaları içinde kaldırılan DGM'lerde toplam 63 dava açıldı. DGM'lerin kaldırılmasıyla birlikte tüm bu davalar yeni kurulan ihtisaslaşmış Ağır Ceza Mahkemeleri'ne devredildi. Yani davalar Beşiktaş'taki eski DGM binasından bile çıkmadı. Yarısından fazlası eski hakim ve savcılarla devam eden bu mahkemelerdeki davalarımız sürüyor. Öte yandan 'demokratikleşmiş yeni Ağır Ceza Mahkemeleri'nde de 12 yeni dava açıldı. Bunların dışında Beyoğlu Asliye Ceza Mahkemesi'nde TCK'nin 159 ve 312. maddelerinden dolayı 15 dava var. Halen Ağır Ceza Mahkemeleri'nde bulunan 13 dosyadan TMK 7/2; 31 dosyadan TMK 6/2; 31 dosyadan TMK 6/2 ve 7/2'nci maddeden ceza isteniyor. Bu davalardan 3'ü sonuçlandı. Bir dosyadan beraat kararı verilirken, iki dosyadan da mahkumiyet kararı çıktı. Örgüt açıklamalarını yayınladığı gerekçesiyle gazetenin İmtiyaz Sahibi Ali Gürbüz ve Sorumlu Yazışleri Müdürü Hasan Bayar'a toplam 5 milyar 720 milyon 372 bin lira para cezası verildi. Eski DGM, yeni Ağır Ceza Mahkemeleri, öngörülen suçta para cezası olduğu için savunma alma gereğini bile duymadı. Yani gazetenin Sorumlu Müdürü Hasan Bayar'ın, savunmasını almadan, onu TMK 6/2'den mahkum etti. Ağır Ceza Mahkemeleri bunu yaparken, ifade özgürlüğü gibi son derece hassas bir alana, trafik suçları gibi basit suçlara uygulanabilen bir yönteme başvurdu.

İfade özgürlüğü tehdit altında

AİHS'in 10'uncu maddesi ile AİHM'in içtihadlarını hatırlatan Uçar, Türkiye'de ise, bir örgütün içinde hiçbir suç unsuru olmayan açıklamasının yayınlanmasının suç sayıldığını vurgulayarak, "Türkiye'de daha çok yasanın değişmesi gerekmektedir. En önemlisi ise ciddi bir mantalite değişikliği lazımdır. Daha önceleri kurşunla uygulanan sansür, dün ağır hapis cezaları ile uygulanmıştır. Bugün ise ağır para cezaları ifade özgürlüğü önünde ciddi bir yaptırım ve tehdit olmaktadır" şeklinde konuştu.

İHD Şube Başkanı Hürriyet Şener de Gündem'in Kürt Sorunu'nu yansıtan tek gazete olduğunu ve dayanışma içinde olduklarını söyledi. HABER MERKEZİ

Tekstilciler basın sektörüne de el attı

Basın sektöründe faaliyet göstermek üzere, tekstil sektörünün tanınmış isimleri ortak şirket kurdu.

Basın sektöründe faaliyet göstermek üzere, Vakko Mağazaları'nın sahiplerinden Cem Hakko, Bilsar Tekstil'in sahibi Selman Safi Binal ile Ascott Konfeksiyon'un da ortakları arasında yer aldığı yeni bir şirket kuruldu.

Alınan bilgiye göre, İstanbul'da kurulan "Proyay Profesyonel Yayıncılık A.Ş."de, Vakko Mağazaları'nın sahiplerinden Cem Hakko, Bilsar Tekstil'in sahibi Selman Safi Bilal ile Ascott Konfeksiyon A.Ş. ortak olarak yer aldı. Şirkete ayrıca, Mehmet Kamil Şükün, Melih Çelet, Gülden Kanatlı ve Maral Öğün de ortak olarak katıldı.

Sermayesi 325 milyar lira olan şirkette, Mehmet Kamil Şükün 160 milyar lirayla en fazla paya sahip oldu. Cem Hakko'nun 15 milyar liralık pay aldığı şirkette, diğer ortakların payı 30'ar milyar lira olarak belirlendi.

Kurulan yeni şirketin yönetim kurulunda başkanlığa Mehmet Kamil Şükün, başkan yardımcılığına Maral Öğün getirildi.

Ortaklar tarafından kurulan şirketin, günlük, haftalık, aylık gazete ve dergi yayınlamak için kurulduğu bildirildi.Tekstilci işverenlerin ortaklıklarıyla kurulan bu şirket basın alanına yönelerek ilginç bir gelişmeye imza attı. İSTANBUL - ANKA

TRT'de 'parça başı iş' yaptırmaya son

Türkiye Radyo-Televizyon Kurumu (TRT), "parça başı iş" yaptırma esasına dayalı çalışma yöntemine son veriyor.

Bu uygulamaya dayanak oluşturan "Türkiye Radyo-Televizyon Kurumu İstisna Sözleşmesi Yönetmeliği'nin Yürürlükten Kaldırılmasına Dair Yönetmelik" Resmi Gazete'de yayımlanarak yürürlüğe girdi.

TRT yetkilileri, parça başı iş yapma ve ona göre ücret alma durumlarını düzenleyen "İstisna Sözleşmesi"nin yürürlükten kaldırılmasının, kurumda masrafları kısmaya yönelik bir girişim olduğunu ifade ettiler. ANKARA - ANKA

General Electric — HALİL İNCESU — hincesu@hotmail.com

BULMACA

HAZIRLAYAN: İtalik Ajans

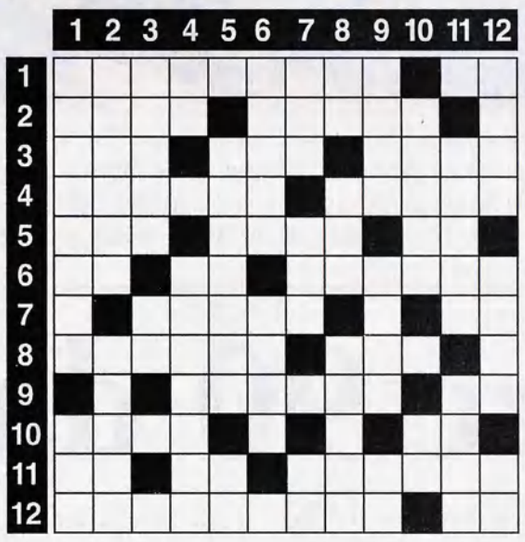

SOLDAN SAĞA

1. Yurtdışında da tanınan başarılı bir genç yönetmenimiz - Bir nota **2.** Mahsul - Coşkun, ilhamla dolu **3.** Lezzet - Güneş doğmadan önceki alaca karanlık - Hörgüçlü bir hayvan **4.** Üfürülerek verilen soluk - Su yolu **5.** Nazım Hikmet'in soyadı - Damga, mühür - Bir kürk hayvanı **6.** Serseri, kopuk (argo) - Bir cetvel türü - Deniz kuvvetlerinde general rütbesi **7.** Yas - Boru sesi **8.** Güney'de bir il - Sergen **9.** Kadın savaşçı - Bir koşu hayvanı **10.** Ürün, yapıt - Utanma duygusu **11.** Bir harfin okunuşu - Sahip - Özerk**12.** Canlandırma - Lityumun simgesi

YUKARIDAN AŞAĞIYA

1. Dadacılık, gerçeküstücülük gibi akımlara öncülük etmiş olan edebiyat akımı, gelecekçilik - Sıkıntı **2.** Mekke'de hacıların arife günü toplandıkları tepe - Bir cismi iki eşit parçaya bölen çizgi **3.** Bileşiminde nikotin bulunan otsu bitki - İngilizcede "Bay" **4.** Mağara - Dizayn. **5.** Kullanıp harcama işi - Nazi Hücum Kıtası **6.** İlgi - Kuran'da bir sure **7.** Garez, gizli düşmanlık - Suriye'nin başkenti - Rey **8.** Şarkı, türkü - Kötü, fena - Etle yapılan bir yemek **9.** Ünlem - Asya'da bir ülke - Bir sayı **10.** Bir şeyin, bir yerin bitiş kısmı, kıyı - Öğütülmüş tahıl.**11.** Orta düzeyde - Mercan ada **12.** Arzu, istek - Teniste topa arkadan öne ve yukarıdan aşağıya doğru vuruş - Bir nota.

	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12
1	P	A	R	A	V	A	N	■	A	B	E	S
2	E	Ş	İ	K	■	S	İ	L	S	İ	L	E
3	T	U	N	Ç	E	L	K	U	R	T	İ	Z
4	E	R	G	A	N	İ	■	T	İ	■	P	İ
5	R	E	■	Y	■	Y	A	R	■	T	S	■
6	J	■	R	■	S	E	R	■	İ	R	■	A
7	A	K	A	L	A	■	Z	A	P	İ	N	G
8	C	A	K	A	■	K	■	P	■	O	■	O
9	K	L	E	P	T	O	M	A	N	■	A	R
10	S	İ	T	■	İ	L	A	Ç	L	A	M	A
11	O	T	■	A	F	A	K	İ	■	L	İ	■
12	N	E	O	L	O	J	İ	■	T	E	R	E

TV'DEN SEÇMELER

GHOSTS OF MISSISSIPPI

FİLMİN Künyesi — TÜRÜ: MACERA

22:00 CNBC-E
Yönetmen: Rob Reiner
Oyuncular: Alec Baldwin, Whoopie Goldberg, James Woods

Gerçek bir olaydan yola çıkarılakar çekilen filmde ırkçılığa dair nüanslara tanık olacağız. Siyahi insan hakları eylemcisi Medgar Evers'in, evinin önünde vurularak öldürülmesiyle başlayan dava süreci büyük yankılar uyandırır. 1963'te tamamı beyazlardan oluşan bir jürinin beraat ettirdiği katil, 30 yıl sonra tekrar adalet önüne çıkmak zorunda kalır ve şaşırtıcı gelişmeler yaşanır.

GLIMMER MAN

FİLMİN Künyesi — TÜRÜ: POLİSİYE

21:20 STV
Yönetmen: John Gray
Oyuncular: Steven Seagal, Kenen Ivary Wayans

Kurbanlarını öldürdükten sonra duvara çivileyerek âdeta çarmıha geren ve öldürme emirlerini de tanrıdan aldığını söyleyen manyak bir katil, Los Angeles'a dehşet salar. Polis departmanı bu zeki psikopatın oyunlarını çözmekte aciz kalır. Öte yandan ABD'nin gizli servislerinin riskli işlerini yapan "Glimmer Man", görevini bırakmış ve New York'ta Jack Cole adıyla, dedektif olarak çalışmaya başlamıştır. Alanında rakip tanımayan detektif Jack Cole, polis teşkilatının aczi karşısında Los Angeles'a çağrılır. Cinayet dedektifi Jim Campbell'la birlikte çalışmaya başlayan Jack, her yaptığıyla etrafındakileri şaşkına çevirir.

ACIMASIZ SOKAKLAR

FİLMİN Künyesi — TÜRÜ: MACERA

00:00 ATV
Yönetmen: John Gunn
Oyuncular: Eric Roberts, David White, Stacy Keach

Rome, heyecanla hapishane kapısı önünde önce çırağı sonra suç ortağı olan John'un salıverilmesini beklemektedir. Florida'da bir arazi işini almaya kararlı olan John, Rome'un birlikte dolandırıcılık yapma teklifini reddeder. Ama kendi anlaşmasını finanse edecek parası olmayan John, istemeyerek de olsa Rome ile işbirliği yapar. John'a 50 bin dolarlık ödünç para veren Rome daha sonra John'un dolandırıcılığıyla karşı karşıya kalır. Rome, parasını aramak ve intikamını almak üzere John'un peşini yakalayıncaya kadar bırakmamaya kararlıdır...

ROJ TV

13:00	Vebûn
13:05	Filmê Karton
15:00	Dokumanter
16:00	Konser
17:00	Rojname - zindî
18:00	Dengûbas
18:15	Klîp
18:30	Nûçeyên Erebî
19:00	Nûçe
19:30	Klîp
20:00	Haberler
20:25	Roşt - zindî
21:15	Saz Newa
23:00	Bûyerên Rojê
23:30	Welatê Rojê
00:00	Girtin

NTV

07:00	Güne Başlarken
10:00	Haberler
10:30	Güzel Hayat
12:00	Haberler
13:00	Günün İçinden
14:10	NTV'ye Sorun
15:15	Yakın Plan
17:05	Dünyanın Haberi
17:45	Gece-Gündüz
18:10	Yakın Yerler
19:30	Akşam Haberleri
19:35	Gerçeğin Ta Kendisi
20:30	Spor
21:05	Belgesel
22:30	İyi Festivaller
23:00	24 Saat

TV 8

07:00	TV8'de Bu Sabah
08:15	Uzaktakiler
10:05	Yeni Vizyon
12:30	Başkent Sohbetleri
13:00	Gün Ortası
14:15	Söz Meclis'ten İçeri
15:20	Futbol Aktif
16:15	Ekonomi
17:15	Derya Gibi
19:05	Gündemdekiler
19:30	Ana Haber
20:30	Dizi: Uzaylı Aile Aramızda
21:00	Sinema: Hamlet
23:00	Derin Haber
01:00	Haberler

TRT 1

07:00	Sabah Haberleri
08:00	Dizi: Ayrılsak da Beraberiz
11:00	Sinema: Kaçamak
13:00	Haber
13:30	Dizi: Aile Bağları
14:00	Kardelen
15:00	Dizi: Mihriban
17:00	Dizi: Kuzenlerim
19:30	Ana Haber
20:03	Hava Durumu
20:25	Sinema: Gölgeli Topraklar
23:40	Dizi: Ölü Belge

KANAL 7

07:00	Kanal 7'de Sabah
09:00	Hayat Dersleri
11:30	Çizgi Film
13:00	Gündem 13
13:25	Sağlıcakla
13:35	Sinema: Bir Genç Kızın Romanı
15:00	Dizi: Mihrali
18:15	Sinema: Ah Nerede
19:20	Haber Saati
20:50	Sinema: Rambo 1
22:45	Bu Kadar Olur
00:00	Yaşamak Dediğin
01:00	Haber Maraton

ATV

07:00	Kahvaltı Haberleri
08:45	Dizi: Mavi Çantalı Kız
09:30	Dizi: Hayatımın Kadını
11:00	Tatil Keyfi
13:00	Gün Ortası
14:05	Sinema: Ay Vakti
16:00	Dizi: Zerda
17:30	Şahane Günler
19:30	Ana Haber
20:30	Dizi: Bir İstanbul Masalı
00:00	Sinema: Acımasız Sokaklar
01:40	Gece Yarısı Haberleri
01:50	Homedrom

KANAL D

07:10	Çizgi Film
08:40	Çocuk Programı
09:20	Tatil Yolu
09:50	Dizi: Lise Defteri
13:00	Heberler
13:10	Dizi: Bayanlar Baylar
16:00	Haber
16:20	Dlzi: Vahşi Güzel
17:40	Dizi: Sihirli Annem
19:30	Ana Haber
20:30	Dizi: Serseri
22:20	Dizi : Bir Dilim Aşk
23:50	Teke Tek
02:00	Haber Saati
02:10	Sinema: Kurbağalar

SHOW TV

07:00	Klip 2004
07:45	Dizi: Aşkın Bedeli
08:45	Dizi: Asi Melek
09:45	Dizi: Reyting Hamdi
13:15	Dizi: Yarım Elma
15:15	Dizi: Uy Başıma Gelenler
16:45	Dizi Hayat Bilgisi
19:30	Ana Haber
20:15	Spor
20:30	Sinema: Başkaldırış
00:30	Parmak İzi
02:00	Son Haber
02:15	Spor
02:30	Sinema: Büyük Öfke
02:45	Sinema: Kör Ufuklar

EĞİTİM-SEN, ÖĞRETMEN AÇIĞINA VE DERSLİK YETERSİZLİĞİNE DİKKAT ÇEKTİ

Öğretmen ihtiyacı var

Eğitim-Sen'in raporuna göre, 30'ar kişilik sınıflarda eğitim yapılabilmesi için 200 bin öğretmen ve 135 bin dersliğe ihtiyaç var

Alaaddin Dinçer

Eğitim-Sen Genel Başkanı Alaaddin Dinçer, yeni eğitim-öğretim dönemi-nin emekçiler, öğrenciler ve veliler açısından büyük sorunlarla başlayacağını söyledi.

Eğitim-Sen Genel Başkanı Alaaddin Dinçer, 2004-2005 eğitim-öğretim yılı nedeniyle hazırladıkları raporu Türk Mühendis ve Mimarlar Odası Birliği (TMMOB) Makine Mühendisleri Odası'nda düzenlediği basın toplantısıyla açıkladı. Raporda, eğitimin niteliğini yükseltmek için 2005 yılında 50 bin kadrolu öğretmen ataması ve 40 bin derslik yapılması gerektiği vurgulandı. Türkiye'de hala 8 bin 325 okulda ikili, 17 bin 636 okulda ise birleştirilmiş eğitim verildiğine dikkat çekilerek, sınıf mevcutlarının büyük kentlerde 50-60, Diyarbakır, Urfa ve Adana başta olmak üzere Bölge'de bu rakamın 80'ni aştığı ifade edildi.

Her yıl yaklaşık 1 milyon 300 bin öğrencinin ilköğretime başladığı ve bunlardan 1 milyon 55 bininin 8. sınıfı tamamladıkları vurgulanan raporda, şu bilgilere yer verildi: "İlköğretim kurumlarını bitiren öğrencilerin yüzde 16'sı, orta öğretime kayıt yaptırmamaktadır. Orta öğretime kayıt yaptırmayan her 16 öğrencinin 10'u kız, 6'sı erkektir. Orta öğretime kayıt yaptıran her 100 öğrenciden 30'u, ya sınıf tekrarı yapmakta ya da okulu terk etmektedir. Her yıl yaklaşık 500 bin öğrenci, orta öğretimi tamamlayarak yüksek öğretimin kapısına dayanmaktadır. Öğrenci, öğretmen ve velilerin yüzde 77'si, eğitimde fırsat ve olanak eşitliğinin olmadığını söylemektedir. Öğretmen ve öğrencilerin yüzde 60'ı, eğitim sisteminin demokratik olmadığını ifade etmektedir. Öğretmenlerin yüzde 59'u, din kültürü ve ahlak bilgisi dersinin zorunlu olmaktan çıkarılmasını istemektedir."

Siyasi kadrolaşma var

Milli Eğitim Bakanlığı tarafından, merkez ve taşra teşkilatlarında yoğun olarak ve partizanca siyasi kadrolaşmaların yapıldığını belirten Dinçer, "Yeni eğitim-öğretim yılı emekçiler, öğrenciler ve veliler açısından yine sorunlar ile başlıyor. Eğitim emekçileri, yeni eğitim yılında mahkum edildiği sefalet ücretiyle geçinme mücadelesi vermektedir" diye konuştu.

Kamu Personel Yasa Tasarısı ile eğitim iş kolunda sözleşmeli çalışma ortamının hızlandırılmış olarak devam ettiğini ifade eden Dinçer, "Sendikamızın kapatılmasına 'hayır' demek ve toplu görüşme taleplerimizin kabul edilmesi için oturma eylemleri, yürüyüşler başta olmak üzere eylül ayı içinde bir dizi etkinlik yapacağız" dedi.

İSTANBUL - DİHA

Bingöllüler, kentlerinin turizme açılması için imza topluyor.

Yüzen Ada için 30 bin imza

Bingöl Dağı ile Yüzen Ada'nın yolunun yapılarak turizm tesislerinin kurulması için başlatılan kampanya kapsamında 30 bini aşkın imza toplandı.

Bingöl'de güneşin doğuşunun izlendiği Bingöl Dağı ile Yüzen Ada yollarının yapılarak turistik tesislerin kurulması için imza kampanyası başlatıldı. Toplum Gönüllüleri Vakfı Bingöl Temsilcisi Semiramis Kararslan tarafından Yenişehir Mahallesi Dörtyol Kavşağı'nda açılan imza standı, Bingöllüler tarafından büyük ilgi gördü. Şu ana kadar toplanan imzaların 30 bini aştığını kaydeden Kararslan, "Ülkenin çeşitli illerinden imzaya destek için mail alıyorum. Herkes nasıl destek olabileceğini soruyor" dedi.

İl ve ilçe belediye başkanlarının yanı sıra valiliğin de destek sözü verdiğini belirten Kararslan, toplanan imzaları Turizm ve Kültür Bakanlığı ile Köy Hizmetleri Genel Müdürlüğü'ne göndereceklerini kaydetti.

Yolların yapılarak tesislerin kurulması halinde doğa harikası olan Yüzen Ada'nın ve güneşin doğuşu için yüzlerce insanın Bingöl'e geleceğini ifade eden Kararslan, şunları söyledi: "Bingöl'ün turizme kazanılmaması için bir neden yok. Halk, sivil toplum örgütleri, siyasiler ve bakanlık desteğini verdiği takdirde birçok insanın Bingöl'e gelerek turizme destek olacağına inanıyorum."

'İmzalar umut yarattı'

Bingöl'de istihdam alanlarının olmadığına dikkat çeken Kararslan, "Özellikle tesislerin yapımı için halk gayret gösteriyor. Fabrika yok, işsizlik fazla. Tesislerin yapılması iş imkanı da yaratacak. Bu nedenle insanlara biraz da umut kapısı oldu" dedi. BİNGÖL - DİHA

Su için birer birer ölüme gittiler...

Yaylada motor tamiri için su kuyusuna inen 4 kişi, zehirli gaz nedeniyle yaşamını yitirdi

4 kişinin ölüm nedeni yapılacak otopsinin ardından belirlenecek.

Aydın'ın Çine ilçesi Mutaflar köyünde su kuyusuna giren 4 kişi, yaşamını yitirdi.

Çine ilçesi Mutaflar köyünün Madran Dağı yaylasında 4 kişinin yaşamına mal olan olay, Mehmet Keskin'in (50) su kuyusuna inmesiyle başladı. Su motorunda çıkan sorun yüzünden önce baba Mehmet Keskin yaklaşık 16 metre derinliğindeki kuyuya indi. Baba kuyudan çıkmayınca, kardeşi Dursun Keskin kuyuya indi. Babası ve amcasının kuyudan çıkmadığını gören Mehmet Keskin'in askerden izne gelen oğlu Dursun Keskin, babasını ve amcasını kurtarmak için kuyuya indi. Kuyuya inen üç kişiden de haber alamayan ve asker iznine gelen İrfan Sivri de kuyuya indi. Su kuyusuna inen 4 kişi, gazdan dolayı zehirlendi.

Olayın yaylada olması ve yayla yolunun bozuk olması nedeniyle Aydın Belediyesi itfaiye ekipleri, jandarma helikopteri ile olay yerine götürüldü. Kuyuda ölenlerin ölüm sebebinin gaz olduğu, ancak kuyuda biriken gazdan mı, yoksa su motorundan çıkan gazdan mı zehirlendikleri belirlenemedi. AYDIN - CİHAN

Makinist için 30 ay hapis istemi

Kocaeli'nin Gebze ilçesine bağlı Tavşancıl'da 11 Ağustos Çarşamba günü meydana gelen kazada 8 kişinin ölümü 89 kişinin yaralanmasına neden olduğu gerekçesiyle Başkent Ekspresi Makinisti Hasan Yücedağ (36) hakkında 3 aydan 30 aya kadar hapis cezası isteniyor.

Soruşturmayı tamamlayan Gebze Cumhuriyet Savcısı Veysel Ertuğrul'un hazırladığı iddianameye göre, makinist Yücedağ hakkında Recep Öztürk (41), Seyfi Göktepe (45), Abdullah Aydın (32), Yaşar Göktepe (47), Mevlüt Ünlü (44), Feray Ocaktan (37), Dilara Ocaktan (10) ve Soner Gürkan'ın ölümü ile 89 kişinin yaralanmasına neden olduğu gerekçesiyle "tren kazası sonucu 8 kişinin ölümüne ve birden fazla kişinin yaralanmasına sebebiyet verme" suçundan Gebze Ağır Ceza Mahkemesi'nde dava açıldı. Yücedağ hakkında 3 aydan 30 aya kadar hapis cezası isteniyor. Cumhuriyet Savcısı Veysel Ertuğrul'un hazırladığı iddianamede, olayda sanık Hasan Yücedağ'ın kusuru bulunduğunun bilirkişinin incelemesi sonucunda anlaşıldığı belirtilerek, "Sanığın yargılamasının mahkemenizde yapılarak, eylemine uyan TCK'nin 389. 1/son, 40. maddeleri uyarınca cezalandırılması kamu adına talep ve iddia olunur" denildi. Bu arada, Yücedağ, tedavi gördüğü Kartal Lütfi Kırdar Eğitim ve Araştırma Hastanesi'nden taburcu olmasının ardından 20 Ağustos Cuma günü Gebze'de tutuklanmıştı.

Tavşancıl beldesinde 11 Ağustos Çarşamba günü meydana gelen tren kazasını inceleyen bilirkişi, tutuklu yargılanan Başkent Ekspresi makinisti Hasan Yücedağ'ı 8'de 4, ölen makinist Soner Gürkan'ı 8'de 2, TCDD'yi ise 8'de 2 kusurlu bulmuştu. Adapazarı Ekspresi makinistleri Durmuş Akgül, Özcan Özel ile ölen Başkent Ekspresi makinisti Soner Gürkan hakkında takipsizlik kararı verilmişti. KOCAELİ

Fidye için kaçırılan 2 kişi öldürüldü

Kavacık'taki işyerlerinden, geçen cuma fidye için 5 kişilik çete tarafından kaçırılan öğretmen ve dekorasyoncu Ahmet Eroğlu ile yardımcısı Erol Öztürk, paraları olmadığı gerekçesiyle kafalarından kurşunlanıp öldürülerek bir kuyuya atıldı.

Beykoz Fevzi Çakmak Lisesi'nde öğretmenlik yapan ve aynı zamanda dekorasyon işleriyle uğraşan Ahmet Eroğlu (38) ile yardımcısı Erol Öztürk, 3 Eylül'de Kavacık'taki işyerlerinden çıktıkları sırada silahlı 5 kişi tarafından bir otomobile bindirilerek kaçırıldı. Aileyi arayan çete üyeleri, Eroğlu ve Öztürk'ün ellerinde olduğunu belirterek fidye istedi. Telefon konuşmasının ardından istedikleri fidyeyi alamayacaklarını anlayan çete üyeleri, ertesi gün Ahmet Eroğlu ile Erol Öztürk'ü, Pendik Kurtdoğmuş köyü yakınlarındaki boş bir araziye götürdü. Çete üyeleri burada Eroğlu ve Öztürk'ün elleri ve ayaklarını bağlayıp kafalarına poşet ve tişört geçirdi. Fidyeciler, öğretmen Eroğlu'nu sağ şakağından, Öztürk'ü ise kafası ve sol omzundan kurşunlayıp öldürdü. Çete üyeleri daha sonra cesetleri kimsenin görmemesi için boş arazide bulunan 20 metre derinliğindeki içi su dolu bir kuyuya attı. Eroğlu ve yardımcısı Öztürk'ün aileleri, fidyecilerin kendilerini aramalarının ardından olayı polise bildirdi. Olayla ilgili olarak çalışmalara başlayan ve çete üyelerinin kimliğini belirleyen Organize Şube Müdürlüğü'ne bağlı ekipler, çete üyelerinden 3'ünü yakaladı. Gözaltına alınan çete üyeleri, Kurtdoğmuş köyü yakınlarındaki kuyuya attıkları cesedi polise gösterdi. Daha sonra cesetler itfaiye ekipleri tarafından kuyudan çıkarıldı.

İSTANBUL

Burslara yüzde 70 zam

Milli Eğitim Bakanı Hüseyin Çelik, ilk ve ortaöğretim öğrencilerine verilecek bursların yüzde 70 oranında artırılacağını söyledi. Çelik, Kızılay tarafından öğrencilere verilecek burslarla ilgili Kızılay Genel Başkanlığı'nda düzenlenen protokol imza törenine katıldı. İmzalanan protokolle 10 öğrenciye sağlanacak Kızılay bursuyla birlikte ilk ve ortaöğrenimde burs alan öğrenci sayısının 128 bin 884'e çıkacağını söyleyen Çelik, öğrencilere verilen burs miktarlarının 1 Ocak 2005'ten itibaren yüzde 70 oranında artırılacağını kaydetti. Çelik, göreve geldiğinde 13 milyon 700 bin lira olan bursların, böylelikle 43 milyon 150 bin liraya çıkarılacağını ifade etti. ANKARA

'Saldırıya uğramadan saldır...'

Avrupa Birliği Komisyonu'nun Genişlemeden Sorumlu Üyesi Günter Verheugen Türkiye'ye geldi ve alışılmışın ötesinde bir dizi incelemeler yaptı, görüşmelerde bulundu. Bu, hem Türkiye'nin AB üyeliği, hem de AB'nin, Türkiye üzerinden Ortadoğu, bağlı olarak Arap-İslam âlemini etkilemesi açısından önemliydi... Verheugen'in Türkiye ziyaretini dünkü yazımızda değerlendirmeye çalışmıştık. Yeri geldikçe, Türkiye-AB ilişkileri ve Türkiye'nin AB için önemi gibi konulara değineceğiz. Ancak bilindiği gibi, bir de ABD'nin Büyük Ortadoğu Projesi var. Yani AB, Ortadoğu'da tek alternatif, hatta öncelikli alternatif değil. ABD çok daha ön planda ve çok daha etkin...

Bush doktrini...

Bush, salt Ortadoğu'yu değil, tüm dünyayı etkileme, imparatorluğa bağlayarak etki sınırlarını genişletme düşüncesinde... Bush'un 21. yüzyıla yüklediği anlam da bu. Başkanlık seçimleri yaklaşırken, yürüttüğü seçim çalışmalarında bu genel amacına bağlı olarak, geliştirdiği yeni doktrin ve Ortadoğu planını daha da somutluyor. "Saldırıya uğramadan saldır, düşmanını bir adım önde karşıla ve yerinde vur" doktrinine paralel politikalar üretiyor...

Bush'un, yaptığı açıklamalar ve Ortadoğu'ya ilişkin geliştirdiği politikalar, bundan bir süre önce bir gazetede yer alan "tüfekli demokrasi" tanımına çok uygun. Bush, başkanlık seçimleri çalışmalarında Ortadoğu ve Irak'ı oldukça sık işliyor ve yeni doktrinini, "imparatorluğunun" felsefesi haline getirmeye çalışıyor... Bush sakınmadan, "eğer görevde kalırsa, hem terör tehdidine karşı hem de geniş Ortadoğu'yu özgürleştirmek için güç kullanmayı sürdüreceğini" söylüyor...

HALKIN GÜNDEMİ
halkin@gundemimiz.com

ABD'nin önceliği Ortadoğu. Ortadoğu, imparatorluk için yeni bir kapı. Asla kilit vurulmayacak, atlanmayacak bir kapı... Bush, "tehditleri çok geç olmadan karşılamaya, düşmana karşı savunmada değil, atakta olmaya" dayalı bir politika yürüterek bu kapıdan girebileceğini düşünüyor.

Şu sözler Bush'tan başka birine ait değil: "Atak pozisyonumuzu korumayı, teröristleri yurtdışında vurmayı sürdüreceğiz ki, onlarla kendi evimizde yüzleşmek zorunda kalmayalım."

Gülünç ama, Bush buna da, "Amerikan kuvvetlerinin akılcı kullanımı, özgürlüğü yaygınlaştırma amaçlı kullanımı" adını veriyor... "Geniş Ortadoğu'ya demokrasi ve özgürlük getirme" olarak adlandırıyor ve bunu, "ABD'nin tarihi misyonu gereği" diye savunuyor...

Etki sınırlarını genişletiyor...

ABD böylece etki sınırlarını genişletiyor. Güvenlik duyarını, kendi sınırlarında değil, diğer ulusların içinde kurmuş oluyor. Hakim ulusların, devletlerin "içişleri" bile, ABD'nin egemenlik sorunu haline geliyor. Ulusal egemenlik diye bir şey kalmıyor. ABD karşıtı olan, anti-Amerikan çizgide seyreden ya da bu potansiyeli taşıyan herkes, her güç, her devlet veya ulus, ABD'nin hedefleri arasına girmiş oluyor.

Bu durumda ABD, her an her yerde birini vurabilir. Potansiyel tehdit saydığı bir ülkeyi ya da ülke içinde herhangi bir gücü hedef alabilir. "Varlığı beni tehdit ediyor" diye askeri operasyon düzenleyebilir. Hatta Irak ve Afganistan örneğinde görüldüğü gibi işgal bile edebilir. Bush doktrini, Bush'un "güvenlik politikası" buna açık. Hatta Amerikan toplumunun önemli bir bölümünün bu politikaya ikna olduğu, onay verdiği dahi söylenebilir...

Etkileyebilir mi?

ABD, Ortadoğu'yu, giderek tüm bir yüzyılı böyle etkileyebilir mi? Bush, "harekete geçtiğimiz için Afganistan ve Irak'ta 50 milyon kişi özgürlüğüne kavuştu" dese de, yaşanan örnekler zorlanacağını gösteriyor...

Zor da olsa, İsrail'in Filistin'e, Türkiye'nin de Kürtlere karşı uyguladığı bu politika, ABD ile genişleyerek, daha etkin ve küresel bir nitelik kazanacağa, bir konsept olarak geliştirileceğe benziyor...

El Kaide örneğinde görüldüğü gibi radikal İslamın da kamçıladığı, "terör" tanımına uygun eylemleriyle "çağrıcı" olduğu bu doktrin, son günlerde Rusya'nın da sempatisini kazanmışa benziyor...

ZEND KİTABEVİ'NDE ZİL ÇALDI KAMPANYASI

25 milyonluk alışverişe ..... Küçük boy resim çantası
50 milyonluk alışverişe ..... Büyük boy resim çantası
100 milyonluk alışverişe ..... Bir adet okul çantası
Kiloyla Defter Satılır

Ayrıca anaokuldan üniversiteye tüm ders kitapları, kaynak kitaplar, tüm kırtasiye çeşitleri ve kültür kitapları bulunmaktadır.

Not: Kampanyamız stoklarımızla sınırlıdır

Adres: Çakmak Cad. Çukurova İş Hanı Altı No: 63 (Pazaristan Mağazası Karşısı)
Tel: 0(322) 363 06 30 Seyhan/Adana

YÜKSEKOVA'DA DİLEKÇE HAKKINI KULLANAN 8 BİN 500 KİŞİ BASKI ALTINDA

Dilekçe vermek suç oldu

Dilekçe verme hakkını kullanarak Öcalan'ın özgürlüğünü isteyenleri, tek tek çağrılıp ifadeleri alınıyor

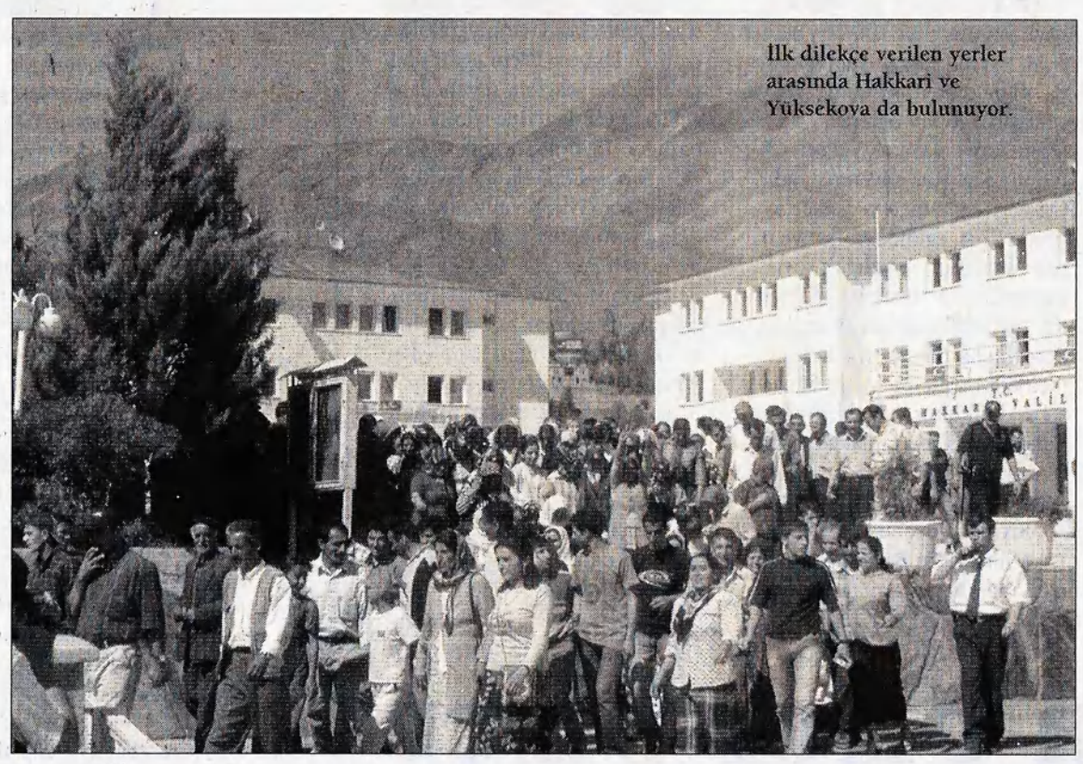
İlk dilekçe verilen yerler arasında Hakkari ve Yüksekova da bulunuyor.

Kürt Halk Önderi Abdullah Öcalan'ın özgürlüğü için Meclis'e gönderilmek üzere, valiliklere, kaymakamlıklara dilekçe verenlere baskı artıyor.

Hakkari Yüksekova'da da 8 bin kişi hakkında soruşturma başlatıldı, 3 kişi de yardım yataklıktan tutuklandı.

Soruşturma kararının Yüksekova Kaymakamı'nın istemi üzerine başlatıldığı öğrenildi.

Özgür Yurttaş Hareketi tarafından başlatılan ve Türkiye geneline yayılan dilekçe verme eylemi çerçevesinde Yüksekova ilçesinde de 8 bin 500 dilekçe, Kaymakamlık Yazışleri Müdürlüğü'ne teslim edildi. Dilekçelerin 4 Ağustos günü teslim edilmesinin hemen ardından Özgür Yurttaş Hareketi üyesi olduğu belirtilen Mecit Uçar, İsmail Kaya ve Mehmet Akbaba gözaltına alındı. Adı geçen üç kişi, 5 Ağustos günü çıkarıldıkları Sulh Ceza Mahkemesi'nce KONGRA-GEL'e yardım ve yataklık yaptıkları gerekçesiyle tutuklanarak Hakkari Kapalı Cezaevi'ne gönderildi.

Tek tek ifade alınıyor

Hemen peşi sıra Cumhuriyet Savcılığı tarafından dilekçe verenler hakkında yasal işleme başlatıldı. Kaymakamlığın talebi üzerine yapılan soruşturma kapmasında her gün yaklaşık 30 kişi Savcılığa giderek ifade veriyor.

Neden dilekçe

İfade verenlerin ise, savcı tarafından, "Dilekçelerde yazılanları kabul ederseniz başınız belaya girer" şeklinde yönlendirildiği iddia edildi. Bu nedenle çok az sayıda kişinin dilekçelerin içeriğini kabul ettiği, geri kalanının ise, "Biz barış için köye geri dönüş için olduğunu zannetmiştik. Onun için imzaladık" dediği öğrenildi. Önceki gün Savcılığa giderek ifade veren Naciye Korkmaz ise, dilekçe içeriğini kabul ettiğini ve Savcının kendisine, "Sen dilekçeyi niye verdin, içinde ne yazıldığını biliyor musun, Abdullah Öcalan için verdin mi?" şeklinde sorular sorduğunu ve dilekçeyi bilerek verdiğini, savaş gözyaşı istemedikleri yönünde ifade verdiğini söyledi. VAN - DİHA

Dilekçelerde yer alan talepler:

Türkiye Cumhuriyeti devletinin Kürt bir yurttaşı olarak Sayın Abdullah Öcalan'ı halk önderim olarak kabul ediyor, demokratik kriterler ve evrensel değerlerle yoğrulmuş aydınlık düşüncelerinin; Türkiye'de Kürt sorununun çözümü ve Türkiye'nin demokratikleşmesi için çok önemli olduğunu görüyor ve tüm düşüncelerini paylaşıyorum. Bu çerçevede kendisinin özgür bırakılmasını;

Kürt olgusu demokratikleşmenin temel öğesi olarak ele alınmalı, Kürt kimliği yasal ve anayasal güvenceye kavuşturularak; Kürt halkı Türkiye Cumhuriyeti'nin asli anayasal vatandaşları olarak kabul edilmesini;

Bugüne kadar Kürt halkına karşı dil yasağına kadar varan uygulamalardan dolayı Kürt halkından özür dilenmesini, Devletin toplumsal barış yasalarıyla Kürt halkının sosyal, siyasal, kültürel haklarını güvence altına alacak bir süreci başlattığını kamuoyuna ilan etmesini istiyorum.

İdem'in cenazesi İdil'e götürüldü

Fatma İdem

Siirt'in Afetevler Mahallesi'nde polis ile girdiği kovalamaca sonucu başına silah dayayarak kendini öldürdüğü iddia edilen Fatma İdem'in YJA STAR gerillası olduğu açıklandı. İdem'in cenazesi ailesi tarafından alınarak Şırnak'ın İdil ilçesine götürüldü.

Denge Mezopotamya radyosunun verdiği habere göre, önceki akşam Afetevler'de, Siirt Emniyet Müdürlüğü'ne bağlı sivil polislerin eline düşmemek için kafasına dayadığı silah ile yaşamanı son veren kadının, 1993 yılında PKK'ye katılan YJA STAR gerillası Fatma İğdem olduğu belirlendi. Yaşamını yitiren Fatma İğdem'in Şırnak'ın İdil ilçesi Kovax köyü nüfusuna kayıtlı olduğu belirtildi.

Siirt Valiliği tarafından yapılan açıklamada ise kadın gerillanın isminin Menice Güngen olduğunu belirtilmişti.

Belediye ambulans vermedi

Olayı haber alan İdem'in ailesi ,Siirt İHD Siirt Şubesi'ne başvurarak cenazeyi almak için yardım talebinde bulundu. Aile daha sonra Siirt Cumhuriyet Başsavcılığı'na başvurdu. İşlemlerin tamamlanması üzerine İdem Ailesi, cenazeyi Devlet Hastanesi'nden almak için Siirt Belediyesi'nden ambulans istedi, ancak bu talebi karşılanmadı.

Bunun üzerine bir minibüsle yola çıkarılan cenaze aralarında DEHAP'lıların da bulunduğu bir grup eşlik etti. Cenaze, Siirt'in Kurtalan ve Batman'ın Beşiri ilçesinde halk tarafından karşılandı. Karşılama yapan grupların da katıldığı cenaze konvoyuna, Batman'da da aralarında DEHAP İl Örgütü yöneticilerinin bulunduğu bir grup tarafından karşılandı. Burada Batman Belediyesi'nin tahsis ettiği ambulans ile cenaze İdil'e götürüldü. SİİRT - DİHA

31 canlı kalkan tahliye edildi

TSK ile HPG arasındaki çatışmaların durması için Gabar'a çıkmaya çalışan ancak Şırnak'ın Cizre ilçesinde gözaltına alınarak tutuklanan 35 Canlı Kalkan Girişimi üyesinden 31'i tahliye edildi.

1 Eylül günü Diyarbakır'dan yola çıkan ve zorlu bir yolculuğun ardından vardıkları Şırnak'ın Cizre ilçesinde gözaltına alınarak tutuklanan 35 Canlı Kalkan Girişimi üyesinden 31'i tahliye edildi. 4 Eylül günü tutuklanarak Cizre Kapalı Cezaevi'ne konulan 35 kişi için avukatlar Servet Yanar ile Ali Bayram, "isnat edilen suç unsurlarının oluşmadığı gerekçesiyle" önceki gün Cizre Asliye Ceza Mahkemesi'ne nezdinde tutukluluğa itiraz etti. İtirazı değerlendiren mahkeme, 31 girişim üyesinin tahliye edilmesine karar verdi. Mahkeme, canlı kalkanlardan Hasan Orak, Mustafa Ayhan, Şeyhmus İnci ile Emrullah Eker'in ise eskiden kalma bazı davaları olduğu, bu nedenle haklarındaki incelemenin devam ettiği gerekçesiyle tutukluluk hallerinin devamına karar verdi.

Tahliye edilen canlı kalkanların bulundukları Cizre Kapalı ve Mardin E Tipi Kapalı cezaevlerinden serbest bırakıldı. CİZRE

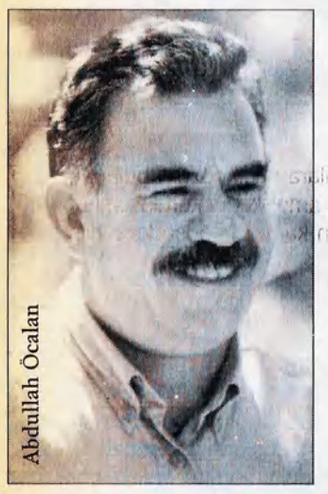
Abdullah Öcalan

Görüşmeyi yine 'hava' engelledi!

Kürt Halk Önderi Abdullah Öcalan'ın avukatları, "hava muhalefeti" gerekçesiyle müvekkilleriyle haftalık olağan görüşmelerini gerçekleştiremedi.

Asrın Hukuk Bürosu avukatlarından Hatice Korkut, Aysel Tuğluk, Asya Ülker ve Türkan Aslan haftalık görüşmelerini yapmak için İmralı'ya geçiş noktası olan Gemlik Jandarma Komutanlığı'na gitti. Avukatlar, hava muhalefeti gerekçesiyle İmralı'ya götürülmeden buradan geri çevrildi. Bunun üzerine avukatlar, müvekkilleri ile görüşmelerini Cuma günü gerçekleştirmek talebiyle Bursa Cumhuriyet Başsavcılığı'na yazılı başvuruda bulundu. İSTANBUL

Kürtler, Kesbir'in iade kararına tepki gösterdi

Kürt siyasetçi Nuriye Kesbir'in Türkiye'ye iade kararına karşı duyarlılık çağrısı yapıldı

Kürt politikacı Nuriye Kesbir'in iade kararının Hollanda Adalet Bakanlığı tarafından onaylanmasına başta KONGRA-GEL olmak üzere Kürt kurumları tepki gösterdi. Kürdistan Êzîdîler Federasyonu (FEK), Avrupa Kürt Dernekleri Konfederasyonu (KON-KURD) ve Almanya Kürt Dernekleri Federasyonu (YEK-KOM) adına yapılan açıklamada, karar protesto edildi.

KONGRA-GEL tarafından yapılan açıklamada, Türkiye'de adil yargılama olmadığı, tersine insanların kimliğinin, kültürünün ve tüm haklarının çiğnendiğinin bilinmesine rağmen bu kararın alınmasının düşündürücü olduğu vurgulandı.

Açıklamada, "Biz KONGRA-GEL olarak kararı kınıyor ve bu kararın bir an önce düzeltilmesini istiyoruz. Başta Hollanda'da yaşayan halkımız olmak üzere, tüm Kürdistan halkı bu kararı kendisine karşı alınmış bir karar olarak değerlendirmektedir" denildi.

Kararın kabul edilemez olduğu vurgulanan açıklamada, Kürt halkına da karara karşı duyarlı olma ve demokratik tepkilerini ortaya koyma çağrısı yapıldı.

Başta Birleşmiş Milletler (BM) olmak üzere birçok insan hakları savunucusu örgütün, Kesbir'in Türkiye'ye iade edilmemesine ilişkin yaptığı uyarılara rağmen Hollanda'nın Avrupa Birliği (AB) dönem başkanıyken böylesi bir karar almasını uluslararası normalara ters düştüğüne de dikkat çekildi.

YEK'ten kınama

Kürdistan Êzîdîler Birliği (YEK), Êzîdî siyasetçi Nuriye Kesbir'in Hollanda Hükümeti tarafından Türkiye'ye iade kararı almasını, "Hollanda Hükümeti, Kürt halkına karşı ulusal ve uluslararası gericilik ile birlikte hareket ediyor. Alınan karar hukuk dışıdır" şeklinde yorumladı.

'Kürtlere verilmiş cezadır'

Öte yandan KON-KURD ve YEK-KOM da yayınladığı bir açıklama ile, Kürt sorunun demokratik, barışçıl çözümü için çalışmış Êzîdî Kürt siyasetçi Nuriye Kesbir'in Türkiye'ye iade edilmesi yönünde verdiği kararı prostesto etti. Verilen bu kararın, Kesbir şahsında tüm Kürtlere verilmiş olduğu kaydedilen açıklamada, "Hollanda'nın Kopenhag Kriterleri'ni hiçe sayarak Kesbir'i Türkiye'e iade etme kararı esef vericidir" dendi.

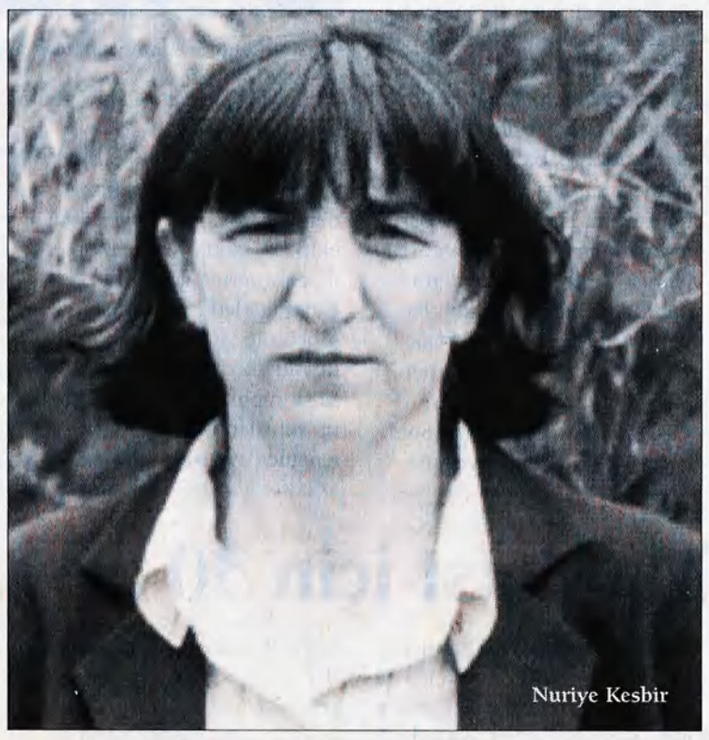
Nuriye Kesbir

Bu kararla AB'nin Kürt sorununu inkara dayalı politikalarla sürdüreceği mesajı verilmek istendiği de belirten açıklamada, Hollanda şahsında AB'nin böylesi bir kararla Türkiyeinin Kürt halkına dayattığı inkar ve baskı politikalarının desteklendiği de vurgulandı.

Açıklamada Kürtlere dayatılan çok merkezli yeni konseptleri boşa çıkarmak için duyarlı olan kesimler, kurumlar ve partiler göreve çağrılırken, Avrupa'da yaşayan tüm Kürdistanlılar da bu karara karşı tepkisini ortaya koymaya davet edildi. BRÜKSEL - MHA

Dersim'de itirafçı operasyonu

Dersim'de bir itirafçının ifadeleri doğrultusunda çoğunluğu esnaflardan oluşan yaklaşık 15 kişi gözaltına alındı. Tunceli eski Belediye Başkanı Hasan Korkmaz ile Sanayi ve Ticaret Odası Başkanı Ali Asker Güler'in de ifadelerinin alındığı öğrenildi.

Güvenlik güçlerine teslim olduğu belirtilen bir itirafçının verdiği ifadeler doğrultusunda çoğunluğu esnaflardan oluşan yaklaşık 15 kişi gözaltına alındı. "Örgüte yardım ve yataklık ettiği" iddiasıyla gözaltına alınan kişiler sorgulanmak üzere Emniyet Müdürlüğü'ne götürüldü. İtirafçının kent merkezinde sivil polis aracına bindirilerek çarşı merkezinde dolaştırıldığı ve gözaltına alınanların bu şekilde tespit edildiği bildirildi.

Öte yandan Tunceli Sanayi ve Ticaret Odası Başkanı Ali Asker Güler ve eski Belediye Başkanı Hasan Korkmaz'ın da itirafçının ifadeleri doğrultusunda önceki gün gözaltına alındığı ileri sürüldü. Korkmaz ve Güler, Jandarma Alay Komutanlığı'na ifade için gittiklerini doğruladı. DERSİM

Tutuklulardan uyarı eylemi

Diyadin Cezaevi'ndeki siyasi tutuklular, baskıları protesto etmek amacıyla uyarı eylemi başlatacaklarını duyurdu.

Tutuklular tarafından yapılan açıklamada, cezaevinde "tek tip elbise ve zorla çalıştırma" başta olmak üzere birçok konuda baskı uygulandığı öne sürüldü. Baskıların son bulmaması durumunda çeşitli eylemlerin geliştirileceğinin ifade edildiği açıklamada, Kürt Halk Önderi Abdullah Öcalan'a yönelik tecrit ve izolasyon uygulamalarının da kaldırılması istendi. Açıklamada, duyarlılık çağrısı da yapıldı. AĞRI - DİHA

Kato Dağı'nda kapsamlı operasyon

Hakkari ile Şırnak'ın Beytüşşebap ilçe sınırları içinde bulunan Kato Dağı'nda HPG gerillalarına yönelik kapsamlı bir operasyon başlatıldığı bildirdi.

Hakkari Jandarma Komutanlığı ile Beytüşşebap Jandarma Komutanlığı'na bağlı çok sayıda asker, önceki gün Kato Dağı'ndaki Kavaklı (Merinüs) Köyü kırsalında HPG güçlerine yönelik kapsamlı bir operasyon başlattı.

Öğle saatlerinde Hakkari'den askerlerin konvoy halinde Kato'ya doğru ilerledikleri öğrenilirken, Beytüşşebap Jandarma Komutanlığı'na bağlı çok sayıda askerin de yaya olarak operasyon bölgesine kaydırıldığı bildirildi. Operasyona Beytüşşebap merkez ve bağlı köylerden çok sayıda korucunun da katıldığı belirtiliyor.

Kobra helikopterleri bombalıyor

Gece boyunca Kobra helikopterleri tarafından bölgenin bombalandığı öğrenilirken, önceki gece başlayan çatışmaların dün de şiddetli bir şekilde devam ettiği bildirildi.

Operasyona ilişkin resmi bir açıklama yapılmazken, yaşanan çatışmalarda tarafların kayıpları hakkında da bilgi alınamadı. ŞIRNAK - DİHA

Başkale'de çatışma

HPG, Van'ın Başkale ilçesine bağlı Emdiye köyü yakınlarında HPG gerillaları ile TSK güçleri arasında çıkan çatışmada iki askerin öldüğünü, ikisinin de yaralandığını duyurdu. Açıklamada, HPG güçlerinin pusu amacıyla köy çevresine üslenmek üzere hareket eden askerlerle çatıştığı, olayda iki askerin öldüğü, iki askerin yaralandığı, gerilla güçlerinin ise kayıp vermediği belirtildi.

Öç alma yerine barış tercih edildi

Batman'da 2 ay önce meydana gelen ve Necat Kırca'nın ölümü ile sonuçlanan olayda aileler kan davası yerine barışmayı seçti.

Batman'da Bismil Garajı'nda yaklaşık 2 ay önce meydana gelen bıçaklama olayında kavgalı olan iki aile barıştı. Olayda yaşamını yitiren Necat Kırca'nın ağabeyi Mehmet Kırca'nın Fatih Mahallesi'ndeki evinde bir araya gelen aileler bir birine sarılarak barıştılar. Barışma törenine Batman Belediye Başkan Vekili Cevat Evren, Kurtalan Belediye Başkanı Murat Ceylan ve DEHAP İl Başkanı Mehdi Öztüzün'ün yanı sıra çok sayıda kişi katıldı. Her iki aileden yaklaşık 150 kişinin bir araya geldiği evde kısa bir konuşma yapan DEHAP Batman İl Başkanı Mehdi Öztüzün, savaşların yaşandığı coğrafyada ailelerin barış kültüründe ısrar etmelerinin anlamlı olduğunu söyledi. Batman'da 2 ay önce meydana gelen kavgada Necat Kırca hayatını kaybetmişti. Olayla ilgili olarak Ahmet Kınıç ise tutuklanmıştı. BATMAN - DİHA

'İŞKENCEYE MEYDAN VERİLMEYECEK' DİYEN AKSU'YA ADIYAMANDAN CEVAP GELDİ!

İşkence meydanda

Adıyaman'da üç genç, önce sokak ortasında, sonra da karakolda dövüldüklerini iddia etti

Ankara'da ifade almayı "çağdaş" bir şekle kavuşturmak için "İfade Alma Tekniklerinin ve Odalarının Geliştirilmesi Projesi"nin başlatıldığı gün, Adıyaman ve Adana'da işkence iddiaları gündeme geldi. Projenin tanıtım toplantısında konuşan İçişleri Bakanı Aksu "İşkence iddialarına bundan sonra meydan verilmeyecek" dedi. Daha öncede hükümet yetkilileri "işkenceye sıfır tolerans gösterilecek" açıklaması, işkence iddialarını gündemden düşürmeye yetmemişti.

Adıyaman'ın Kahta ilçesinde ikamet eden Murat Erdem, araçla gezdiği sırada 2 Eylül günü Kahta Merkez Karakolu polisleri tarafından saldırıya uğradığını iddia etti. Sopalarla ve tekmelerle dövüldüğünü ileri süren Erdem, İHD Adıyaman Şubesi'ne başvurarak, yardım istedi. Erdem'in başvurusunda şu ifadeler yer aldı: "Gece geç saatlerde Hasan Basri İlya, Nadir Dündar, Bülent Beyazyıldız ile birlikte dolaşıyorduk. Trafik kurallarına uymadığımız gerekçesiyle polis bize sataştı. Kısa bir süre sonra saat 23.40 civarında Kahta Merkez Karakolu önünden geçtim. O esnada kardeşim Ercan ve arkadaşı Harun Eroğlu, trafik polisiyle konuşuyorlardı. 'Ne oluyor' diye yanlarına gittim. Kardeşime ve arkadaşını oradan uzaklaştırmaya çalıştım. Daha sonra karakoldan ismini bilmediğim ama tanıyabildiğim sivil giyimli 1.80 boylarında, esmer tenli, 80 kilo civarında bir polis karakoldan 'kafalara dalın' diye bağırdı. Bunun üzerine polisler sopalarla bize saldırdılar. Saldırının ardından ellerimize kelepçeler vuruldu. Bu esnada Harun Eroğlu bayıldı, ancak buna rağmen polisler tekmelerle vurmaya devam etti. Ardından bizi Kahta Merkez Karakolu'na götürdüler. Karakolda yüzümüzü duvara çevirip arkadan sopalarla vurmaya başladılar. Yaklaşık 30 dakika işkence yaptılar, sözlü hakaretlerde bulundular."

Muayene sonrası işkence

Karakolda yapılan işkencenin ardından Kahta Devlet Hastanesi'ne götürüldüklerini anlatan Erdem, muayeneden sonra kendisine 3 gün, Harun Eroğlu'na ve Ercan Erdem'e 7 gün iş göremez raporu verildiğini söyledi. Muayenenin ardından yeniden karakola götürüldüklerini belirten Erdem, polislerin kendilerine bezlere sarılı sopalarla yeniden saldırdığını ve işkencenin yaklaşık 1 saat sürdüğünü ifade etti.

Erdem, hastaneden getirildiği esnada kendisini döven sivil polislerden birinin trafik polisi aracının ve karakolun giriş kapısının camlarını sopayla kırdığını ve "Bunları pezevenklerin raporlarına ekleyin" dediğini iddia etti. Polislerin 4-5 adet bıçak getirip, kendisine aitmiş gibi gösterdiğini de ifade eden Erdem, "Bu bıçakların bize ait olduğunu iddia edip dosyana geçmesini istediler" dedi. Sabaha kadar kelepçeli bir şekilde tutulduklarını anlatan Erdem, tekrar hastaneye götürüldüklerini ve burada kelepçeli bir şekilde doktor muayenesinden geçirildiklerini söyledi. Kahta Cumhuriyet Savcılığı'na çıkarıldıklarını anlatan kendisinin ve Harun Eroğlu'nun serbest bırakıldığını kardeşinin ise tutuklandığını kaydetti.

İşkenceye maruz kaldıklarını iddia eden gençler İHD'ye başvurdu.

Aksu'dan iddialı sözler

Adıyaman'da işkence iddiasının gündeme geldiği gün Ankara'da ise İçişleri Bakanı Abdulkadir Aksu'nun katılımıyla "İfade Alma Tekniklerinin ve Odalarının Geliştirilmesi Projesi"nin tanıtım toplantısı vardı. İşkencenin önüne geçmek ve ifade almayı daha "çağdaş" hale getirmeyi hedefleyen proje, Emniyet Genel Müdürlüğü'nce AB uyum çalışmaları kapsamında Asayiş Daire Başkanlığı koordinesinde yürütülecek. Aksu, törende yaptığı konuşmada, şunları söyledi. "İfade Alma Teknikleri ve İfade Alma Odalarının geliştirilmesi Eşleştirme Projesi'nin amacı; suç soruşturması kapsamında delilden sanığa gitme prensibine bağlı kalarak ifade alma tekniklerini geliştirmek ve kanun uygulayıcı birimler arasındaki işbirliğini güçlendirmektir. Proje kapsamında 27 ilimizde yer alan 30 adet ifade alma odası tadil ve teçhiz edilerek standart hale getirilecektir." Projenin başarıyla tamamlanması sonucu başta personelin bu konudaki eğitim eksikliği olmak üzere bütün mazeretlerin ortadan kalkacağını kaydeden Aksu, "Böylelikle gözaltı ve sorgulamalarda sık sık karşılaştığımız, ülkemizi uluslararası arenada zor duruma düşüren işkence ve insan hakkı ihlali iddialarına bundan sonra asla meydan verilmeyecektir" dedi.

HABER MERKEZİ

Mahir Yılmaz Sarı

Adana'da dayak iddiası

Adana'da DHKP-C örgütüne yardım ve yataklık suçunu işlediği gerekçesiyle 2000 yılında 3 yıl 9 ay hüküm giyen Mahir Yılmaz Sarı, cezaevinden çıktıktan sonra polisler tarafından kendisinin ve ailesinin rahatsız edildiğini ve en son bir hafta önce polisler tarafından dövüldüğünü iddia ederek İHD Adana Şubesi'ne başvurdu. Sarı, sorumlu polisler hakkında Adana Cumhuriyet Savcılığı'na suç duyurusunda bulunacağını söyledi. Kendisine ve ailesine yönelik baskıların halen sürdüğünü kaydeden Sarı, son maruz kaldığı dayak olayını şöyle anlattı: "Bir hafta önce Osmaniye'ye gittiğimde polisler beni durdurarak kimlik sordular. Daha sonra beni arabaya bindirip arabada tehdit ettiler, beni dövdüler ve dövme sonucu vücudumum çeşitli yerlerinde morluklar meydana geldi" dedi.

Festivalin yasaklanması kınandı

78'liler Vakfı Girişimi tarafından, 12 Eylül askeri darbesine karşı, Kenan Evren'in yaşamını sürdürdüğü Marmaris'te yapılması istenen "Netekim Festivali"nin kaymakamlık tarafından yasaklanmasını protesto etmek amacıyla Başbakanlık, İçişleri Bakanlığı ve CHP Genel Başkanlığı'na telgraf çekti.

İHD Genel Başkan Yardımcısı Eren Keskin, Gazeteci Celal Başlangıç, 78'liler Vakfı Girişimi Sözcüsü Celalettin Can'ın da aralarında bulunduğu 78'liler Vakfı Girişimi üyesi bir grup, Galatasaray Postanesi önünde bir basın açıklaması yaptı. Grup adına konuşan 78'liler Vakfı Girişimi Yönetim Kurulu Üyesi Nimet Tanrıkulu, 11-12 Eylül tarihlerinde Marmaris'te yapacakları "Netekim Festivali"nin Marmaris Kaymakamı Cemal Özdemir tarafından yasaklandığını ve festivale ilişkin bir engelin de CHP'li Belediye Başkanı'ndan geldiğini söyledi. Tanrıkulu, CHP Belediye Başkanı Muhammed Ali Acar'ın festival için tahsis edilen sergi, konferans ve konser salonlarına ilişkin protokolü iptal ettiğini bildirdi. 12 Eylül mağduru olan CHP Genel Başkanı Deniz Baykal'dan festivalin önünü açmak şeklinde tavır beklediklerini sözlerine ekleyen Tanrıkulu, "Sayın Baykal aksini yaptı" dedi.

Daha sonra söz alan Keskin, 78'liler Vakfı Girişimi'nin mücadelesinin önünün kapatılmasını protesto ettiğini belirterek, Türkiye'de sivilleşmenin önü açılmadan demokrasinin gelemeyeceğine dikkat çekti. Açıklamanın ardından Galatasaray Postanesi'nden Başbakanlık, İçişleri Bakanlığı ve CHP Genel Başkanı Deniz Baykal'a konuya ilişkin telgraf gönderen grup, daha sonra Beyoğlu'nda "Netekim Festival" afişlemesi yaptı. İSTANBUL

Xweyli sorunlarla boğuşuyor

Xweyli köyü sakinleri sorunlarla boğuşurken, devletin yardım etmesini istiyorlar

BURHAN EKİNCİ
MUHAMMED TAŞDEMİR - DİHA

AB'nin Genişlemeden Sorumlu Komiseri Günter Verheugen'in ziyaret etmesiyle gündeme gelen Lice'nin Xweyli (Tuzla) köyünde yaşayanlar zorluklarla yüz yüze yaşıyor. Ekonomik durumları elvermediğinden kurdukları çadırlarda ve okulun içinde yaşayan köylüler, aynı acıların yaşanmaması için barışın gelmesini istiyor.

Verheugen'in ziyaret etmesiyle gündeme gelen 1995'te askerler tarafından yakıldığı kaydedilen Lice'nin Xweyli köyüne geri dönen köylülerin yaşadıkları durum içler acısı. Verheugen'in de yakından incelediği ve etkilendiği köydeki sıkıntıların başında köylülerin ekonomik sıkıntılar nedeniyle çadırlarda yaşamaları geliyor. Köylüler, Köye Dönüş Projesi kapsamında 2001 yılında şehirlerde yaşadıkları ekonomik sıkıntıdan ve topraklarına olan özlemden dolayı döndükleri köyde, altyapı hazırlık çalışmalarının hiçbir şekilde yapılmadığını gördü. Telefon hatlarının bulunmadığı ve cep telefonlarının çekmediği köyde, yaşanan acıların bir daha tekrarlanmamasını isteyen köylüler, artık devletin kendilerine yardım etmesini beklediklerini dile getirdiler. Köydeki çocuklar ise, 9 yıldır kapalı bulunan okullarının açılmasını istiyor.

Yıllar sonra göç ettikleri Adana'dan Xweyli'ye bu yaz gelen Abdurrahim Kaya ve eşini zorlu bir yaşam bekliyor.

'Devlet yardım etmedi'

Yaşadıklarını anlatan köylüler, zararlarının karşılanmasını istiyor. Köy Muhtarı Tahsin Yıldız, köylerinin 7 Kasım 1995'te yakıldığını belirterek, "Askerler 3 gün içerisinde köyü boşaltıp gitmemizi istedi. Biz de köyden ayrılmak zorunda kaldık" diye konuştu.

Yakma olayını Verheugen'e de aktararak, köylerinde 1995'ten beri okul olmadığını çocuklarının dışarıda okuduklarını dile getiren Yıldız, "Köye dönüşler yaşandıktan sonra ben de döndüm. 3 yıldır buradayım. Köyde 30 ev var. Bunlardan 7 aile çadırda, 4 aile okulda yaşıyor. Diğerleri de kendi imkanlarıyla yaptıkları evlerde kalıyor. Sadece sebzecilik yapıyoruz. Geçimimizi tarımla sağlıyoruz. Devlet bize hiçbir şekilde yardım etmedi. Valiliğe başvurduk, ancak sonuç alamadık. Köy yakma davamız AİHM'de sürüyor. Okulumuz var ama kapalı. Çocuklarımız Lice'ye gidiyor. Aynı şeyleri yaşamak istemiyoruz. Barışın olmasını istiyoruz" diye konuştu.

'Acılar tekrarlanmasın'

Çadırda eşiyle birlikte kurdukları çadırda yaşayan 57 yaşındaki Rabia Akgül ise kendilerine yardım edilmesini istiyor.

Köyün yakılmasıyla Adana'ya göç etmek zorunda kaldığını belirten 9 çocuk Babası Abdurrahim Kaya da eşiyle birlikte geldiğini, ancak çocuklarının köye dönmek istemediklerini söyledi. Kaya ve eşi evlerinin yıkıntısının üzerine kurdukları çadırda yaşam mücadelesi veriyor.

Köye 3 yıl önce döndüğünü ifade eden Hasan Yavuz ise, geldiğinde kendi imkanları ile yeniden ev yaptığını söyledi. Devletten hiçbir yardım gelmeden 3 yıldır evini tamamlamaya çalıştığını dile getiren Yavuz, "Diyarbakır'daki evimizin bir yıllık kirasını da ödeyemiyorum. İşsizsim" dedi.

Köylülerden Muhittin Yıldız da "Devlet evlerimizi nasıl yıktıysa yapsın. 9 yıllık zararımız var. Hepsinin karşılanmasını istiyoruz" diye konuştu.

'Okul istiyoruz'

Köydeki sıkıntılardan en fazla çocuklar etkileniyor. Köydeki okul olmadığı için başka okullarda okuyan çocuklar, okullarının bir an önce yapılıp açılmasını istiyor. Ailesi köyde olan çocuklardan Sercan Çiçek (11) de ilköğretim 5. sınıfta ve okulunu Diyarbakır'da okuyor. 9 yaşındaki Songül Demirbaş ise Lice'de okuyor. Her ikisinin tek isteği köylerinde okumak. DİYARBAKIR

Cürmu meşhut

Mısto ikinci imam nikahlı karısını almış bir yaz günü mehtabında dam yatağında gerdeğe hazırlanırken ilk resmi nikahlı eşi hain planlarını devreye koymuştu Jandarmaya şikayet etmiş eşinin "zina" suçunu işleyeceğini belirterek cürmu meşhut yapılmasını ve cezalandırılmasını istemişti.

Kırsal kesimde kolluk görevini yapan jandarma istihbaratını toplamış Mısto'nun evinin etrafında tertibat almış, ikinci imam nikahlı eşi Fato ile tam yatağa girerken yorganın üzerinden mavzerlerin ışıltısı parlamış, sert bir komut duyulmuştu: "Dur kıpırdama." Fato çıplak Mısto çıplak yorganları başlarına çekmiş " temem komutan giyinek" demiş.

Ayın mehtabı dağlara vururken Mısto kahrından tabakasını çıkarıp bir tütün sarmış. Yıldızların altında daktilo şakırtıları romantik gecelerinin felaketi olmuştu Mısto şalvarını çekmiş Fato entarisini kelepçelenerek gerdek gecesini nezarette geçirmişlerdi.

Savcı cürmu meşhut (suçüstü) hükümlerine göre iddianamesini hazırlamıştı. Mısto'yu alel acele hakim karşısına çıkarıldılar. Hakim kırmızı cüppesinin parlayan sarı yaldızları arasından bir Mısto'ya bir Fato'ya baktı

-Ne diyorsun bak jandarma sizi cürmü meşhut yapmış zina suçunu işlemişsiniz

Mısto sanık kürsüsünden bir hakime bir Fato'ya bir de başında ki jandarmalara bakmış ve tarihi savunmasını yapmış

"ez ğindirim hakim beg"

Hakim Kürtçe tercümana seslenmiş " Ne diyor " Tercüman kısaca çevirmiş

- "Ben yuvarlandım" diyor

Hakim şaşırmış "Anlatsın bakalım nasıl yuvarlanmış."

Mısto anlattıkça tercüman da çevirmiş

-Hakim bey bizim köy bir yamaçtır Damları bitişiktir Yazları hepimiz damda yatarız. Benim ev yukarda Fato'nun ev aşağıdaydı. Gece vakit yuvarlandım yuvarlandım tam Fato'nun yatağına düştüm jandarma yakaladı

Hakim tekrar sormuş:

-Peki cürmu meşhut zaptı senin çıplak olduğunu yazıyor ona ne diyorsun?

Mısto çaresiz hakime bakmış:

-Ma demiş sende bu kadar yuvarlansan üstünde şalvar mı kalır.

Kıssadan hisse, zina yine 21 yüzyılda AKP'nin gayretleri ile suç haline getirilmek istenirken işi zor vallahi. İmam nikahlılara nasıl çözüm bulacak ayrı bir konu ama; kadın kuruluşlarının baroların çağdaş herkesimin karşı çıktığı sadece hukuki yönden "boşanma" nedeni olabilecek insanların özel yaşamına bu kadar müdahale de ısrarlı olmanın anlamı ne? Devletin zabıtasını illa da yatak odalarına sokmak mı gerekiyor.

Kadın-erkek eşitliği bir yana insanın özel yaşamının Avrupa İnsan Hakları Sözleşmesi'nin 8 ve 14'ncü maddesi ile güvenceye alındığı bu hükmün son anayasa değişikliği ile ulusal yasalarımızda yer aldığı biline biline "namus bekçiliği" pozisyonuna girmek hükümeti fazla zorluyor. Açıklamaları Mısto'nun savunması gibi yuvarlanıyorlar.

Cinsel hayata ilişkin düzenlemeler ve davranışlar kapsaminda olmak üzere eşcinsel ve cinsel ahlaka aykırı davranışlarb AİHM de daha önce çok tartışılmıştır. Dudgeon/İngiltere davasında 22 10 1981'de demokratik bir toplumda gerekli olmayan yasa maddesinin yürürlükte olması nedeniyle "özel yaşama saygı hakkının" ihlaline karar verilmiştirb Bu olayda İngiltere'de eşcinsel ilişkiyi yasaklayan ve cezalandıran yasa nedeniyle başvuru yapılmıştı. Başvurucu 21 yaş ve yukarısı yetişkinlerin hakkında her an soruşturma açılabileceği ve cezalandırılabileceği tehdidi altında bulunduğunu ve kaygı duyduğunu ileri sürmüştü.

İslam da şartları vuku bulduğunda dört hanımla evlilik mümkün olduğuna göre bu kesimde çoğunlukla AKP'ye oy verdiğine göre zina kanunun yarın "bumerang "gibi geri dönmeyeceğini sanıyorlarsa yanıldıklarını tez zamanda anlayacaklar Bu nedenle yok "şikayet şartı" "izin" şartı az ceza gibi gerekçelerle orta yol bulmaya kalkanların akıbeti "cürmü meşhuttur." Bir yandan kanun çıkarıp diğer yandan her gün zina suçu işlenecek genelevlerin hukuki izahını da bulmak zorundalar.

Zina suçu birkaç geri kalmış ülkenin ulusal yasasında duruyor. Türkiye yönünü batıya AB üyelik sürecine çevirirken artık çok geride kalmış ve Anayasa mahkemesinin yıllar önce iptal ettiği bir kanunu tekrardan gündeme getirmenin bir anlamı yok.

Yoksa AKP'nin muhafazakar yüzü bumu?

ADALET

HASİP KAPLAN

Başkaya'dan vekillere mektup

Fikret Başkaya milletvekillerine mektup göndererek, 159'uncu maddenin TCK'den kaldırılmasını istedi.

Yazar Fikret Başkaya, Türkiye ve Ortadoğu Forumu Vakfı'nda (Özgür Üniversite) basın toplantısı düzenleyerek, yargılandığı 159'uncu maddeyi değerlendirdi. 11 yıl önce kaleme aldığı ve Ülkede Gündem gazetesinde yayınlanan makalelerinden dolayı yargılanan Başkaya, sorunun kendisinin yargılanması değil, insanların düşüncelerinden dolayı yargılanması olduğuna dikkat çekti. Yeni TCK Tasarısı'nda, "Devletin manevi şahsiyetini tahkir ve tezyif etmek" suçunu düzenleyen 159'uncu maddesinde, ciddi bir düzenlemenin yapılmadığını ifade eden Başkaya, bu maddenin TCK'den çıkarılması için milletvekillerine mektup gönderdiğini söyledi.

Bu arada, Başkaya'nın yargılandığı davanın duruşması bugün Ankara 15. Asliye Ceza Mahkemesi'nde saat 10.00'da görülecek. Duruşmanın karar duruşması olması bekleniyor. ANKARA - DİHA

TREN KAZASINDAKİ SORUMSUZLUĞUN BİR BENZERİ BATAN GEMİDE DE YAŞANIYOR

Bakan Bey istifa!

Zehir yüklü gemi için 'sabotaj' açıklamasını yapan Bakan Pepe, eksikliğini görmezden geldi

İskenderun Körfezi'ne gömülen zehir atık yüklü gemi, canlıları tehdit ediyor.

Çevre ve Orman Bakanı Osman Pepe'nin, İskenderun'da beklerken batan zehirli atık yüklü M/V Ulla gemisine ilişkin bir soru önergesine verdiği yanıt, facianın adeta göz göre göre geldiğini ortaya koydu.

Çevre Bakanı Pepe'nin, mayıs ayında CHP Hatay Milletvekili Züheyir Amber'in konuyla ilgili soru önergesine verdiği yanıt, bürokrasinin ve yargının yavaş işlemesinin nasıl hayati sonuçlar yarattığını gözler önüne serdi. Pepe, söz konusu 2 bin 200 tonluk "aşırı miktarda krom (+6) içeren uçucu külün", Cezayir'de baraj inşaatında kullanılmak üzere İspanyol firması Dragados tarafından yine bir İspanyol firması olan Lafarge/Asland'a sipariş verildiğini, ancak Jijel Limanı'na götürülen tehlikeli atığın, "ıslandığı için kullanılmaz hale geldiği" gerekçesiyle kabul edilmediğini anlattı. Bunun üzerine "Mavi Deniz Acentalığı Tic. Ltd. Şirketi"nin, M/V Ulla gemisini 25 Şubat 2000'de İskenderun'a getirdiğini anımsatan Pepe, ODTÜ'nün yaptığı inceleme sonucunda yükün tehlikeli atık olduğu görülünce Basel Sözleşmesi hükümleri gereğince iade işlemlerine başlandığını bildirdi.

Pepe'nin verdiği bilgiye göre, geminin yüküyle birlikte batması durumunda "meydana gelebilecek çevre felaketinin engellenmesi" amacıyla Çevre Bakanlığı koordinasyonunda, Dışişleri Bakanlığı, Denizcilik Müsteşarlığı Hatay İl Çevre Müdürlüğü ve İskenderun Liman Başkanlığı arasında yürütülen çalışmada öncelikle geminin güvenli bir yere çekilmesi gündeme geldi. Ancak Hatay Çevre Müdürlüğü'nün çalışması sonucunda, bin GDT'nin üzerindeki gemilerin her türlü hava koşuluna karşı koyabileceği ve sabit durabileceği korunaklı rıhtım veya barınak olmadığı, İskenderun Limanı'nda bekletilmesinin gemi ve deniz güvenliği açısından daha uygun olduğu görüşüne varıldı.

Toplantılar sonuçsuz kaldı

Yapılan bu ilk toplantının ardından konu ancak 9.5 ay sonra uluslararası boyutta gündeme getirilebildi. İlk yapılan yerel toplantının ardından geminin batmasına kadar sonuca etkili olamayan ve bir kısmı Cenevre ve Madrid'de yapılan 7 görüşmeden de sonuç alınamadı.

Variller karaya mı gömüldü?

Bu arada CHP Hatay milletvekilleri Fuat Çay ve Abdulaziz Yazar ise, gemideki yükün bir bölümünün olaydan önce varillerle karaya çıkartılıp İskenderun'un Dörtyol ilçesinde toprağa gömüldüğü yönünde iddialar bulunduğunu açıkladı. Öte yandan İspanya İklim Değişimi ve Kirlenmeyi Önleme Genel Sekreteri Arturo Gonzalo Aizpiri, geminin İspanya'dan çıkışından beri usulsüzlük bulunduğunu belirterek, İspanya'nın geminin batmasından sorumlu tutulmaması gerektiğini söyledi.

İSKENDERUN

'Pepe konuştukça batıyor'

CHP Grup Başkanvekili Haluk Koç, geminin batması hakkında "sabotaj" açıklamasını yapan Çevre ve Orman Bakanı Osman Pepe'ye sert tepki gösterdi. CHP'nin konuyla ilgili araştırma yapmak üzere bölgeye 5 milletvekili göndereceğini kaydeden Koç, "Sabotaj ihtimalinden söz ediliyor. Esas sabotaj iki yıldır soruna çözüm bulunamaması, çevreyi ve Türkiye'yi sabote etmektir. Çevre ve Orman Bakanı bu konuda hiç konuşmasa daha iyi. Bakan, Ulla gemisi gibi konuştukça batıyor. Çevre Bakanı, Ulaştırma Bakanı al birini vur ötekine..." diye konuştu. CHP Genel Başkanı Deniz Baykal da olayı TBMM gündemine taşıyacaklarını, Meclis soruşturması yapılması için girişimde bulunacaklarını ve iktidardan hesap soracaklarını söyledi.

Greenpeace destek vermek istiyor

Greenpeace Toksik Maddeler Kampanya Sorumlusu Banu Dökmecibaşı Çevre Bakanlığı'na teknik olarak destek vermeye hazır olduklarını bildirdi. Dökmecibaşı, açıklamasında, "Sualtında görüntü alma ve uzman analizi konusunda yardım etmek istiyoruz. Durumun acilen belirlenebilmesi ve geminin atığının çıkarılıp çıkarılamayacağının öğrenilmesi için çok az zamanımız var. Eğer bakanlık görüntü almakta ve durum tesbitinde zorlanıyorsa, biz bir felaketi önleyebilmek için çok hızlı hareket edebilmek adına tüm kaynaklarımızı seferber etmeye hazırız" dedi.

Nükleer tuzak

Akkuyu Nükleer Santral ihalesine katılan Framatom-Siemens (Almanya-Fransa) ortaklığı olarak kurulan NPI'nın yetkilileri tarafından 23 Temmuz 1999'da İstanbul'da düzenlenen basın toplantısını izliyoruz. Yapılan açıklamalardan sonra sorular bölümüne geçildi. Soruların odaklandığı nokta, güvenlik ve radyoaktif atıklardı.

NPI yetkilisinin bir soruya karşılık "Radyoaktif atıkları Toros Dağları'na galeri açıp gömeriz. Biz atık sorununu çözdük. Türkiye'de atıkları ne yapacağımızın çözümünü 20 yıl içinde buradaki parlak, zeki insanlarla birlikte buluruz" şeklinde verdiği yanıt, toplantı salonunun karışmasına neden oldu. İzleyiciler olarak hepimiz ayağa kalkarak, bizimle dalga geçen nükleer-çeteyi protesto etmeye başladık. Toplantı da sona erdi.

Bu toplantı, Akkuyu'da kurulmaya çalışılan nükleer santral projesinde son aşamaya gelindiği ve nükleer tekellerin verdiği tekliflerin karara bağlanacağı ilan edilen günlerde yapılmıştı. AECL (Kanada), Westinghouse-Mitsubishi (ABD-Japonya), Framatom-Siemens (Almanya-Fransa) ve bu tekellerin yerli bağlantılarından oluşan konsorsiyumların katıldığı ihale; bu ülkelerin ve tekellerin politik baskı ve lobi faaliyetleriyle kıyasıya sürüyor, tekellerin temsilcileri birbiri ardına Türkiye'ye geliyor, çeşitli toplantılar düzenleniyor ve promosyon teklifleri birbirini izliyordu. Kamuoyunun ve konunun uzmanı meslek örgütlerinin bilgisi dışında gelişen nükleer santral sürecinde nükleer tekellerle yapılan görüşmeler de gizlice yürütülüyor, TEAŞ'ın uluslararası tahkimi kabul ettiği de tekellerin yetkililerince açıklanıyordu.

Gelişmeler, Akkuyu Nükleer Santral Projesi'nden vazgeçildiğinin ilan edilmesiyle noktalanmıştı. Kamuoyunda oluşan tepkiler nedeniyle nükleer santral projesi rafa kaldırıldı. Son günlerde, özellikle Başbakan'ın temmuz ayında yaptığı Fransa ziyaretinden sonra, yine kapalı kapılar ardında nükleer santral yapımı tekrar gündeme geldi. Enerji Bakanlığı'nın, MGK, MİT ve Cumhurbaşkanlığı temsilcilerine brifing verdiğine ve santral için olur alındığına dair haberlerin yazılı ve görsel basında yer almaya başlamasının ardından nükleer lobilerin yeniden işbaşı yaptıkları anlaşılıyor.

CELAL BEŞİKTEPE
besiktepe@hotmail.com

Son otuz yıldır Türkiye'nin gündeminde yer alan ve rafa kaldırılan nükleer santral projesini gerçekleştirmek isteyen AKP, halkı bilgilendirme çalışmaları için kampanya başlatıyor. Türkiye Atom Enerjisi Kurumu (TAEK) bünyesinde oluşturan Nükleer Bilgi Birimi halkı aydınlatacakmış!

Gelişmiş olarak adlandırılan ülkelerin tamamının nükleer enerji programlarından vazgeçtiği bir dünyada, Türkiye, gelecek kuşakları da ipotek altına alacak nükleer bir serüvene sürüklenmek isteniyor.

ABD 1978'ten bu yana nükleer santral kurmadı. 1974'ten sonra siparişi verilen 116 santral iptal edildi. Almanya 1982, Kanada 1975'ten bu yana hiç nükleer santral yapmadı. Nükleer lobilerin gözbebeği ve elektrik enerjisinin önemli bir bölümünü nükleer santrallerden karşılayan Fransa, 1997 yılından itibaren 2010 yılına kadar nükleer programını askıya aldı. İtalya, Rusya, İsveç, İspanya, Belçika gibi ülkeler örnek verilebilir. Dünyanın kişi başına en çok elektrik tüketen ülkesi Norveç, hiçbir zaman nükleer santral kurmadı.

Bunun birinci nedeni nükleer santrallerden çıkan radyoaktif atıklara kesin ve güvenilir bir çözümün bulunamamış olmasıdır. Çünkü yanmış nükleer yakıtta birikmiş plütonyum-239 çekirdeğinin yarı ömrünün 25 bin yıl olduğu, karbon-14 çekirdeğinin yarı ömrünün de 5 bin yıl olduğu tahmin edilmektedir.

İkinci neden olarak kazalar ve sızıntılar sorunu gelmektedir. İrili ufaklı kazalar ve sızıntılar kamuoyundan bir süre gizlenmiş, zamanla ve özellikle Çernobil'den sonra dünya kamuoyu tehlikenin boyutu hakkında bilgi sahibi olmuş ve konunun üzerine gitmeye başlamıştır. Böylece 400 civarındaki kaza öğrenilmiştir.

Çevre ve insan sağlığı için son derece tehlikeli nükleer enerji santrallerinin Türkiye ve benzeri ülkelere pazarlama gayretleri nükleer tekellerin birinci hedefi haline gelmiştir. Çünkü devasa boyuttaki kazançları tehlikeye giren nükleer tekellerin içine girdiği açmazdan çıkışın yolu, bizim nükleer serüvenimizden geçiyor.

Nükleer teknolojiye bağımlı olan Fransa'nın atıklarına çöplük aradığı ve Türkiye'yi atık çöplüğü olarak gördüğü de bilinen bir gerçek.

İnsan hayatının değerinin olmadığı, çevrenin ve ekolojik dengelerin yok sayıldığı bir ülke olduğumuz, İskenderun Körfezi'nde gözümüzün önünde zehirli atıklarla birlikte batan MV Ulla gemisi olayından belli değil mi?

Dünya nüfusu WHO'yu ürküttü

2025 yılına kadar dünya nüfusunun 1 milyardan fazlasının 60 yaşını aşacağını ve kronik hastalıkların daha fazla başgösterecekini dikkate alan Dünya Sağlık Örgütü (WHO), "Yaşlanmaya doğru-Başlıca Sağlık Bakımı" isimli yeni bir sağlık yönetmeliğini uygulamaya koydu.

Hızlı bir şekilde yaşlanan dünya nüfusu için harekete geçen WHO, Temel Sağlık Bakımı (PHC) merkezlerinde yaşlı nüfusun sağlık problemlerine daha fazla odaklanacak yeni bir sağlık yönetmeliği oluşturdu. Yönetmeliğe göre bu merkezlerin sayısı artırılarak daha kolay ulaşılabilir olması sağlanacak ve yaşlı nüfusun ihtiyaçlarına göre düzenlenecek. Günümüzde 600 milyon kişi 60 yaşın üzerinde ve giderek dünya nüfusu daha da yaşlanıyor. 2025 yılı ile bu sayının ikiye katlanması bekleniyor. 2050 yılında ise yaşlı nüfusun 2 milyara ulaşacağı tahmin ediliyor. Bunda da en önemli iki etken; insan ömrünün uzaması ve bu yaş sınırına yaklaşan insan sayısının hayli yüksek olması. Nüfus yaşlandıkça da karakteristik olarak kalp hastalıkları, şeker hastalığı ve diğer zihinsel hastalıklarla birlikte, kanser, kemik ve kas problemleri gibi kronik hastalıklar başgösteriyor.

CENEVRE - MHA

T.C.
SAĞLIK BAKANLIĞI
TATVAN BELEDİYESİ
3 NOLU SAĞLIK OCAĞI
Fotoğraf: Oktay Candemir - DİHA

Tatvan Çöplük Ocağı!

Bitlis'in Tatvan ilçesinde zamanında toplanmayan çöpler, çevre sağlığını tehdit ediyor. Yaydığı kötü koku nedeniyle halkın tepkisine neden olan çöpler, aynı zamanda çarpık görüntülerin oluşmasına da neden oluyor. Tıpkı objektifimize takılan bu görüntü gibi... Sağlık hizmeti veren bir kurumun önünde bu tablonun oluşması, aslında ülkede sağlık hizmetinin de nasıl verildiğinin bir kanıtı gibi...

Mersin'de izinsiz kazıya tepki

Mersin'in Akdeniz beldesinde yola döşenmek istenen petrol boru hattı için izin alınmadığını belirten Karaduvar Mahalesi sakinleri gösteri yaptı.

TUTA Petrolcülük Anonim Şirketi önünde bir araya gelen mahalle sakinleri, kazı çalışmasının yapıldığı yere giderek çalışmanın durdurulmasını istedi. Eylem sırasında Büyükşehir Belediyesi'nden gelen bir yetkili tarafından gösterilen belgelerle çalışmanın gerekli yasal izinler alınmadan yapıldığının ortaya çıkması üzerine kazı çalışmasını yapan kepçe durduruldu. Getirilen belgelerde, kazı çalışmasının hem Karayolları Müdürlüğü hem de Büyükşehir Belediyesi'nden gerekli izinler alınmadan gerçekleştirildiği ortaya çıktı. Kazı çalışmasının durdurulması üzerine eylemlerini sessiz bir şekilde sürdüren mahalle sakinleri, daha sonra alkışlar eşliğinde dağıldı. Karaduvar Mahallesi'nden Kemal Dama, petrol boru hatları üzerinde yaşamak istemediklerini belirterek, "Yıllardır burada yapılan yanlış uygulamalar sonucu önce havamız, sonra suyumuz, toprağımız ve denizimiz kirletildi. Kısacası yaşam hakkımızı elimizden almaya çalışıyorlar" dedi.

MERSİN - DİHA

Petrol dolum tesisi önünde gösteri yapan Karaduvar Mahallesi sakinleri, kazı işleminin durdurulmasından sonra olay yerinden ayrıldı.

Anarşizmde yeni durak: Eko-anarşizm

Toplumun doğayla uyumlu bir şekilde özgürleşebileceğini savunan eko-anarşistler, 'ekolojik eylemlere' hazırlanıyor

■ SEDAT SUNA - DİHA

İnsan merkezli yaşamı reddeden eko-anarşistler, "doğa ve ekoloji" sorununu masaya yatırıyor. Eko-anarşist Umut Önder, savaşa, doğa ve hayvan katliamlarına karşı çeşitli eylemlilikler gerçekleştirdiklerini belirterek, "Amacımız doğayla birlikte özgürleşmektir" diyor.

Gelişen teknoloji ve sanayi karşısında, insan gücünün gün geçtikçe daha da gerilemesi ve doğada yaşanan tahribatların geri dönülmez zararlara yol açmasıyla birlikte gündemleşen "doğa ve ekoloji" sorununu gündemlerine alan eko-anarşistler, ekolojik eylemlere hazırlanıyor. Sistemin bir bütün olarak sorgulanması ve tüm tahakküm aygıtlarına karşı eleştirel bir yaklaşımın olması gerektiğini belirten eko-anarşit Umut Önder, kapitalizmi ya da devleti eleştiren bir hareket değil, devletle kapitalizmin yanı sıra bütün tahakküm aygıtlarını sorgulayan bir hareket olarak ortaya çıktıklarını söyledi. "İnsanlık tarihinin 10 bin yılını sorguluyoruz" diyen Önder, toplumsallığın gelişmesiyle beraber insanın daha fazla tükettiğini ve tüketim içinde doğayı tek kaynak olarak gördüğünü ifade etti. Önder, doğayı kaynak olarak gören bir yaklaşımın yanlış olduğuna vurgu yaparak, şunları dile getirdi: "Tabii burada sorun insanın artık doğayı bir kaynak olarak görmesiyle başlayan bir süreçte ortaya çıkıyor. İnsan merkezli bakış açısını reddedip daha çok biomerkezli, yani bizim dışımızda olan kaynak olarak görülen doğa ve çevreye karşı daha duyarlı bir akım olarak ortaya çıkıyoruz. Yani bizim farkımız bizler insanı merkeze alarak bir yaklaşım içine girmiyoruz. Tabii söylediklerim direkt ekolojik duyarlılığın getirdiği bir şey, çevreye ve doğaya klasik olarak bir yaklaşım yok. İnsanın yıkım getiren teknolojik oluşumlardan uzakta da yaşayacağına inanıyoruz."

Umut Önder

Doğa tahribatına ekolojik bir yaklaşımın olması gerektiğine dikkat çeken ve bu soruna bütün insanların sahip çıkması gerektiğini vurgulayan Önder, eko-anarşistler olarak, doğaya tekrar bir dönüşün sağlanması gerektiğini savunduklarını belirterek, şöyle devam etti: "Eko-anarşistler yerel bir dünyayı savunuyor. Yaşamın uyum gruplarıyla örgütlenmesi ve doğaya tekrar bir dönüş yapılmasını arzuluyoruz. Yani biz buna bio-bölgesel bir yaşam diyoruz. Her insanın kendi yaşamına yön verebilmesini savunuyoruz. Kişi hangi bölgede yaşıyorsa, o bölgeye karşı duyarlı ve uyumlu bir şekilde yaşam sürmesini savunuyoruz. Onun için ekolojik duyarlılıkla birlikte doğayla uyumlu bir yaşamın örgütlenmesi gerekir."

'Özgürleşmeyi amaçlıyoruz'

Savaşa, doğa ve hayvan katliamlarına karşı "Bomba değil yiyecek" sloganıyla çeşitli eylemler gerçekleştirdiklerini hatırlatan Önder, "Düşüncelerimize göre eylemler örgütlemeye çalışıyoruz. Hayvanların katledilmesine karşı, yine kapitalizmin ortaya çıkardığı doğa katliamlarına karşı eylemler örgütlüyoruz. 'Bomba değil, yiyecek' eylemleri ile insanlar arasında kapitalizmin tükettiği en insancıl duyguları tekrardan ortaya çıkarmayı amaçlıyoruz. Yani yemek dağıtarak paylaşımı artırıyoruz. Amacımız doğayla birlikte özgürleşmek. Bir bütün olarak kendimizi sisteme alternatif olarak görmüyoruz, bu katliamları gerçekleştiren olguları parça parça eritmeyi hedefliyoruz" şeklinde konuştu.

İSTANBUL

STÖ'LERDEN AB SÜRECİNE MÜDAHALE ETMELERİNİ İSTEYEN VERHEUGEN:

Hükümeti zorlayın

Uygulamadaki sorunlara dikkat çeken Verheugen, siyasi kriterlerin yerine getirilmesini istedi

AB'nin Genişlemeden Sorumlu Üyesi Günter Verheugen, aralık ayında Türkiye'ye yönelik alınacak kararın ne olacağını söyleyemeyeceğini, ancak yeni koşulların getirilmeyeceğini söyledi. Verheugen, AB sürecinin iyi işlemesi için de sivil toplum kuruluşlarından hükümete baskı kurmalarını istedi.

Verheugen, İzmir'deki temaslarının ardından Heristower Otel'de bir basın toplantısı düzenledi. Verheugen, Türkiye'de AB sürecine sadece entelektüeller, siyasiler veya sanayicilerin değil aynı zamanda dar gelirli halkın da olumlu baktığını tespit ettiğini söyledi. İlerleme Raporu'na yönelik komisyonun değerlendirmesinin, gerçekler, olgular, mevcut verilerin temelinde yapılacağını anlatan Verheugen, raporun "dürüst, adil ve objektif" olacağını tekrarladı. Verheugen, yaptığı değerlendirmelere ise, "Gerçekten de bu yapmış olduğumuz değerlendirmenin Avrupa Konseyi'nin vereceği karar için bir temel teşkil edeceğini düşünüyoruz" açıklaması getirdi.

Tarih için yorum yok

Verheugen, Türkiye'ye bir tarih verilmesi görüşünü paylaşıp paylaşmadığı sorulması üzerine "Nihai sonucun ne olacağını size söyleyemem. Siyasi kriterlerin yerine getirilip getirilmediğini, reformların uygulanıp uygulanmadığını değerlendirmeliyiz" dedi. Buna karşın aralık ayındaki zirvede Türkiye'ye "yeni koşulların getirilmeyeceğini" vurgulayan Verheugen, Türkiye'ye diğer adaylardan farklı bir muamele yapılmayacağını, aynı standartların uygulanacağını bildirdi. Verheugen, "Önemli olan Türkiye'nin, müzakerelerin başlaması için gerekli olan siyasi kriterleri yerine getirip getirmediğidir" dedi.

Verheugen, diğer bir soruya verdiği yanıtta, gördüğü eksikliklerin reformların uygulamasında olduğunu belirterek "Beklenen Türkiye'nin, vaat ettiği yolda kararlı adımlarla yürümeye devam etmesi ve kağıt üzerinde olanları uygulamaya geçirmesidir" dedi.

STÖ'ler baskı kursun

Sivil toplum kuruluşlarının Türkiye'deki hükümet üzerine baskı yapması gerektiğini düşündüğünü belirten Günter Verheugen, insan hakları kuruluşlarından, sendikalardan, bütün sivil toplum kuruluşlarından bahsettiğini söyledi.

'İşin büyük kısmı duruyor'

Türkiye'deki modernleşme ve demokratikleşme sürecinin gerçekleştirilmesi için, bu türden baskıların sürekli yapılması gerektiğini belirten Verheugen, şöyle devam etti: "Hükümete, gerek siyasi partiler, gerekse iktidarı elinde bulunduran güçlere baskı yapmak gerekir. Hiçbir şekilde kanaatkar davranılmaması lazım. Çünkü eğer işin büyük kısmının yapıldığı yolunda bir inanç söz konusu olursa, bu yanlış olur. İşin büyük kısmı, hâlâ önümüzde. Sivil toplumdan demokratikleşme ve modernleşme için baskının gerçekleşmesi gerektiğini düşünüyorum."

Hem kahraman hem düşman

Verheugen, Türkiye'deki imajına yönelik ise, "Bazen 'ulusal kahraman' olarak adlandırıldım, bazen de 'bir numaralı düşman' oldum. Söylediklerime bağlı olarak, yaptığım değerlendirmeye bağlı olarak, sıfatlarım da değişti. Ama her zaman adil davranmaya ve gerçekleri dile getirmeye çalıştım" dedi. İZMİR

Verheugen, İzmir gezisi sırasında protesto edildi. Belediye binasına yürüyüşü sırasında, İşçi Partili bir grup, ellerinde bayraklarla Verheugen aleyhine slogan attı. Eylemcilere bir süre dikkatle bakan Verheugen, belediye binasının ara kapısından içeriye alındı.

İlerleme Raporu ertelenebilir

AB'nin Türkiye ile ilgili İlerleme Raporu'nun yayınlanmasının bir hafta kadar ertelenebileceği öğrenildi. Diplomatik kaynaklardan edinilen bilgiye göre, Ankara'ya, normalde 6 Ekim'de yayınlanacağı açıklanan İlerleme Raporu'nun 13 Ekim'de çıkabileceği, bu ihtimalin teknik nedenlerden kaynaklandığı belirtiliyor.

KONGRA-GEL: Kendileri kaybeder

Talabani ve Neçirvan Barzani'nin KONGRA-GEL'in tasfiyesi için Ankara'da oldukları öne sürülüyor

KONGRA-GEL Genel Başkan Yardımcısı Remzi Kartal, YNK Lideri Celal Talabani ile PDK yetkilisi Neçirvan Barzani'nin Ankara'da KONGRA-GEL'in tasfiyesini konuştuğunu belirterek, "Bu baltayı kendi ayağına vurmaktır" uyarısı yaptı.

KONGRA-GEL Genel Başkan Yardımcısı Remzi Kartal, Güneyli liderlerin Ankara temaslarının ABD'nin "KONGRA-GEL'i içten parçalayarak tasfiye etme planı"nı açıklamasının ardından gerçekleşmesinin dikkat çekici olduğunu söyledi. Neçirvan Barzani'nin ziyarette yaptığı "KONGRA-GEL'i terörist olarak görüyoruz" açıklamasını "Kürt halkı için bir tehlike" olarak niteleyen Kartal, "Bu açıklama Ankara'da kapalı kapılar ardında Kürt özgürlük mücadelesine karşı yapılan karanlık hesapları ortaya koyuyor" tespitinde bulundu.

'YNK Osman'ın arkasında'

Neçirvan Barzani'nin aynı açıklamayı daha önce Londra'da da yaptığını hatırlatan Kartal, "YNK'nin Kürt özgürlük mücadelesine ihanet eden Osman ve çetesine imkan ve olanak sunarak destek verdiği biliniyor. Tüm bu olaylar bir araya getirildiğinde her iki partinin Kürt özgürlük mücadelesinin imhasını amaçlayan uluslararası konseptle birlikte hareket ettiğini ortaya koyuyor" diye konuştu. Kartal, "Barzani'nin KONGRA-GEL'i terörist ilan etmesi tüm Kürtler için utanç verici bir olaydır" dedi.

'ABD planı devrede'

Remzi Kartal, her iki partinin ABD planı çerçevesinde kendilerine karşı harekete geçtiğini belirtti. Kartal, YNK Lideri Talabani'nin Osman Öcalan'la ittifak geliştirerek ABD planını uygulama rolünü üstlendiğini söyledi. Neçirvan Barzani ve Celal Talabani'nin Ankara'ya ABD'ye verdiklerine benzer taahhütlerde bulunduğunun anlaşıldığını ifade eden Remzi Kartal, "PDK ve YNK'nin üstlendiği misyon başta Güney halkı olmak üzere tüm Kürtlerin çıkarına terstir. Kürt halkının özgürlük ve demokrasi arayışlarına darbedir" dedi. Ankara temaslarında KONGRA-GEL'in tasfiyesinin konuşulduğunu kaydeden Kartal, "Bu baltayı kendi ayağına vurmaktır" uyarısını yaptı. Kartal, KONGRA-GEL'in bugüne kadar parça ayrımı yapmadan Kürt halkının tamamı için mücadele verdiğini hatırlattı. Kartal, KONGRA-GEL'in tasfiyesinin amaçlanmasının tüm Kürtlerin zararına olduğuna dikkat çekerek, şöyle devam etti: "Bu en başta Güneyli Kürtlerin zararınadır. KONGRA-GEL Kürtlerin bulundukları her alanda yasal bir statü kazanması için mücadele vermiştir. Bu politikalar en çok Güney Kürdistan'da oluşturulmak istenen federal yapılanmaya zarar verir. Çünkü Kürtlerin her alanda yasal bir statü kazanması ancak tüm Kürt örgütlerinin birlik içinde hareket etmesiyle mümkündür."

Kürt halkına da seslenen Kartal, "Bu politikalar Kürt halkı tarafından kabul edilemez. Sonuna kadar Kürt örgütleri arasındaki ilişkilerin halkımızın çıkarlarına hizmet etmesi için uğraşacağız. Kürt halkı bu çirkin politikalara karşı duyarsız kalmamalı, demokratik tavrını göstermelidir" dedi.

FRANKFURT - MHA

DYP kongre sürecine girdi

DYP'de kongre süreci başladı. DYP yönetimi daha önce feshedilen ya da işlemeyen hale gelen Ankara, Adana, Bursa, Konya, Kocaeli, Kırıkkale, Aydın, Balıkesir, Hatay, Maraş ve Antalya teşkilatlarında kongre kararı aldı. Kış aylarında ise büyük kongre sürecinin başlatılması planlanıyor. Söz konusu 11 ildeki kongrelerin tamamlanmasının ardından kış aylarında partinin olağan büyük kongre sürecine Genel İdare Kurulu tarafından start verilmesi bekleniyor. DYP, Mehmet Ağar'ın genel başkanlığa seçildiği son olağan kongresini 14-15 Aralık 2002 tarihinde yapmıştı. ANKARA

Patrikhane açıklaması

Dışişleri Bakanlığı Sözcüsü Namık Tan, İstanbul Fener Rum Patrikhanesi karşıtı eylem ve davranışları onaylamalarının mümkün olmadığını belirterek, "Bir Türk kurumu olan Patrikhane yasal güvence altındadır" dedi. Tan, haftalık basın toplantısında Patrikhane'ye yönelik son günlerde gündeme gelen eylemleri değerlendirdi. Tan, "Bir Türk kurumu olan Patrikhane'nin yasalarımızın ve hukuk sistemimizin güvencesi altında olduğunu vurgulamak isterim." dedi. ANKARA

Erdoğan: Artık gol atmalıyız

Başbakan Recep Tayyip Erdoğan, Türkiye'yi geleceğe taşıyacak çabalara destek verme zorunluluğu olduğunu ifade ederek "Artık orta sahada top çevirme döneminde değiliz, gol atmalıyız" dedi. Erdoğan, ODTÜ'de yapılan Bilim ve Teknik Yüksek Kurulu'nun 10'uncu toplantısını açış konuşmasında, bilginin artık rahatlıkla depolanabilen, dünyanın bir ucundan diğerine aktarılabilen bir değer haline geldiğine işaret etti Erdoğan, "Artık bütün dünyada eğitimin çerçevesi okulların dışına taşmış, daha geniş açıyla bakmayı gerektiren bir konu haline gelmiştir" dedi. ANKARA

CHP'de muhalefet birleşti

CHP'de muhalifler bu kez yönetimin karşısına birleşerek çıkmayı hesaplıyor

CHP'de muhaliflere karşı en büyük operasyon olan 3 milletvekilinin ihracından sonra sessizliğe bürünen muhalifler birlik kararıyla yine sahnede. Partideki en etkili muhalif gruplardan "İktidara Yürüyüş Hareketi" ile "Anadolu Hareketi"nin bütünleşme kararı aldığı açıklandı.

İktidara Yürüyüş Hareketi Sözcüsü CHP İzmir Milletvekili Hakkı Akalın ile Anadolu Hareketi Sözcüsü Şahap İnce yaptıkları ortak yazılı açıklamada, "CHP'yi iktidara taşımak amacıyla eşitler hareketi olma özelliklerini koruyarak tek bir yürek ve tek bir yumruk halinde demokratik güçlerini inançlı ve kararlı bir şekilde birleştirme" kararı aldıklarını açıkladı. Açıklamada bu karar "tarihsel" olarak nitelendirildi.

Açıklamada, CHP'nin ülkenin geleceği ve halkın esenliği için tek seçenek olduğu savunularak, şu görüşlere yer verildi: "Modernleşme ve özgürleşme ile birlikte halkımızın temel sorunlarının çözümü ancak ve ancak altı oklu sosyal demokrat CHP ile mümkündür. Bunun için partimiz; demokratik, katılımcı bir yönetim anlayışına kavuşarak, halkımızın yeniden öncüsü ve sözcüsü olmalıdır." ANKARA

Anadolu Hareketi, yerel seçimlerden sonra genel merkez önündeki eylemleri organize etmişti.

Parti masaya yatırılacak

Partideki muhalif gruplardan "Yeniden CHP Hareketi" geniş katılımlı forum düzenleyecek. CHP'nin yıllardır iktidar alternatifi olamayışının neden ve sonuçlarının ele alınacağı foruma yazar, bürokrat, akademisyen ve işverenler katılacak. CHP'nin uzun süredir iktidar olamaması, 11 Eylül'de İstanbul'da yapılacak bir forumda masaya yatırılacak. Sözcülüğünü Hurşit Güneş'in yaptığı Yeniden CHP Hareketi, bugüne dek aydınların CHP'nin sorunlarını tartışmasından yola çıkarak, forumu düzenleme kararı aldı. Forumda "sosyal demokrasi" odaklı sorunların ele alınacağı bildirilirken, foruma katılacak bazı isimler şöyle: Eski Hazine Müsteşarı Faik Öztrak, Milliyet gazetesi yazarı Derya Sazak, BM'den Cengiz Aktar, Koç Holding'den Cengiz Solakoğlu, SBF'den Bilsay Kuruç, Marmara Üniversitesi'nden Erhan Aslanoğlu, Bahçeşehir Üniversitesi'nden Süheyl Batum, Bilgi Üniversitesi'nden Taner Berksoy, SBF Dekanı Celal Göle, SODEV'den Aydın Cıngı, IMKB eski Başkan Yardımcısı Erhan Çayhan, DİSK Başkanı Süleyman Çelebi, Avukat Mehmet Durakoğlu, TEMA'dan Mahir Gürbüz, Galatasaray Üniversitesi'nden Seyfettin Gürsel, Sabancı Üniversitesi'nden H. Bülent Kahraman.

Talabani: PKK'yla mücadelede zamana ihtiyaç var!..

YNK Lideri Celal Talabani, PKK'yle etkin bir şekilde mücadele etmesi için zamana ihtiyaç olduğunu söyledi.

Talabani, NTV Ankara Temsilcisi Murat Akgün'e verdiği demeçte, KONGRA-GEL'den kaçan Osman Öcalan'ın Güney Kürdistan'da sürekli yer değiştirdiğini söyledi. Talabani, Osman Öcalan'ın öldürülmeye çalışıldığını da iddia etti. Talabani, Murat Akgün'e Güney Kürdistan'da halen yaklaşık 1500-2000 gerillanın bulunduğunu da söyledi. Celal Talabani, gerilla eylemlerinin son bulması için genel af çıkarılmasının en iyi yol olduğu görüşünü yineledi. YNK Lideri, Türkiye'nin Avrupa Birliği'nden Güney Kürdistan'a bir heyet göndermesini isteyebileceğini, bu heyetin Kürt hükümetinin görüşlerini bölgede aktarabileceğini belirtti. Talabani, ayrıca, Türkiyeli şöförlere eskortluk yapma önerisi de yaptı. ANKARA

ANALİZ

MAHİR DENİZ

Aralık ayına giden yol

Aralık yaklaşıyor. AB yetkililerinin Türkiye'ye geliş gidişleri de hızlandı. Böylesi bir süreçte doğal olarak Türkiye gündemi, AB ilişkilerine endekslenmiş durumda. Verheugen'nin Türkiye ziyaretine herkesim olumlu mesajlar vermek için hazırlanmıştı.

Aslında Türkiye'de, Türkiye'nin Avrupa Birliği'nden müzakere tarihi almasını istemeyen azınlık bir kesim var. Büyük bir çoğunluk tersi fikirde. Hükümetin kendisi de bu dönemde yaptığı reformların İlerleme Raporu'na artı puan olarak yansıyacağından emin gözüküyor. Gerçekten de önemli yasal değişiklikler yapıldı. Uygulamasında hala çok büyük eksikliklerin olduğu genel bir eleştiri ve ortak bir kanı. Ama bir ülkenin çehresini değiştirebilecek bu tür değişikliklerin kısa sürede oturması da beklenemeyeceği göz önünde bulundurulursa, reform ve uygulamalarının objektif eleştirisi kadar, teşvik edilmesi gerektiği de açığa çıkar. Bu anlamda Türkiye'deki demokrasiye hizmet edebilecek değişiklikleri herkes izliyor.

İlerleme Raporu'na yansıyacağı düşünülen eksikliklerin başında ise şu başlıklar sıralanabilir. Bir; kadın hakları konusundaki yetersizlikler, iki; köye dönüşün sağlanamaması. Kadın hakları konusunda değişikliklerin "zorlama" olduğu ve yapılan değişikliklerin bile muhafazakar içerik taşıdığı gözden kaçmıyor. Hatta zina konusunda yapılacak değişikliklerin yasal mevzuata taşırılması yüz, yüz elli yıl önceki tartışmaları anımsatıyor. Kadın kuruluşlarıyla yapılacak tartışma ve diyaloglar böylece ileriye dönük değil, geriye dönük yapılmış oluyor.

Köye dönüş denilince akla Kürt sorunu geliyor. Köye dönüş sağlanamamıştır, çünkü Kürt sorunu konusunda ciddi bir ilerleme sağlanamamıştır. Gönül isterdi ki hükümet kendi içinde bir komisyon kursun ve AB sürecine giderken Kürt sorununun ciddi çözümünü önüne koysun. Alternatif çözümler geliştirsin ve gerektiği kadar da yasal mevzuatına yansıtsın. Tabii bunların hiçbiri olmadı. Kürt dilinin serbestliğine ilişkin önemli, ama dar düzenlemeler oldu. Kürt sorununun derinliği ve kapsamlılığı göz önünde bulundurulur ise, bu yaklaşımın devede kulak kalacağı rahatlıkla görülecektir.

Şimdi gerçekçi olarak soralım; Kürtler AB süreci konusunda ne düşünüyor ve ne yapıyor? En başta yapılan reformları eleştirseler bile olumlu gördüklerini her defasında açıkladılar. Stratejik bir bakış olarak Türkiye'nin AB'ye girişinin demokratikleşmeye katkı sunacağını söyleyerek, desteklediler. Sonbaharda da örgütlü Kürt güçlerinden farklı çağrılar geldi. Türkiye'yle ilişki ve çatışmasından dolayı KONGRA-GEL'in çağrıları dikkate değerdir. Yapılan çağrılar, aralık ayına kadar sıcak çatışmadan yana olunmadığı ve aslında Türkiye'nin bu sürece kafa rahatlığıyla girmesi için destek sunulacağı izlenimi veriyor. O zaman diyeceksiniz ki niye bütünüyle silah bırakmıyorlar veya açıktan uzlaşmıyorlar? Muhatap bulamadıklarından olsa gerek.

Türkiye'de olumlu gelişmeler oluyor. Ve dün cesaret edilmeyen birçok konuda cesaretli adımlar atılabiliyor. Hükümet, Avrupa süreci için içine girdiği tartışmalarda belki de eksik bıraktığı en önemli konu olarak Kürt sorununa da el atmaya cesaret edebilmelidir. İçine girilen süreç, sorunu yaşayan toplumun yaklaşımı buna elveriyor. Gereken daha fazla ciddiyet ve daha az korku değil midir?

İlerleme Raporu'nda demokratikleşme, çevre sorunları, Türkiye'nin kurumsal yapılarının sorunları vb. eksiklikler dile gelebilir ya da bunlar gelmese bile böylesi bir gerçeklik var. Ama önemli olan, tüm bu eksikliklere rağmen Türkiye'de nadiren üzerinde büyük bir çoğunluğun ve bu çoğunluk içinde tüm kesimlerin mutabık olduğu bir süreç yaşanıyor. O zaman bu kadar desteğe sahip bir konuda daha gelişkin sonuçlar çıkarmak ve bu süreç vesilesiyle birçok sorunu çözüme kavuşturmak hükümetin becerisine kalıyor. AB ile müzakere tarihi alınır ve süreç işlemeye başlar, ama ülkenin önemli sorunları geçiştirilir ise AB'ye girilse bile baş ağrıtacağı görülecektir. Birçok çevrenin özellikle Kürtlerin eleştirilerini bu öngörüyü gidermeye dönük olarak algılamak gerekiyor.

Herkes Türkiye'nin demokratikleşmesinden yana olduğuna göre kimsenin kötü niyetli olduğunu düşünmeden tam tersine sürecin daha sağlıklı gelişmesinden yana olduğunu bilerek daha fazla eleştiri ve öneri almak gerekiyor. Aslında süreç halkın, demokratik kamuoyunun ve demokratikleşmeden yana herkesin süreci olarak gelişiyor. Hükümet eğer yapabilir ise böylesi bir sürecin çalışmalarının koordinasyonunu yapabilmelidir. Gerçek seferberlik böyle ortaya çıkacaktır.

AKP HÜKÜMETİ DÖNEMİNDE KADROLAŞMA, EĞİTİMİN TEMEL SORUNU HALİNE GELDİ

AB yolunda eğitim sistemi

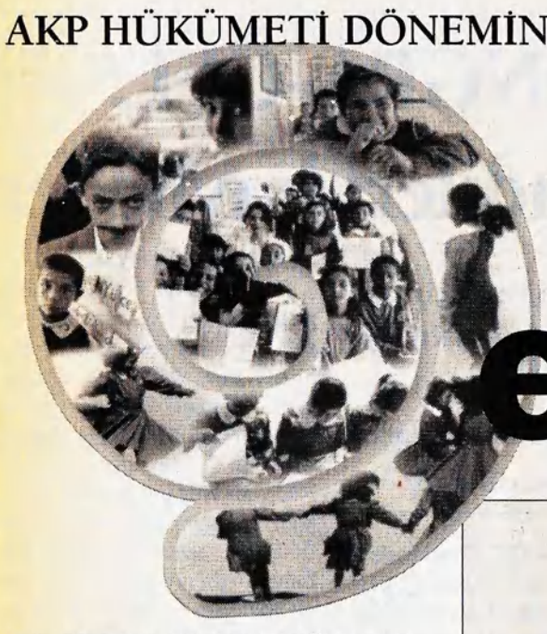

■ HAZIRLAYAN: SERTAÇ LALEOĞLU - DİHA

Yeni eğitim-öğretim dönemine sayılı günler kalan Türkiye'de 1980'li yılların başından bu yana neo-liberal politikaların en çok etkilediği alanlar, sağlık, sosyal güvenlik ve eğitim sistemleri oldu. Son 15 yılda öğrenci sayısı 2 kat artarken, bütçeden eğitime ayrılan pay yüzde 16'dan yüzde 6'ya geriledi. Eğitimin özelleştirilmesi, paralı hale getirilmesi girişimleri, 1980'lerin ikinci yarısında başlayarak 1990'larda ivme kazandı.

Türkiye'de 1980'li yılların başından bu yana, neo-liberal politikaların en çok etkilediği alanlar, sağlık, sosyal güvenlik ve eğitim sistemleri oldu. AKP hükümetinin iktidar olduğu günden bu yana eğitim sorunlarını çözme noktasında attığı adımların, eğitim sisteminin içinde bulunduğu kronik sorunların çözümüne olanak sağlamadığı, birçok ilgili çevre tarafından dikkat çekilen konular arasında yer alıyor.

'Eğitimden yararlanılabilmeli'

1990 yılında Tayland'da toplanan ve BM Çocuk Fonu (UNICEF), BM Kalkınma Programı, BM Eğitim Bilim ve Kültür Organizasyonu (UNESCO) ile Dünya Bankası yönetimlerinin birlikte oluşturduğu, Eğitim Dünya Konferası'nda onaylanan "Herkes İçin Eğitim Dünya Bildirisi"nin birinci maddesine göre, "Her insan -çocuk, genç ve yetişkin- kendi temel öğrenme ihtiyaçlarını karşılamak üzere tasarlanmış eğitim olanaklarından yararlanabilmelidir. Bu ihtiyaçlar, hem temel öğrenme araçlarını, hem de insanların varlıklarını sürdürmek, kapasitelerini sonuna kadar geliştirmek, onurlu bir biçimde yaşamak ve çalışmak, kalkınmaya her anlamda katılmak, yaşam standartlarını yükseltmek, bilgili kararlar vermek ve öğrenmeyi sürdürmek için gerek duydukları temel öğrenimin içeriğini kapsar."

Eğitim-Sen tarafından geçtiğimiz ay hazırlanan "Eğitim sistemimizin yapısal sorunları ve çözüm önerilerimiz" başlıklı rapora göre, son 15 yılda öğrenci sayısı iki kat artarken, bütçeden eğitime ayrılan pay yüzde 16'dan yüzde 6'ya geriledi. Türkiye'de eğitimin özelleştirilmesi, paralı hale getirilmesi girişimleri, 1980'lerin ikinci yarısında başlayarak, 1990'larda ivme kazandı.

Eğitim-Sen'in 'Eğitim sistemimizin yapısal sorunları ve çözüm önerilerimiz' başlıklı raporundan bazı bölümler:

Türkiye'de yaklaşık 200 bin öğretmen, 135 bin de derslik açığı olduğu ifade edilen raporda, eğitimin niteliğini yükseltmek için 2004 yılında 50 bin öğretmen ataması, 40 bin derslik yapılması gerekiyor; ancak bu kalemlerin eğitim bütçesinde karşılıkları bulunmuyor.

Eğitim-Sen'e göre AKP hükümeti döneminde kadrolaşma, eğitimin temel sorunu haline gelmiş durumda. Kadrolaşmaya paralel olarak sürgünler, cezalar ve kıyımlar öğretmenleri mağdur etti.

Okul öncesi eğitimden mahrumiyet

Anaokullarında ya da anasınıflarında yeterli öğretmen, personel, pedagog ve sosyal hizmet uzmanının bulunmaması, okul öncesi eğitimin en önemli sorunlarının başında geliyor. Okul öncesi 20 öğrencili bir sınıfta; okul, derslik, öğretmen sayılarına bakıldığında, 2 bin 220 anaokuluna ihtiyaç duyulmasına rağmen, şu anda sadece 352 bağımsız anaokulu bulunuyor. Aynı şekilde resmi okullar bünyesinde ihtiyaç duyulan anaokulu sınıfı sayısı 52 bin 500 olmasına karşın, şu anda sadece 9 bin 403 anasınıfı bulunuyor. Yine ihtiyaç duyulan öğretmen sayısı 52 bin 500 iken, şu an sadece 13 bin 660 öğretmen bulunuyor.

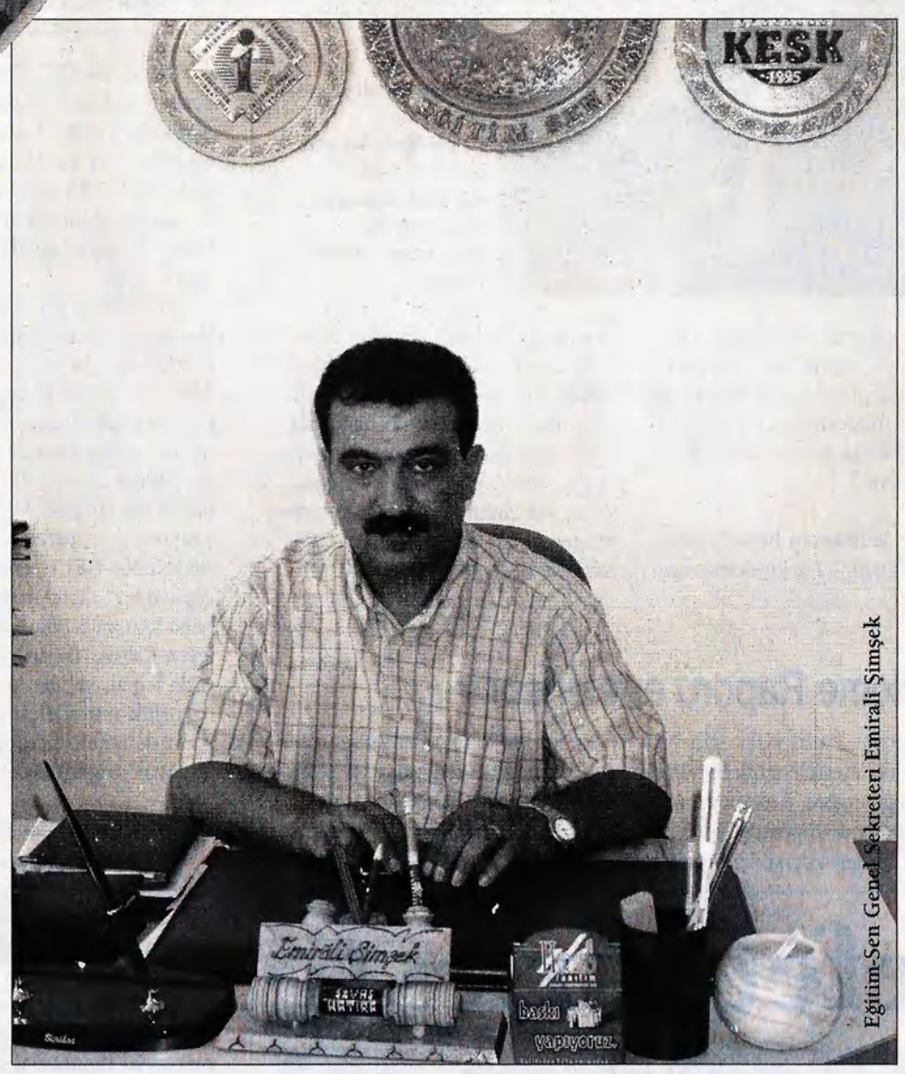

Eğitim-Sen Genel Sekreteri Emirali Şimşek

Yarış ortamı ve aşırı bilgi ile yüklenmiş programlar nedeniyle, öğrencilerin ne bilimsel düşünme yetenekleri, ne sanatsal yaratıcılıkları, ne de yaşam becerileri geliştiriliyor

İlköğretimin durumu

Türkiye'de eğitim sisteminin en sorunlu alanlarının başında ilköğretim geliyor. İlköğretimde 30 öğrencili normal sınıfta okul, derslik, öğretmen sayılarına baktığımızda, 34 bin 351 ilköğretim okulu ve 3 bin 320 okula daha ihtiyaç var. 255 bin derslik mevcut ve 100 bin dersliğe daha ihtiyaç var. Öğretmen sayısı 360 bin; 106 bin öğretmene daha ihtiyaç var. Resmi ilköğretim kurumlarında toplam 10 milyon 10 bin öğrenci öğrenim görüyor. Her yıl yaklaşık 1 milyon 300 bin öğrenci ilköğretime başlıyor. Bu öğrencilerin 1 milyon 55 bini değişik nedenlerle 8. sınıfı tamamlayamıyor.

Çağdışı koşullarda eğitim

Türkiye'de 300 bin öğrencinin okuduğu toplam 550 Yatılı İlköğretim Bölge Okulu (YİBO) ve Pansiyonlu İlköğretim Okulu (PİO) bulunuyor. Yine 28 bin 441 okuldan 647 bin öğrenci, 6 bin 272 okula taşınarak taşımalı eğitim görüyor. Birleştirilmiş sınıflı eğitim yapılan okullara bakıldığında; bin 24 okul ile Urfa'nın ilk sırada olduğu görülüyor. Urfa'yı 880 okul ile Samsun ve 811 okul ile Erzurum, 693 okul ile Diyarbakır, 549 okul ile de Van izliyor. 751 bini köy, 4 milyon 845 bini şehir resmi ilköğretim okullarında olmak üzere, toplam 5 milyon 596 bin öğrenci ikili eğitim alıyor. Bu sayıya birleştirilmiş sınıflarda eğitim gören 646 bin öğrenciyi eklediğimizde, toplam 6 milyon 242 bin öğrencinin çağdışı koşullarda eğitim-öğretim sürdürdüğü ortaya çıkıyor. Bunun rakamsal oranı ise yüzde 62. İkili eğitim-öğretim yapılan şehir ve köy ilköğretim okullarının toplam sayısı 8 bin 325, derslik sayısı 85 bin 800. İkili eğitim-öğretim yapılan ilköğretim kurumlarında derslik başına köylerde ortalama 51, şehirlerde ise 68 öğrenci düşüyor.

Köy ve şehir arasındaki uçurum

İkili eğitim yapılan okul sayısı, toplam okul sayısının yüzde 24'üne, ikili eğitim yapılan derslik sayısı ise toplam derslik sayısının yüzde 32.5'ine karşılık geliyor. Normal eğitim yapan köy ve şehir ilköğretim kurumlarının öğrenci sayısı 4 milyon 400 bin, okul sayısı köylerde 21 bin 872, şehirlerde 5 bin 194 olmak üzere toplam 27 bin 166. Köylerde bulunan ilköğretim okullarında 96 bin 951, şehirlerde ise 82 bin 665 derslik bulunuyor. Köylerde bir dersliğe ortalama 21, şehirlerde 29 öğrenci düşüyor. İlköğretim kurumlarında yeni kayıt, okuyan öğrenci ile mezun olan öğrenci sayısı arasında yapılan karşılaştırmada, öğrencilerin yüzde 10'unun ya sınıf tekrarı yaptığı, ya da okulu terk ettiği anlaşılıyor. İlköğretim kurumlarını bitiren öğrencilerin yüzde 16'sı ortaöğretime kayıt yaptıramıyor.

İlköğretimde görev yapan öğretmenlerin 219 bini (yüzde 57'si) sınıf öğretmenlerinden oluşuyor. Resmi ilköğretim okullarında 3 bin 985 rehber öğretmen görev yapıyor. Bir rehber öğretmene 2 bin 512 öğrenci düşüyor, bu da eğitim kurumlarında rehberlik hizmetinin içler açısı halini gözler önüne sermeye yetiyor. İlköğretimin 2. kademesinde ise, 150 ila 500 öğrenciye bir, 500'den fazla öğrencili okullara birden fazla rehber öğretmen verilmesi gerekiyor. İlköğretim okullarının 1. kademesinde 226 bin, 2. kademesinde 130 bin öğretmenle birlikte, 4 bine yakın rehber öğretmen görev yapıyor.

Ortaöğretimde durum

Eğitim sisteminin bir diğer sorunlu alanı ise ortaöğretim. İlköğretimde yaşanan sorunların benzerleri ortaöğretim sistemi için de söz konusu. Resmi ortaöğretimde 6 bin 512 okul, 86 bin derslik, 3 milyon 594 bin öğrenci bulunuyor. Ortaöğretimde 608 okulda, 15 bin derslikte 700 bin öğrenci ikili öğretim görüyor. İkili öğretim yapılan ortaöğretim kurumlarının büyük bir bölümü düz lise. Bu okullarda derslik başına ortalama 43 öğrenci düşüyor. Ortaöğretimde 30 öğrencili sınıflarda normal öğretime geçebilmek için 15 bin dersliğe ihtiyaç var.

Hakkari'de eğitim durumu

Bazı illerin resmi ortaöğretim kurumlarında bir dersliğe düşen öğrenci sayılarına baktığımızda, 94 öğrenciyle Hakkari ilk sırada yer alıyor. Hakkari'yi 64 öğrenciyle Mardin takip ederken, en az öğrencili yer ise 30 öğrenciyle Erzurum. Ortaöğretime kayıt yaptıran her yüz öğrenciden 30'u ya sınıf tekrarı yapıyor, ya da okulu terk ediyor. Ortaöğretimde kız öğrenciler, toplam öğrencilerin yüzde 41'ni oluşturuyor. Genel ve mesleki ortaöğretimde 5 bin 578 okul, 66 bin derslik ve 130 bin 556 öğretmen bulunuyor.

Çocuklar dayağa maruz kalıyor

Her 100 çocuktan 40 tanesi okulda dayakla karşılaşıyor. 5-14 yaş grubunda bulunan 13 milyon 200 bin çocuktan 1 milyon 8 bini tarım hizmetleri, sanayi ve ticaret işlerinde çalışıyor. Ortaöğretimde edebiyat, matematik, yabancı dil, beden eğitimi, bazı meslek dersleri, bilgisayar, rehber öğretmen açıkları bulunuyor. Öğretmenlerin yüzde 59'u Din Kültürü ve Ahlak Bilgisi derslerinin zorunlu olmaktan çıkarılmasını istiyor.

Üniversiteye endeksli eğitim

Yarış ortamı ve aşırı bilgi ile yüklenmiş programlar nedeniyle, öğrencilerin ne bilimsel düşünme yetenekleri, ne sanatsal yaratıcılıkları, ne de yaşam becerileri gelişiyor. Sistem tamamen üniversiteye endekslenmiş durumda. Bunun sonucu olarak dershaneler ortaöğretim kurumlarının önüne geçti. Yükseköğrenimi bitiren her 100 gençten 32'si işsiz kalıyor. İş bulanların 46'sı mezun olduğu bölüm dışında bir işte çalışıyor.

Kadrolaşma sorunu

AKP hükümetinin ilk dönemlerinde bin 41 eğitim yöneticisinin görevden alınmasıyla başlayan kadrolaşma, MEB merkez ve taşra teşkilatını, Talim Terbiye Kurulu'nu içine alacak genişlikte devam ediyor. Eğitim-Sen'in kadrolaşma konusunda hukuki yollara başvurması sonucunda bin 41 yöneticinin görevden alınması için açtığı iptal başvurusu Danıştay tarafından haklı görüldü. Yine Talim Terbiye Kurulu'ndan uzaklaştırılan görevlilerin açtığı davalar da görevliler lehine sonuçlandı.

Bütçeden ayrılan pay

1994 yılında MEB bütçesinin konsolide bütçeye oranı yüzde 11.36, GSMH'ye oranı ise yüzde 2.42 idi. Ancak 2004 yılında MEB bütçesinin konsolide bütçeye oranı yüzde 8.04'de düştü, GSMH'ye oranı ise yüzde 3.06'ya çıktı. Eğitime ayrılan payı bazı gelişmiş ülkelerle karşılaştırdığımızda şu tablo ortaya çıkıyor: İsviçre kamu bütçesinden eğitime ayırdığı yüzde 14.3'lük payla ilk sırada yer alıyor, onu ABD 14.1'le takip ediyor. Belçika da yüzde 5.8'lik oranla en az pay ayıran gelişmiş ülke konumunda. *SÜRECEK*

AB ülkelerinde eğitim sistemi

AB ülkelerinde bir dersliğe ortalama 25 öğrenci düşüyor. Okul öncesinde okullaşma oranlarına bakıldığında, Belçika yüzde 118'lik oranla ilk sırada yer alırken; İngiltere, yüzde 30'luk oranla son sırada yer alıyor. AB'de ilköğretimde okullaşma oranı ortalama yüzde 98, ortaöğretimde okullaşma oranı yüzde 112 düzeyinde. Ortalama öğretmen ücreti ise 2 bin 950 dolar.

Öğretmen maaşları

2002 verilerine göre, yeni başlayan ilkokul öğretmenine yıllık en fazla maaşı İsviçre (32 bin 391 dolar) veriyor. En az maaşı Endonezya (2 bin 768 dolar) veriyor. 15 yıllık öğretmen maaşlarına da baktığımızda tablo değişmiyor. Yine en fazla İsviçre (42 bin 724 dolar) verirken, en az Endonezya (3 bin 992 dolar) veriyor. Lise öğretmenlerinin maaşlarında da sıralama pek değişmiyor. İsviçre, 15 yıllık lise öğretmenine 60 bin 514 dolar maaş veriyor. Endonezya'dan önce en az maaş veren ülkeler sıralamasında Türkiye yer alıyor. Türkiye'de yeni başlayan ilkokul öğretmeni 4 bin 960 dolar, 15 yıllık ilkokul öğretmeni 5 bin 440 dolar ve 15 yıllık lise öğretmeni ise 5 bin 608 dolar maaş alıyor.

Öğrencinin giderleri

Eğitim-Sen'in yaptığı araştırmaya göre, 2004-2005 eğitim-öğretim yılında 5. sınıf öğrencisi için bir velinin ortalama 2 milyar lira, lise öğrencisi için ise 2 milyar 600 milyon lira harcama yapması gerekiyor.

Kürt sorunu, barış ve 12 Eylül mitingi

Dünya Barış Günü nedeniyle resmi ya da muhalif basında birçok yazı çıktı; sivil ya da resmi kurumlar, "günün mana ve ehemmiyeti" üzerine yüzlerce bildiri yayınladılar, açıklama yaptılar. Gerçekte, birbirinin benzeri şeylerdi söylenenlerin büyük çoğunluğu. Polonya'nın Alman Nazileri tarafından işgali ile başlatılan bir kısa tarih; barışın değerinin tanımlanmasına yönelik felsefi açıklamalar; barışın savaştan daha yararlı olduğunu kanıtlamaya yönelik akıl yürütmeler. Çoğu, günümüz realitesine değinmek yerine, soyut barış istemleriyle yetinmiş; ite dalaşmak yerine çalıya dolanmayı tercih etmiştir. Mazlum-Der'in 1 Eylül Barış Günü nedeniyle yayınladığı bildiri ise, Türkiye'nin en azından bütün Cumhuriyet tarihince yaşadığı en önemli sorununa, derli toplu bir yaklaşım getirmesi anlamında büyük öneme sahipti.

Bildiri, değişik toplumsal gruplar tarafından uzun zamandır tartışılan, Türkiye gündeminin en önemli sorununa, önerilerle desteklenen somut bir yaklaşım sunmuş. Türkiye'nin önemli iki insan hakları kuruluşundan biri olarak elbette Mazlum-Der'in yaklaşımını ciddiye alarak tartışmak, tartıştırmak gerekir. Bu nedenle, belki de, okurun canını sıkacak bir şey yapmaya kalkışacağım yine: Mazlum-Der'in bildirisine bir kez daha dikkat çekeceğim.

Türkiye gündeminde çözümü gereken temel sorunu şöyle koymaktadır bildiri: "Türkiye'nin acil çözüm bekleyen sorunlarının başında 'Kürt sorunu' gelmektedir. Bu sorun, Türkiye'de demokrasinin pekiştirilmesi ve olağanlaşmasının, toplumsal uzlaşma ve barışın tesis edilmesinin önündeki en önemli engellerinden birini oluşturmaktadır." Bildirideki saptamaya aynen katılıyorum. Daha ötesini bir yana bırakalım, ama bütünüyle Cumhuriyet tarihinin siyasal felsefeleri, siyasal kurumları ve uygulamaları; eğitim müfredatından milli savunma bütçesine, yatırım planlamasından dış politika ilişkilerine kadar her şey, gerçekte bu sorunun yarattığı çelişkilere göre biçimlenmiştir. Başka bir deyişle, Türkiye'nin, "derin devlet" olarak tanımlanan militarist siyasal yapısı, bu sorunun kaçınılmaz sonucudur. Sorun sürdükçe aydının düşüncelerini özgürce aktarabilmesi, yazarın özgürce yazabilmesi, toplumsal farklılıkların kendilerini özgürce ifade edebilmesi olanaksızdır. Mafya-devlet ilişkisinde de, JİTEM-Hizbullah ilişkisinde de neden aynıdır: Bir gerçeklik olarak, yüzlerce yıldır varlığını sürdüren Kürt sorunu ve sorunun barışçıl-demokratik yöntemlerle çözümüne yanaşmayan geleneksel ırkçı devlet ve politikaları. "Irka dayalı ulus-devlet yapılanmasını esas alan mevcut anayasal sistemin özüne yönelik değişiklikleri gerçekleştirmeden; kıyısından dolanarak, köşesinden kırparak yapılan yasal-anayasal değişikliklerle bu güvencenin oluşturulma olanağı yoktur."

XWE METİN AYÇİÇEK
aycicek@t-online.de

"Kürt kökenli yurttaşlarımızın kimliklerinin tanınması, farklılıklarının korunması ve güvence altına alınması gerekir" diyor Mazlum-Der bildirisi. Doğrudur. Oysa bu görüşü en azından son beş yılın tek politikası olarak savunan PKK-KONGRA-GEL geleneğine devletin verdiği yanıt açıktır: Beş yıldır tek taraflı olarak sürdürülmeye çalışılan ateşkes girişimine, olumlu yaklaşımı şöyle dursun, tersine, Bölge'de sürdürülen provokasyonlarla yüzlerce özgürlük savaşçısı devlet eliyle katledilmiştir. Bazı çevrelerin, "hükümetin, derin devlet güçleriyle henüz baş edemediği ve sabretmek gerektiği" gibi gerekçeleri ise süreci tanımlamakta yetersizdir. Açıktır ki, Avrupa Birliği'ne girme sevdasıyla, hükümete, Batı karşısında nefes aldırabilecek bazı yasaların çıkarılması, paralel olarak, Kürtlere de nefes alma özgürlüğünü getirmemiştir. Kürtlere yönelik saldırılar, ürkütücü boyutta tırmandırılmaktadır.

Kürt Özgürlük Hareketi'ni gerçek temsil yeteneği olan siyasal kurumlar uzun zamandır muhatap bulamamaktan şikayetçi idiler. Görülen odur ki, devletin kendi Kürdünü oluşturma çabaları ise, dün olduğu gibi yarın da başarısız kalmaya mahkumdur. Mazlum-Der'in de söylediği gibi, gerçekte, "Kürt olduğunu ifade eden her vatandaş muhatap olarak değerlendirilerek, insan hakları ve uluslararası insancıl hukuk temelinde haklarla donatılmalıdır." Ama tarihsel süreçleri atlamamak gerekir: Sorunun kalıcı olabilecek genel çözümü, elbette "Kürt olduğunu ifade eden her vatandaş"ı temsil eden Kürt hareketinin siyasal iradesi ile dolaylı ya da dolaysız olarak varılacak olan bir konsensüs ile mümkün olabilecektir.

Mazlum-Der, "Kürt sorununun halkların barışçı birlikteliği temelinde, kalıcı bir biçimde çözüme kavuşturulması amacıyla atılması gereken adımları" da 13 madde halinde sıralamış. Elbette bildirinin bütünü içerisinde katılmadığımız hususlar da olacaktır. Ama üzerinde tartışıp geliştirilerek, benzeri düşüncelerle ortaklıklar saptanıp, örgütlü ve eylemli bir platformda birleştirilerek, Kürt sorununun çözümüne yönelmiş bir barış hareketinin ortaya çıkarılmasına başlangıç oluşturamaz mı?

Bu bildiriyi yakalayıp, sözden çıkarıp işe dönüştürmek gerekir.

Ve işin ilk adımlarından biridir, bu utanç tarihine hesap sorarak başkaldıran "12 Eylül Demokrasi Mitingi".

***

12 Eylül Pazar gününü iple çekiyorum dostlarım. O gün, bana yasaklanmış olan ülkemin başkentinde, bana ülkemi yasaklayanlardan hesap sormak için, yüreğimle Ankara'da olacağım. Sadece katledilmiş yoldaşlarım için değil; sadece gençliğini işkence tezgahlarında bırakmış insanların hesabını sormak için de değil; bir F Tipi zindanına sıkıştırılmış ölüm orucu direnişçisi olarak sesleneceğim size, kendi adıma ve sürgünlerden. Sivil toplum kurumları, sendikalar, siyasal partiler ve 78'lilerle birlikte yürüyeceğim, yorulmayan 68'li yüreğim ile.

"12 Eylül Darbecileri Yargılansın" diye kolunuza gireceğim Demokrasi Mitingi'nde. Tereciye tere satılmaz, ama yine de hatırlatmakta yarar var: ***Yürüyüş toplanma yeri: Ankara-Tren Garı önü. Saat: 11:00. Miting alanı: Abdi İpekçi Parkı. Saat: 14:00.***

'Kemal Pir güncelleştirilmeli'

Kemal Pir'de Önderliğe bağlılık söz düzeyinde değildi. Önderliği anlamak ve uygulamak düzeyindeydi

■ NURDOĞAN AYDOĞAN-MHA

PKK'nin kurucuları arasında yer alan Cemil Bayık, Kemal Pir'in Apocu Hareketin ilk çıkış yılları ve sonrasındaki sürecini değerlendirdi. Bayık, yeni paradigmanın ve zihniyetin anlaşılabilmesi ve pratikleşebilmesi için Kemal Pir'in güncelleştirilmesi gerektiğini söyledi.

▸ ***Kemal Pir'in okul süreci, gençlik yılları ve kişilik özellikleri hakkında neler söyleyebilirsiniz?***

Kemal kişiliği komple bir kişiliktir. Bir devrimcide bulunması gereken özellikleri taşıyan önder bir kişiliktir. İdeolojik derinliği olan, sürekli kendini yenileyen, propaganda-ajitasyon yönü güçlü olan, eylem ve pratikleşme yanıyla bulunduğu ortamda kim olursa olsun güç güven veren bir kişilik. Dopdolu, oldukça temiz, moralli, coşkulu bir kişilik. Tüm yaşamını özgürlüğe adayan bir kişilik. Kendisine ait bir yaşamı olmayan, yaşamını da, ölümünü de özgürlük için ortaya koyan bir kişilik. Kısacası bir devrimci önderde, bir halk önderinde bulunması gereken kişiliği Kemal Pir'de görmek mümkün.

Böylesi bir yoldaşın yoldaşı olmak, hem büyük bir onur, hem de büyük bir borç altına girmektir.

Kemal'in gençlik yılları, okul içinde ve dışında, mahallelerde hep örgütleme ve mücadele ile geçen yıllardı. Hareketimizin bir grup olarak oluşumunda, saygınlık kazanmasında Kemal'in bu direnişliği, bu savaşçılığı, pratikçiliği, örgütçülüğü önemli bir yer tutar.

▸ ***Filistin'e gidişi oradaki tavır ve yaklaşımları hakkında bir bilginiz var mı?***

Kemal Pir yoldaşı Urfa Cezaevi'nden baskınla alıp kurtardıktan sonra Başkan Apo'nun yanına göndermeyi düşündük. Kendisiyle konuştuğumda, "Seni Suriye'ye göndereceğiz, Önderliğin yanına gideceksin. Oradan da Filistin'e gidip eğitim göreceksiniz" dediğimde, başlangıçta bunu kabul etmedi. Gerekçesi de şuydu: "Ben ikinci kez örgüt tarafından cezaevinden çıkarılıyorum. Örgütün benim için emeği çok fazla. Hiç kimseye tanımadığı imkanları bana tanıdı. Benim örgüte karşı borcum var. Bu borcumu ödemeden hiçbir yere gitmem" demişti. "Önderliğin de istemidir" dedim. "Önderliğin istemi" deyince kabul etti.

Kemal Kobani'deyken, Suriye-Kürt Sosyalist Partisi'nin Eczacı Abdi diye bir yöneticisi vardı. Onunla tanışıyor, dostluk kuruyor. Bir gün kendisine, "PKK'deki yetkin nedir? Kaç yıldır PKK'desin?" diye sorduğunda Kemal, "Başından beri bu hareketteyim. Fakat bu hareketin bir militanıyım. Hâlâ da üye olup olmadığımı bilemiyorum" dediğinde, adam şaşırıyor ve "Nasıl olur, başından beri bu hareketlesin hâlâ yetkili değilsin; üye olup olmadığını da bilemiyorsun. Bu mümkün değil" deyince, Kemal kendisine PKK gerçeğini, PKK militan gerçeğini anlatmaya çalışıyor.

▸ ***Kürtçe biliyor muydu? Bir Türk olarak Kürtlerle ilişkilerinde zorlanıyor muydu?***

Kemal, bir Kürt veya Kürdistanlı değildi; Kürtçe de bilmiyordu. Kürtler hakkında biraz bilgisi vardı. Çünkü Önderliğin yanında kalmıştı. Kürdistan gerçeğini, Kürt insan gerçeğini kavramıştı. Kürtçe bilmemesine rağmen fazla zorlanmıyordu. Kürtlerle çok rahat ilişki kurabiliyordu. Kürtçe bilmemesine rağmen, rahatlıkla insanları etkileyebiliyordu.

Konuşmalarıyla, davranışlarıyla, üslubuyla, hitap tarzıyla bunu başarabiliyordu. Zaten Kemal'in özelliklerinden biri de insanlarla rahat ilişki kurmasıydı. Hemen her düzeydeki, her sınıftaki, her renkteki insanla rahat ilişkilenebiliyordu. Bir araya geldiği insanları çok rahat etkileyebiliyor ve harekete geçirebiliyordu. Bu bir önder devrimcide bulunması gereken bir özelliktir.

Kemal, insanların psikolojisini iyi kavrıyordu. Beynine ve yüreğine nasıl hitap edeceğini, nasıl kazanacağını çok iyi biliyordu.

Kürt insanı Kemal'i kendisine yabancı görmedi. Dilini bilmemesine rağmen, Kemal'i kendisinden biri olarak gördü. Kemal'e güven duydu, önder olarak gördü, saygı duydu, bağlandı. Çünkü Kemal Kürt halkına oldukça saygılı davrandı, değer verdi, onun uğruna her şeyini ortaya koydu.

▸ ***Eylemci yönü, pratikçiliği, doğallığı, yoldaşlık ilişkileri nasıldı?***

Kemal demek, eylem ve pratik demektir. Kemal demek, doğal olmak demektir. Kemal demek, yaşam demektir. Önderlikte en önemli bir özellik, düşünce ile pratiği aynı anda yaşıyor olmasıdır. Düşünürken yapmak, yaparken düşünmek; birini diğerine tercih etmemek. Bizde bunu kendi şahsında gerçekleştiren ender yoldaşlardan biridir Kemal Pir. Kemal'de anında kavrama ve kavradığını anında pratikleştirme söz konusudur. Kemal eylemsiz yaşayamazdı. O nedenle yerinde duran biri değildi, fokur fokur kaynayan biriydi.

İlişkilerinde gerçek anlamda yoldaşlık yapmayı esas alırdı. Yoldaşını güçlendirmeyi, başarılı kılmayı esas alırdı. Kemal'le birlikte olan moralsizse moral bulur, inançsızsa inanç bulur, umutsuzsa onda umut güçlenir, disiplinsizse disiplin gelişir. Onda güçlü bir kişilik, düşünce, irade ve pratikleşme gelişir. Bunu gerçekleştirdiği için yanındakileri etkileyebiliyor, harekete geçirebiliyordu. Kemal'de sözün değeri çok büyüktü. Verilen söz mutlaka yerine getirilmesi gereken bir sözdü. Söz verip de sözünde durmamak, Kemal'de affedilmeyecek bir tutumdu.

Kemal Pir'de Önderliğe bağlılık söz düzeyinde değildi. Önderliği anlamak ve uygulamak düzeyindeydi.

▸ ***Kemal Pir'in örgüt içindeki misyonu neydi?***

Kemal Pir'de hep hizmet etmeyi esas alma vardır. Hareketin, halkın çıkarlarını her şeyin üstünde tutma vardır. Tüm çabasını, enerjisini halkın, hareketin, yoldaşların ihtiyaçlarına harcama vardır. Hareketin, halkın ihtiyacını esas aldığı için, yetkiyi, mevkiyi fazla önemsemezdi.

▸ ***Sizce Öcalan Kemal Pir'i örnek verirken neyi anlatmak istiyor?***

Başkan Apo, Kemal arkadaşı anlamak derken, Önderliğin anlaşılmasını istiyor. Çünkü Kemal Pir demek, Önderliği anlamaya çalışmak ve anladığı kadarını hayata geçirmek demektir. Önderliğin anlaşılmaması, yaşamsallaştırılmaması, Önderliğin boşa çıkarılması var. Bu Önderliğe de, halka da acı veriyor. Mutlaka Önderliğin zamanında anlaşılıp uygulanması gerekiyor. Eğer bu gerçekleştirilirse, büyük gelişmelere yol açar. Önderlik bugün Kemal Pir kişiliğinden bahsediyorsa, "Kemal ruhunu anlamak gerekiyor" diyorsa, bunun için diyor.

Kemal'i anlamak, bir anlamda Önderliği anlamaktır. Kemal Pir'in kişilik ve mücadele özelliklerini, onun felsefe ve mantığını, yaşam ve mücadele tarzını anlamak, bizi Önderliği anlamaya, doğru pratikleşmeye ve başarıya götürür. Bugün bu, bizim için her zamankinden daha fazla gerekli. Yarım saatlik bir konuşmayla Kemal Pir eğer yıllarca yürüyor, pratikleşiyor, pratiğinde de çok önemli gelişmelere yol açıyorsa, bizim hayli hayli bunu gerçekleştirmemiz gerekiyor. Bunu gerçekleştirmemek, çok ağır, affedilmesi güç bir suç olur.

Kemal Pir nasıl ki daha Önderlik yalnızken, Önderliğin düşünceleriyle birleşmiş ve o düşünceleri hayata geçirmişse, bugün Önderliği kendisine esas alanların da, Önderliğin yeni paradigmasını, yeni stratejisini, taktiklerini, eylem çizgisini, özgürlük çizgisini, yaşam çizgisini Kemal'in yaklaştığı duyarlılıkla, sorumlulukla ele almaları ve bunu pratikleştirmeleri gerekiyor. Kemal'in güncelleştirilmesi budur.

Bugün korkunç bir inkarcılık var, sahte bağlılık var. Hem Önderlik ve Önderlik mücadelesinin yol açtığı gelişmeleri, yarattığı değerleri inkar etme var, hem de bağlılık adı altında sahte bağlılıkların gösterilmesi var. Bu ikisine karşı Kemal Pir gerçekliğini güncelleştirmek önem taşıyor. Çünkü Kemal'de ne sahte bağlılıklara değer verme var, ne de inkarcılığa, ikiyüzlülüklere. Bunlara karşı amansız davranma var, bunun panzehiri olma var. Önderlik gerçeğini buna karşı koruma, yaşatma mücadelesi var.

Kemal Pir'i anlamak, sosyalist ve emekçi kişiliği kendinde gerçekleştirmektir. Köleliği hangi biçimde olursa olsun, hangi gerekçeyle olursa olsun reddetmek, özgürlükte sonuna kadar karar kılmak demektir. Her türlü ihaneti, işbirlikçi teslimiyeti, başarısızlığı reddetmek demektir. Buna karşı amansız bir mücadelenin sahibi olmak demektir. Güzel bir insan, gerçek anlamda yoldaş olmak demektir. Her türlü kirden, pastan, gerilikten, çirkinlikten arınmak demektir. ***BİTTİ***

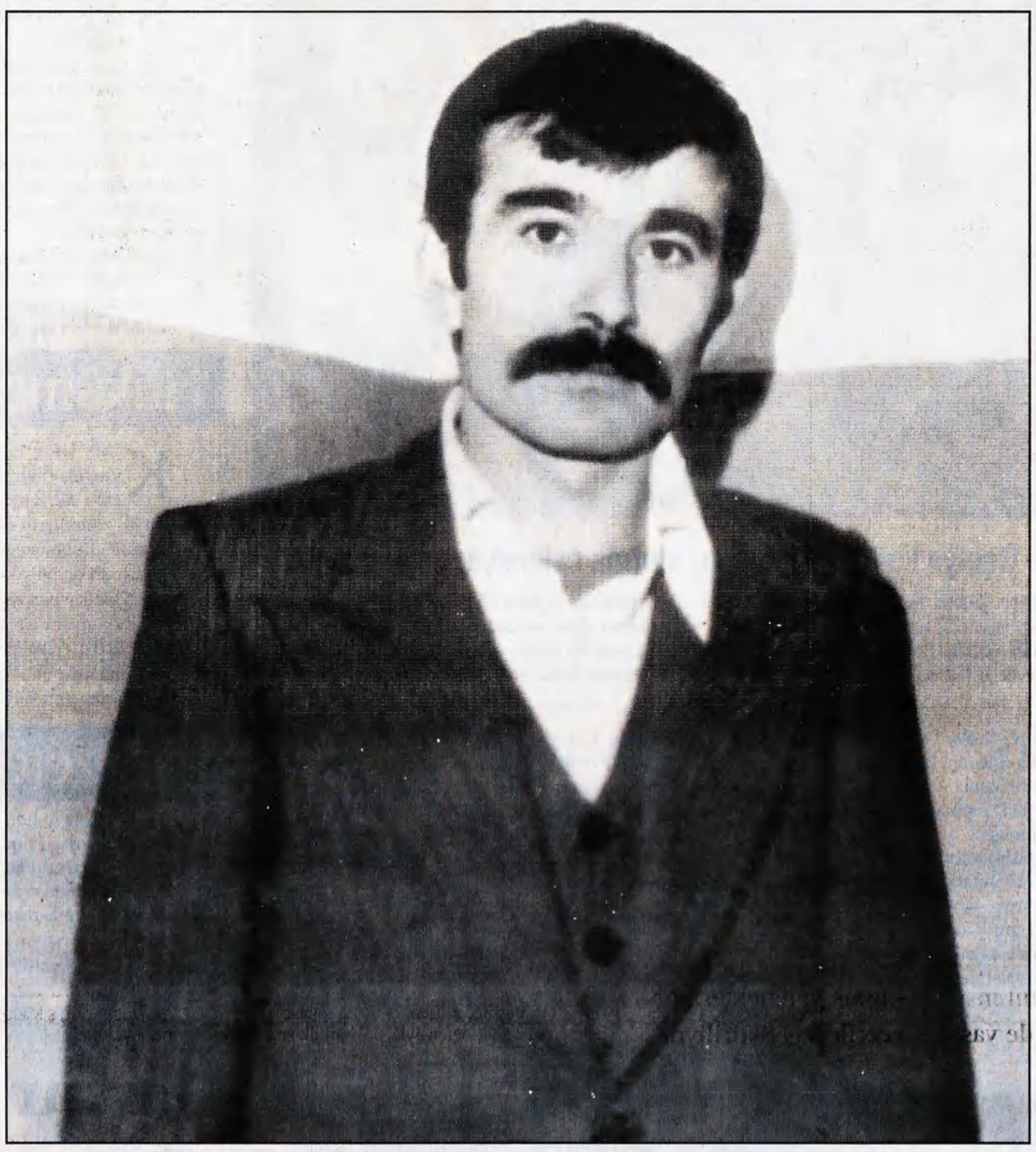

Kemal Pir'in mahkeme tutanaklarından bazı bölümler

Duruşma Hakimi: Cezaevinde seminer yapıyor muydunuz?
Kemal Pir: Yapıyordum.
Duruşma Hakimi: Siz mi yapıyordunuz?
Kemal Pir: Evet, genellikle ben epeyce konuşuyordum.
Duruşma Hakimi: PKK örgütünün, politik, ideolojik ve siyasi mücadele yöntemi nedir?
Kemal Pir: Kürdistan'da gericiliğin, yoksulluğun, sefaletin temel nedeninin sömürgeci ekonomik yapı olduğunu; bunun her türlü yozluğu, lümpenleşmeyi, geriliği temsil ettiğini; kültürsüzlüğü, kişiliksizliği geliştirdiğini; bunları ortadan kaldırmak için sömürgeci ekonomik yapının ve sömürgeci sistemin ortadan kaldırılması gerektiğini savunuyoruz. Sömürgeciliği temsil edenler Türkiye'deki burjuva hakim sınıflardır, Türk halkı değildir.
Bu sömürgeciliği uygularken Kürdistan'da kendilerine işbirlikçi buldular. Tüm feodallerin milletvekili olması bunu açıkça gösterir. Duyduğum kadarıyla Kepoğlu Diyarbakırlı, Mehmet Celal Bucak Urfa'dan milletvekili. Bu devrimin dıştaki hedefi sömürgecilikse, içteki hedefinin de feodal, komprador siyasi düzen olduğu, bu siyasal düzeni yıkmadan toplumu ilerletmenin mümkün olmadığı görüşündeyim. Biz uzun süreli bir halk savaşını hedef almışız.

***

Duruşma Hakimi: Kafanda tahayyül ettiğin, eşitsizliklerin olmadığı bir devlet var mı?
Kemal Pir: Var tabii. Ama bugün mümkün değil. Komünizm dünya çapında gerçekleşmemiş. Bugün komünizmin ilk aşaması sosyalizm var.
Duruşma Hakimi: Şimdi komünist Rusya'da cezaevleri, mahkemeler var mı, yok mu?
Kemal Pir: Var
Duruşma Hakimi: Neden kuruyorlar?
Kemal Pir: Sınıf farklılıkları ortadan kalmamış Sovyetler Birliği'nde. Vietnam'da da sınıf farklılıkları ortadan kalkmamış. Sovyetler Birliği, Vietnam ve Angola'da hüküm süren devlet sistemi proletarya diktatörlüğüdür. Amerika'da bir avuç burjuva sınıfın diktatörlüğü var iken, oralarda halkın çoğunluğunun diktatörlüğü var. Proletarya demokrasisini kurarsan, bunun adı proletarya diktatörlüğüdür.

Kemal Pir anladığını uygulamaktır

■ MUSTAFA KARASU

Kemal Pir'in kişiliği etkileyici bir kişilikti. Dostunu da düşmanını da etkiler, arkadaşını etkilerdi. Kemal Pir kişiliğinin etkilemeyeceği tek bir insan yok gibidir.

Herkes Kemal'in yüzüne, mimiklerine bakarak dinlemek isterdi. Herkesin Kemal'e saygısı, sevgisi vardı. Herkes Kemal'in her dediğini yapmaya hazırdı. Ama Kemal ile arkadaşlar bir araya geldiklerinde, örgütün bir sorumlusu ya da yetkili bir arkadaş havası olmazdı. Kemal gençle genç, yaşlıyla yaşlı olurdu. Her ortamda farklılığını, düşüncesiyle ve kişiliğiyle hemen hissettirirdi. Bunun dışında kimse Kemal'in farklılığını anlayamazdı. Kemal'in arkadaşlarla ilişkilerinde, sohbetlerinde sürekli mücadele ve örgütle ilgili konular gündemde olurdu.

Herkes ondan bir parça alırdı

Bir devrimci için örnek olunması gereken tutumları, yaklaşımları, anlayışları ortaya koyarak sohbetlerini eğitici hale dönüştürürdü. Dolayısıyla tüm arkadaşlar onun sohbetlerini dinlemeyi çok severdi. Onun sohbetlerini dinleyen kişi, ondan bir parça alır ve sonraki yaşamında uygulamaya çalışırdı. Bu yönüyle yaptığı sohbetlerin hiçbiri boşa gitmez, mücadelemiz açısından değerlere dönüşürdü. O, hep bir militan gibi arkadaşlara örnek olmak istedi ve bu duruşunu da Diyarbakır Cezaevi'ne girişinden şahadetine kadar sürdürdü.

Kemal'in duruşu, tutumu, söylemi bir öncü söylemdi, öncü duruştu, örgütçü bir duruştu. Doğal bir önder olarak örgütleyen ve harekete geçiren duruştu. Hiçbir zaman birinci dereceden sorumluluk almak istemedi. Sadece 1981 ölüm orucunda öyle bir sorumluluk içine girdi. Bir militan olarak sorumluluğunu en iyi şekilde yerine getirmeye ve böylelikle örgüte hizmet ve destek olmaya önem verdi.

Devrimciliğin model militanı

Devrimci, sürekli enerjik olan, enerjisini, halkının özgürlüğü için veren kişidir. Devrimci insan, enerjik insandır. Enerjisi bitmeyen, tükenmeyen insandır. Sürekli geliştirmek isteyen insandır. Kemal tam da böyle bir devrimci kişiliğin model militanıydı.

Kemal Pir'in düşmana karşı tavrı netti, açıktı. Diyarbakır Cezaevi'nde itirafçılık geliştirilerek iradeler kırılmak isteniyordu. Bu baskılarla cezaevi şahsında PKK'nin kökü kazınmak isteniyordu. Bu yönüyle tutukluların üzerinde yoğun baskı uygulanıyordu. Kemal her duruşu ve tutumuyla, "sizin bu baskılarınız, irade kırmalarınız benim üzerimde etkili olamaz" mesajını veriyordu. Nitekim cezaevinde itirafçılığın arttığı bir dönemde Esat Oktay Yıldıran, Kemal'in yanına gelerek, itiraf edenleri hatırlatarak, "Artık bundan sonra küçüklerle değil, büyüklerle uğraşacağız" söyleminde bulunduğunda Kemal Pir, "Büyük balığın kılçığı büyük olur" diyerek Esat Oktay'a gereken cevabı vermiştir.

Kemal'in duruşu, tutumu, söylemi bir öncü söylemdi, öncü duruştu, örgütçü bir duruştu. Doğal bir önder olarak örgütleyen ve harekete geçiren duruştu

Kemal'in şahadetine inanamadık

Kemal'in şahadetini hastanede öğrendik. Kemal'in şehit düştüğünü öğrenince, inanamadık, inanmak istemedik. Kemal, ölümüne inanılacak bir kişi değildi. Toprağa girecek bir insan değildi. Yıllarca bu duyguyu yaşadık. Şimdi de bu duygu içindeyiz. Kemal ile ölümü yan yana koymak mümkün değil. Nasıl ki cezaevine sığmıyorsa, mezara da sığmayacak bir kişi olarak beynimize yerleşmişti. PKK, Kemal'in şahadetinden bugüne hep bir boşluk yaşadı. Çünkü Kemal, PKK'ye kimlik veren kişilerdendi.

Kemal'i anlamak

Önderlik, Kemal'in bu gerçeğini, bu kişilik özelliklerini bildiğinden sürekli Kemal'e vurgu yapmaktadır. Kemal çizgisine vurgu yapmaktadır. Bütün arkadaşları, herkesi Kemal çizgisine davet etmektedir. Doğru çizgi ile yanlış çizgiyi, tasfiyecilikle PKK çizgisinin ne olduğunu ortaya koymak açısından da, tasfiyecilikle devrimciliği ayırt etmek açısından da Kemal'e vurgu yapmaktadır. Kemal'i anlamak, tasfiyecilikle devrimcilik arasındaki farkı anlamaktır. Kemal'i anlamak, PKK'yi anlamaktır. Kemal'i anlamak, Önderliği anlamaktır. Kemal'i anlamak, bir devrimcinin nasıl olması gerektiğini anlamaktır. Kemal'i anlamak, kritik süreçlerde bir devrimcinin nasıl rol oynaması gerektiğini anlamaktır. İşte Önderlik de böyle bir süreçten geçtiğimizi görerek, hepimize Kemal Pir'i hatırlatmaktadır.

Hem Önderlik ve Önderlik mücadelesinin yol açtığı gelişmeleri inkar etme, hem de bağlılık adı altında sahte bağlılıkların gösterilmesi var. Bu ikisine karşı Kemal Pir gerçekliğini güncelleştirmek önem taşıyor

Songda tayfunu yıkıp geçiyor

Japonya'nın güney ve batı kesimlerinde etkili olan Songda tayfununun 12 kişinin ölümüne, 650'den fazla kişinin de yaralanmasına yol açtığı bildirildi. Polis sözcüsü, güçlü tayfunun 19 Endonezyalı ve bir Rus denizcinin de kaybolmasına yol açtığını, ölenlerin arasında üç Endonezyalı ve üç Rus denizcinin bulunduğunu belirtti. Polis, kayıp denizcileri bulmak amacıyla aramaların devam ettiğini kaydetti. Bu arada, meteoroloji yetkilileri, bu hafta içinde Japonya kıyılarında Sarika adlı bir başka tayfunun etkili olmasının beklendiğini açıkladı. TOKYO

Vietnam'da top mermisi can aldı

Vietnam Savaşı'ndan kalma top mermisinin patlaması sonucu 8 kişi öldü. Polis, patlamanın, ülkenin orta kesimlerindeki Binh Dinh eyaletinin başkenti Kuy Nhon'da, yaşları 18 ila 30 olan 10 kişinin, top mermisinin içindeki barutu almak için mermiyi kestiği sırada olduğunu söyledi. Patlamada 3 kişinin de ağır yaralandığı belirtildi. Öte yandan kentte bir kişinin daha bir başka mermiden barut çıkarmaya çalışırken öldüğü kaydedildi. Savaştan kalma mermilerdeki barut, özellikle balıkçılıkta kullanılan bomba yapımına yarıyor. Vietnam'da savaşın bittiği 1975'ten bu yana, savaştan kalan bombaların patlaması sonucu 38 binden fazla kişi hayatını kaybetti. KUY NHON

İstihbarat için ortak tasarı hazır

11 Eylül saldırılarını soruşturan komisyonun raporunda belirtilen ana önlemlerin kanunlaşmasını öneren bir tasarı, Cumhuriyetçi Senatör John McCain ve Demokrat Senatör Joseph Lieberman tarafından hazırlandı. Tasarı yeni bir ulusal istihbarat merkezi kurulmasını ve başına yeni bir liderin atanmasını öngörüyor. Tasarı ayrıca sınır güvenliğinin artırılması çağrısında da bulunuyor ve Müslüman dünyası ile yeni bir diyalog kanalının kurulmasını istiyor. Senatörler, tasarının seçim yılında ateşli tartışmalara yol açmasını beklediklerini ancak buna rağmen gerekli olduğunu savunuyor. WASHINGTON

Başörtüsü yasağı kapıda bırakıyor

Fransa'daki devlet okullarında dini sembollere getirilen yasağın yankıları sürüyor. Yasaktan etkilenen sadece başörtülü Müslüman kızlar değil. Fransa'da sayıları Müslümanlara göre daha az da olsa, Sih göçmenler de var. Sihlerin inançları ise, erkeklerin başlarını türbanla örtmesini öngörüyor. Ve yasaktan bu yana, 5 Sih öğrenci, okullarından geri çevrilmiş. İngiltere'de yayımlanan Times gazetesi, Sih toplumunun ayağa kalktığını ve yasağa karşı tepkili olduklarını yazdı. LONDRA

RUSYA 'TERÖRİST' HEDEFLERİ VURURKEN SINIR TANIMAYACAĞINI AÇIKLADI

Rusya dünyayı tehdit etti

Rehine eylemine müdahalesiyle eleştiri oklarının hedefi olan Rusya, ABD gibi dünyayı tehdit ediyor

11 Eylül 2001 saldırılarının sonrasında ABD Başkanı George Bush'un "teröristleri her yerde vuracağız" tehdidinin ardından benzer bir tehdit Rusya'dan geldi. Rusya dünyanın neresinde olursa olsun "terörist hedefleri" vuracağını açıkladı. Öte yandan Rus gizli servisi FSB, Çeçen Lider Aslan Maşhadov ile Şamil Basayev'in yeri hakkında bilgi verenlere para ödülü vaat etti.

Rusya'da üst düzey bir askeri yetkili, "teröristlerin" eğitim yaptığı kampları dünyanın hangi bölgesinde olursa olsun vurmaya hazır olduklarını söyledi.

General Yuri Baluevsky, "Dünyanın hangi bölgesinde olursa olsun terörist kampları vuracağız. Bundan dolayı ortaya çıkabilecek bütün sorumluluklara da katlanacağız" dedi.

Baluevsky, söylediklerinin "nükleer saldırı başlatacağız" anlamına gelmediğini de söyledi.

Çeçen liderlerin başına ödül

Rus gizli servisi FSB ise, Çeçen Lider Aslan Maşhadov ve Şamil Basayev'in yeri hakkında bilgi verecek kişilere 300 milyon ruble (yaklaşık 10 milyon dolar) ödül vaat etti. FSB'nin açıklamasında, bilgi verecek kişilerin kimliğinin gizli tutulacağı ve can güvenliklerinin sağlanacağı belirtildi.

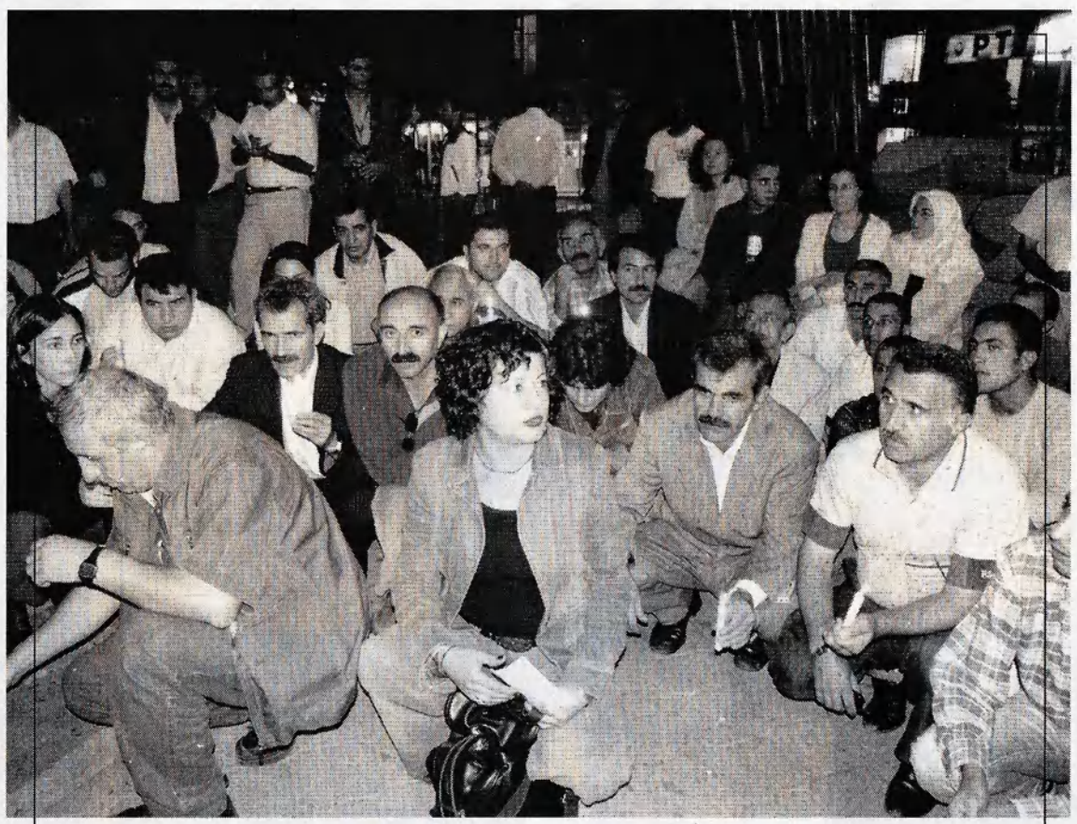

İHD Osetya katliamını mumlu oturma eylemiyle protesto etti

İHD İstanbul Şubesi, Kuzey Osetya katliamını mumlu oturma eylemiyle protesto etti. Galatasaray Lisesi önünde bir araya gelen İHD'lilere; DEHAP, Özgür Parti ve Göç-Der üye ve yöneticileri de destek verdi. Burada açıklama yapan İHD İstanbul Şube Başkanı Hürriyet Şener, "Çocuklara yaşatılan dehşet ve reva görülen son, insanlık için yeni bir utançtır" dedi. Açıklamanın ardından grup yaktıkları mumları Galatasaray Lisesi önüne bıraktı.

Maşhadov, Kuzey Osetya'daki rehin alma eylemini birkaç kez kınamış ve militanlara çocuklara yönelik eylem yapmama çağrısında bulunmuştu.

Öte yandan Maşhadov, Rus güvenlik makamları tarafından birçok saldırıyı organize etmek suçundan aranırken, Rus basını açıklamalarına rağmen rehin alma eyleminin arkasında Maşhadov'un olabileceğine işaret ediyor. Geçen hafta Kuzey Osetya'nın Beslan kentinde bir okulda gerçekleştirilen rehin alma eyleminde yaklaşık 400 kişi ölmüştü. Ancak aileler gerçek sayının gizlendiğini, bilançonun aslında daha ağır olduğunu açıklamıştı. Eylemciler okulda çoğunluğu çocuk bin 200 kişiyi rehin almıştı.

İlk görüntüler yayınlandı

Öte yandan Rus NTV televizyonu, eylemciler tarafından, çoğu çocuk binden fazla kişinin rehin tutulduğu spor salonunun içinden çekilen görüntüleri yayınladı.

Kayıtta çoğu çocuk binden fazla kişinin rehin tutulduğu spor salonunun her yanında, basketbol potalarının içinde dahi tellerle birbirine bağlı bomba düzenekleri kurulduğu görülüyor. DÜNYA HABERLERİ SERVİSİ

Çocuklara yardım eli

Beslan'da yaşanan kanlı rehine eyleminin ardından, 100 çocuk tatil yapmak ve terapi görmek üzere bugün Bulgaristan'a gidiyor.

Bulgaristan Kızılhaç Örgütü ile ülkenin başta gelen medya kuruluşlarının ortaklaşa düzenlediği yardım kampanyası çerçevesinde, ülke genelinde toplanan yardım malzemesi Cumhurbaşkanı Georgi Pırvanov'un talimatıyla, Cumhurbaşkanlığı'na ait uçakla dün Beslan'a gönderildi. Cumhurbaşkanlığı uçağı Beslan'daki kabusu yaşayan toplam 100 çocuğu tatil yapmaları ve terapi görmeleri amacıyla bu akşam Bulgaristan'a götürecek.

Bulgaristan Kızılhaç Örgütü'nden yapılan açıklamada, 100 çocuğun Karadeniz sahilinde kamu kuruluşlarına ait tatil merkezlerinde ağırlanacağı, ülkenin ünlü psikologlarının bu kabusu atlatmaları için çocuklara terapi uygulayacakları belirtildi.

Hükümet istifa edecek

Kuzey Osetya hükümetinin birkaç gün içinde istifa edeceği bildirildi. Kuzey Osetya Cumhuriyeti Başkanı Aleksandır Dzasokhov, dün bölgede hükümete yönelik gösterilerin devam ettiği sırada yaptığı açıklamada, hükümetin birkaç gün içinde istifa etmeye hazırlandığını ve kendisinin de bu yöndeki kararnameyi onaylayacağını söyledi. Vladikavkaz ve Beslan'da önceki gün yapılan gösterilerde, hükümetin istifa etmesi istenmiş ve hükümet istifa edinceye kadar eylemlerin durmayacağı açıklanmıştı. Halk, rehine eyleminde ölü sayısının fazla olmasından Kuzey Osetya hükümetini sorumlu tutuyor.

Gazeteciler serbest

Beslan kentinde gözaltında tutulan Gürcü gazetecilerin serbest bırakıldıkları belirtildi. Rustavi-2 kanalının haberinde, televizyon çalışanları muhabir Nana Lejava ve kameraman Levan Tetvadze'nin dün serbest bırakıldıkları ve Tiflis'e hareket ettikleri kaydedildi.

Gürcü gazeteciler, yaklaşık bir haftadır Beslan kentinde bölgeye vizesiz giriş yaptıkları gerekçesiyle gözaltında tutuluyordu.

Çin sel suları altında

Çin'in güneybatısında aşırı yağışların yol açtığı sel ve toprak kaymalarında 160'tan fazla kişinin öldüğü, onlarca kişinin kayıp olduğu bildirildi. Çin resmi haber ajansı Xinhua, Şiçuan eyaletinde 89 kişinin hayatını kaybettiğini, 41 kişinin kayıp olduğunu, Çong Çing kentinde ise ölü sayısının 72'ye, kayıp sayısının 23'e yükseldiğini duyurdu. Ajans, sel yüzünden evlerinden olan 3 binden fazla kişinin okul ve kamu binalarına sığındığını, kurtarma ekiplerinin sel mağdurlarına yardım ulaştırmaya çalıştığını bildirdi. Bölgede 2 Eylül'den bu yana devam eden yağışların 470 milyon dolar maddi zarara yol açtığı tahmin ediliyor.

Darfur krizi için çözüm uzak

Sudan'ın Darfur bölgesindeki insani krizin son bulması için Nijerya'da yapılan görüşmelerin, güvenlik sorunlarında tıkandığı bildiriliyor.

Sudan hükümeti ile Darfur'da hükümete karşı silahlı mücadele veren örgütler arasında görüşmelerin sürdüğü Nijerya'nın Abuja kentinde her iki tarafın da, çok fazla tavize zorlandığı belirtiliyor. Sudan hükümeti, Afrika Birliği bünyesindeki barış gücü askerlerinin Darfur bölgesinde görev yapmasına izin vermiyor. Örgütlerin ise silahsızlanma konusunda çekinceleri var.

Daha önce Birleşmiş Milletler Genel Sekreteri Kofi Annan, Sudan'a, Darfur'daki çatışmalar nedeniyle evlerini terk eden bir milyondan fazla sivilin, korunması için daha fazla çaba harcama çağrısı yapmıştı.

ABD de, Darfur'la ilgili yeni bir karar tasarısını dün Birleşmiş Milletler Güvenlik Konseyi'ne sundu. Tasarının, Hartum yönetimine yönelik yaptırım tehdidini yinelemesi bekleniyor.

Muhaliflere gözaltı

Öte yandan Sudanlı yetkililer, ülkede anamuhalefetteki Kongre Partisi'nin çok sayıda yetkilisinin gözaltına alındığını açıkladı.

Sudan devlet radyosu Omdurman, gözaltına alınan kişilerin, rejimi devirme ve bu amaçla adı açıklanmayan bir komşu ülkeden silah almakla suçlandıklarını bildirdi. Kongre Partisi lideri Hasan el Turabi, mart ayından bu yana ev hapsinde tutuluyor.

Hasan el Turabi, bazı yakınları ve arkadaşlarının kendisini ziyaret etmelerine izin verilmemesi üzerine, yetkilileri protesto ederek açlık grevine başlamıştı.

Sudan'ın başkenti Hartum'da güvenlik önlemlerinin de artırıldığı kaydedildi.

Kentte polis ve askerlerin çok sayıda denetim noktasında kontroller yaptıkları ve geçen her aracı aradıkları bildiriliyor. ABUJA

Seçim yarışında gündem işgal

Irak işgali ABD seçim yarışının gündeminden düşmüyor. Kerry, işgalin Bush'un en felaket seçimi olduğunu söyledi

ABD'de Demokrat Parti başkan adayı John Kerry, Irak işgalinin ABD Başkanı George W. Bush'un "en felaket seçimi" olduğunu belirtirken, Bush ise Kerry'yi, Demokrat Parti içindeki eski rakibi Howard Dean'in sözlerini çalmakla suçladı.

ABD'nin eski başkanı Bill Clinton'dan aldığı tavsiye doğrultusunda Cumhuriyetçi Parti'ye karşı haftâ sonundan bu yana dilini sivrilten Kerry, Bush'un, Irak işgaline girerek yanlış seçim yaptığını ve bu yüzden de sağlık ve diğer yerel harcamalar için gereken bütçenin eksildiğini hatırlattı. Kerry, Kuzey Carolina'daki bir konuşmasında, "Bush birçok yanlış seçim yaptı. Ancak yaptığı bu yanlış seçimler arasında en felaket seçim, Irak'taki karmaşadır" dedi.

Kerry, "Irak, Bush'un seçimiydi. Bu savaşın başlayacağı tarihi o seçti. Amerika'nın yalnız başına bu işe girişeceği anı o seçti. Ve bugün Amerika, bunun bedelini ödüyor" diye konuştu. John Kerry, "Silah namlusunun ucunda insanların boğazından özgürlüğü zorla sokamazsın" dedi.

Bush'a göre Kerry kararsız

Bush ise, 2 Kasım'daki başkanlık seçiminin çekişmeli geçeceği eyaletlerden Missouri'de seçim kampanyası sırasında, Kerry'yi ne dediğini bilmemek ve kararsız olmakla suçladı. ABD Başkanı Bush, Massachusetts Senatörü Kerry'nin, ABD Kongresi'ndeki oylamada önce Irak'a askeri operasyona destek verdiğini ve sonra da savaş için gereken bütçeye onay vermediğini hatırlattı. Bush, Kerry'nin daha sonra, kitle imha silahları olmadığını bilse de işgale destek vereceği sözlerine işaret etti.

Bush, Missouri'deki seçim konuşmasında Kerry'i kararsız olmakla suçladı.

Bush, Kerry'nin, Demokrat Parti içindeki başkan adaylığı yarışında rakibi olan Howard Dean'in sözlerini çalmakla da suçladı. Kerry önceki gün, "yanlış zaman, yanlış yer, yanlış savaş" sözleriyle Bush'un Irak işgalini eleştirmişti. Aynı sözleri daha önce Howard Dean'in kullandığı belirtiliyor. DÜNYA HABERLERİ SERVİSİ

İslamcı örgütten Türkiye'ye uyarı

El Hüseyin İslami Tugayları adlı bir örgüt İslamcı bir internet sitesinde Türkiye ve Ürdün'ü, Irak'ta ABD güçleriyle işbirliği yapmaması konusunda uyardı. Örgüt aksi takdirde Ankara ve Amman'ın acı sonuçlarla karşı karşıya kalacağı tehdidinde bulundu.

Şii bir grup olduğu belirtilen El Hüseyin İslami Tugayları'nın mesajında "Haçlıları memnun etmek için dinini ve bilincini satan bu hükümetleri uyarıyoruz. Dikkate alınmazsa elimiz kolumuz bağlı oturmayacağız ve acı sonuçları olan özel yöntemlerimizle misillemede bulunacağız" denildi.

Örgüt ayrıca Türkiye ve Ürdün'den Irak'taki büyükelçiliklerini kapatmasını istedi. Mesajda, Şii din adamları da Irak'ta cihad ilan edilmesini isteyen bir fetva yayınlamamaları nedeniyle eleştirildi.

Şehit El Ömer Muhtar Tugayları adlı bir örgüt de geçen ay sonunda Türkiye'yi işgal güçlerine malzeme göndermemesi yönünde uyarmıştı. ANKARA

GEORGE W. BUSH'UN İŞGAL POLİTİKALARI ABD HALKINA PAHALIYA PATLIYOR

ABD'nin kaybı bini aştı

İşgal boyunca ölen ABD askerlerinin sayısı bini aşarken, hayatını kaybeden Iraklı sayısı ise en az 10 bin

Öldürülen Iraklıların kayıtları tutulmadı. Ancak bazı gruplar ölü sayısını en az 10 bin olarak açıklıyor.

20 Mart 2003 tarihinde Saddam Hüseyin rejimine karşı askeri operasyon başlatan ABD'nin Irak'ta kaybettiği asker sayısı son saldırılarda yaşanan kayıplarla birlikte bini geçti.

Önceki gün başkent Bağdat ve çevresinde yaşanan çatışmalarda 7 ABD askeri hayatını kaybetti. Dün de Bağdat'ın 80 kilometre kuzeyindeki Balad'da düzenlenen operasyonda bir ABD askerinin ölmesiyle ABD ordusunun ülkede çatışmalar ve çatışma dışı nedenlerle verdiği kayıplar 1002'yi buldu. ABD ordusunun kayıplarının arasında Felluce'de öldürülen 3 özel güvenlik görevlisi de bulunuyor.

ABD ordusunun kayıplarının büyük bir bölümü, Sünni üçgeni denilen Felluce, Tikrit ve Bağdat şehirleri arasındaki bölgede meydana gelen saldırılar sonucunda gerçekleşti. Ordunun Şii Lider Mukteda el Sadr'a bağlı milislerin üslendiği Bağdat'ın Sadr semtindeki çatışmalarda verdiği kayıpların oranı da oldukça yüksek.

Vietnam'dan daha ağır

Resmi olarak 11 Aralık 1961'de başladığı kabul edilen Vietnam Savaşı'nda ise ABD ordusunun kaybı, 1964 yılı sonuna kadar 392 olmuştu. 1970'lerin ortalarında sona eren savaşta ABD'nin toplam kaybı ise 58 bin kişiyi bulmuştu. ABD'nin Vietnam'daki kayıpları özellikle 1968'den itibaren hızla arttı. Irak'ta ise işgalin başlamasının üzerinden 17 ay geçmesinin ardından ABD binin üzerinde kayıp verdi. Irak'ta yaralanan ABD askeri sayısı ise 7 bine ulaştı.

Siyasi çevreler "1000" rakamının ciddi bir psikolojik etkisi olduğunu ve Irak'taki işgal karşıtı hareketlerin kırılamamasının kasım ayındaki başkanlık seçimlerin sonucunu etkileyebileceğini ifade ediyor.

ABD ordusunun Irak'ta 130 bin kadar askeri bulunuyor. Bu gücün büyük bir bölümü başkent Bağdat ve çevresinde konuşlandırılmış durumda.

10 bin Iraklı öldü

İşgalde ölen Iraklı sayısının ise en az 10 bin olduğu belirtiliyor. İşgalde bugüne dek ölen toplam Iraklı sayısının ABD ordusu tarafından açıklanmadığı, Irak Sağlık Bakanlığı'nın ise nisan ayından sonra kayıt tutmaya başladığı belirtilirken, bazı özel gruplar Mart 2003'ten bu yana ölen Iraklı sayısının en az 10 bin olduğunu bildiriyor.

Uluslararası Af Örgütü'nün Ortadoğu Sözcüsü Nicole Choueiry, savaşta hayatını kaybedenlerin kesin sayısını bulmanın zor olduğunu belirterek, "Kayıtları tutmak işgal güçlerinin görevidir ama Amerikalılar bunda başarısız oldu" dedi.

ORTADOĞU SERVİSİ

Rumsfeld İran'ı hedef aldı

ABD Savunma Bakanı Donald Rumsfeld, İran'dan gelen para ve insan gücünün Irak'taki direnişi ayakta tuttuğunu iddia etti.

"The Washington Times" gazetesine konuşan Rumsfeld, İran'ın Irak'taki direniş için para ve insan ayırdığını belirtti. Rumsfeld, İran hükümetinden hangi grubun bu işi desteklediğini söylemeyeceğini ancak para ve insan gücünün İran'dan geldiğini iddia etti.

Rumsfeld konu ile ilgili ayrıntılı bilgi vermezken İran uzun süredir direnişi desteklediği yönündeki iddiaları reddediyor.

Rumsfeld, para ve insan akışını durdurmanın çok zor olduğunu çünkü İran'ın uyguladığı politikalarla "medeni dünyanın bir parçası olmadığını" gösterdiğini ifade etti.

Rumsfeld, diğer ülkelerin İran'ın medeni davranışlar göstermesi için zorlanmasına ve baskı yapılmasına geldiğinde isteksiz davrandıklarını ve esas problemin de bu olduğunu iddia etti.

Washington Times gazetesi, Amerikan askeri kaynaklarının, İran Devrim Muhafızlarının Iraklı Şii Lider Mukteda el Sadr'ı desteklediğini aktardığını belirtti. WASHINGTON

Mithat Çivi: Bana iyi davrandılar

Irak'ta direnişçiler tarafından 8 gün rehin tutulan Mithat Çivi, direnişçilerin kendisine iyi davrandığını, misafirperverlik gösterdiğini ve kötü muamelede bulunmadıklarını belirtti.

Mithat Çivi yaptığı açıklamada Ramadi'de rehin alındığını ve direnişçilerin elinde 8 gün rehin kaldığını belirtti.

Çivi, Ramadi'de rehin alındıktan sonra bilmediği başka bir yere götürüldüğünü ve 8 gün içerisinde 6 kez yerinin değiştirildiğini ifade etti.

Mithat Çivi, ilk rehin alındığı grup tarafından tekmelendiğini fakat bu grup tarafından başka bir gruba teslim edildiğini söyledi. Çivi bu grubun üyelerinin kendisine devamlı olarak korkmaması gerektiğini ve ailesine kavuşacağını söylediklerini belirtti.

Direnişçi grubun kendisini Amerikan askerlerine bir daha mal taşımama konusunda uyardıklarını söyleyen Çivi, kendisinin salıverilmesi için Irak'taki faaliyetlerine son veren şirketine teşekkür etti.

Önceki gün salıverildikten sonra Bağdat'taki Türkiye Büyükelçiliği'ne getirilen ve burada Büyükelçi ile görüşen Çivi dün geceyi elçilikte geçirdi. Dün sabah Büyükelçi ile yeniden görüşen ve moralinin iyi olduğu görülen Çivi elçilik tarafından tutulan bir araçla Türkiye'ye gönderildi. BAĞDAT- CİHAN

Powell yaptırım peşinde

Amerika Birleşik Devletleri Dışişleri Bakanı Colin Powell, Uluslararası Atom Enerjisi Ajansı'nın İran'a nükleer programından ötürü yaptırım uygulanması için Güvenlik Konseyi'ne sevkini istedi. Powell, Amerika Birleşik Devletleri'nin bu işi bir yıl önce yapmaya hazır olduğunu ancak Avrupalı diplomatlara İran'ı daha şeffaf olmaya ikna etmek için zaman tanındığını belirtti. Powell, konunun gelecek hafta Viyana'da yapılacak Ajans Yönetim Kurulu toplantısında gündeme getirileceğini de kaydetti. Tahran yönetimi önceki gün, uranyum zenginleştirmeyi durdurabileceğini açıklamıştı. Amerika Birleşik Devletleri İran'ı nükleer silah geliştirmeye çalışmakla suçluyor, Tahran ise Washington yönetiminin bu iddiasını reddediyor.

WASHINGTON

Felluce'de bombardıman

Irak'ın Felluce kentinde ABD savaş uçakları, işgal karşıtı hareketi kırmak için dün sabah ağır bombardıman düzenledi. Ayrıntılı bilgi vermeyen ABD karargahı, Felluce'deki bombardımanda 100 milisin öldürüldüğünü bildirdi. Bombardımanda ayrıca 2 Iraklı sivil öldü.

Bombardımanda hava kuvvetleri ve topçu birlikleri kullanıldı. ABD bombardımanının özellikle Şüheda semtindeki Sünni milislerinmevzilerini hedef aldığı bildirildi.

Başkent Bağdat'ın batısındaki Felluce kentinde, uzun zamandır ABD destekli Irak Geçici Hükümeti'ne karşı çatışmalar sürüyor.

İşgalcilerden itiraf

Irak'taki ABD askeri kayıpları bini aşarken Washington yönetimi, Irak'ın bazı bölgelerinin işgal karşıtlarının denetimi altında olduğunu kabul etti.

Bu bölgeler arasında Sünnilerin elindeki Felluce, Ramadi, Bakuba ve Samarra kentlerinin yanısıra Şii güçlerinin denetimindeki Necef ve Sadr'da bulunuyor.

ABD Savunma Bakanı Donald Rumsfeld, "Irak Başbakanı İyad Allawi, ülkenin bazı bölümlerinin teröristlerin kontrolünde kalmasını kabul etmeyecek" diyerek, bazı bölgelerin denetiminin işgal karşıtı hareketlerin elinde olduğunu doğruladı. ABD Genelkurmay Başkanı Orgeneral Richard Myers da, milislerin daha karmaşık taktikler kullanmaya başladığını söyledi.

WASHINGTON

Irak seçimleri zorlaşabilirmiş!

BM Genel Sekreteri Kofi Annan, Irak'ta hüküm süren şiddetin, Ocak 2005'teki seçimlerin başarılı olması için gereken koşulların yaratılmasını daha da zorlaştırabileceğini belirtti.

Annan, BM Güvenlik Konseyi'ne sunduğu raporda, Irak'taki çatışmaların, saldırıların ve adam kaçırmaların, 28 Haziran'da yönetime gelen geçici hükümetin ekonomik ve siyasi girişimlerini güçleştirdiğini, BM'nin bölgedeki etkinliklerinin genişletilmesine engel olduğunu ifade etti.

İşgal karşıtı hareketlerin ABD önderliğindeki çokuluslu güçle geçici hükümetin yeni güvenlik birimlerinin ülkedeki varlığına meydan okumayı sürdürdüğüne dikkat çeken Annan, devam eden şiddetin siyasi geçiş sürecine duyulan güvene zarar verebileceğini belirtti.

Ülkedeki şiddetin, seçimlerin Ocak 2005'te yapılabilmesi için gereken koşulların yaratılmasını güçleştirebileceğini kaydeden Annan, "Irak halkı en sonunda bu sürecin, su götürmez bir şekilde kendi siyasi geleceklerinin efendileri olma amacına doğru ilerlediğine ikna edilmeli ve bu konuda kendilerine sürekli olarak güvence verilmelidir" dedi.

NEW YORK

İsrail dur durak bilmiyor

Önceki gün düzenlediği operasyonda 14 Hamas üyesini öldüren İsrail, dün de Gazze Şeridi'ne girdi

Filistinli militanların İsrail'in sınırdaki Sderot kentine havan topu ve füze saldırısında bulunmasının ardından, görgü tanıkları zırhlı İsrail birliklerinin Gazze Şeridi'nin kuzeyine girdiğini söyledi. İsrail saldırısında ölü ya da yaralı olup olmadığı ise açıklanmadı.

Önceki gün, İsrail'in hava saldırısında 14 Hamas üyesinin öldürülmesinin ardından, Gazze kentinin sokakları cenaze töreni için toplanan öfkeli Filistinlilerle doldu. Filistin Başbakanı Ahmed Kureya, İsrail'in bir suç işlediğini söyleyerek, Filistinlilerin misilleme hakkı olduğunu belirtti. Saldırıda öldürülenler, Filistinli örgüt Hamas'ın askeri kanadı olan İzzeddin el Kasım Tugayları'na mensuptu. Hamas militanları, saldırı sırasında, eğitim tesisi olduğu belirtilen bir alanda toplanmışlardı.

Patlamanın olmadığı gün yok

İsrail'in güneyindeki Aşkelon kentinde, bir aracın altındaki bombanın patlaması sonucu 3 kişinin yaralandığı bildirildi.

Polis sözcüsü, patlamanın adi suç bağlantılı olduğunun düşünüldüğü belirtti. Batı Şeria'nın kuzeyinde ise İsrail sınırı yakınında bomba yüklü bir aracın infilak etmesinin ardından, El Aksa Şehitleri Tugayı olayın sorumluluğunu üstlendi. Filistinli militanların bomba yüklü aracı, intikam saldırısı amacıyla İsrail'e göndermeye çalıştığı kaydedildi. Patlamada sadece Filistinli sürücü öldü.

Duvarın güzergahı değişiyor

Bu arada İsrail Başbakanı Ariel Şaron, Batı Şeria'da inşası devam eden "güvenlik duvarı"nın güzergahındaki değişikliği kabul etti.

İsrailli üst düzey yetkililer, Şaron'un, Savunma Bakanlığı yetkilileriyle yaptığı toplantıda, Yüksek Mahkeme'nin bu yıl içinde verdiği, "güzergahın Filistinlilerin yaşamını kolaylaştıracak şekilde değiştirilmesi" kararının ardından bakanlık tarafından hazırlanan yeni rotayı kabul ettiğini söyledi.

Duvarın güney kısmındaki Guş Etzion ve Maale Adumim Yahudi yerleşkelerinin Filistin tarafındaki bölgede kaldığı belirtildi.

161 Filistinli tutsak serbest

Öte yandan İsrail 161 Filistinli tutsağı serbest bırakmaya başladı. Kararla, kalabalık İsrail cezaevlerinin rahatlatılması amaçlanıyor.

İsrail hapishanelerindeki Filistinli mahkumların sayısı 7 binden fazla. ORTADOĞU SERVİSİ

Berlusconi geri adım atmıyor

Irak'ta yardım görevlisi olan iki İtalyan kadının kaçırılışı ardından konuyla ilgili açıklama yapan Başbakan Silvio Berlusconi "ulusal birlik" çağrısı yaptı. İki İtalyan yardım görevlisi, yanlarında iki Iraklı adamla birlikte, Bağdat'ın göbeğinde önceki gün kaçırılmıştı. İtalya Başbakanı Berlusconi, muhalefetten siyasetçilerle dün bir araya gelip konuyu görüştü. Irak işgalini eleştiren İtalya'daki merkenz sol muhalefetin kimi üyeleri, İtalyan askerlerinin geri çekilmesini talep etse de, İtalya Başbakanı Silvio Berlusconi, bu talebi reddediyor. ROMA

Çocuklara Kassam füzesi eğitimi

İsrail ordusu, Hamas militanlarının el yapımı Kassam füzesi saldırılarına hedef olan Sderot kasabasındaki çocukları eğitmeye başladı.

Çocuklara Kassam füzeleri hakkında bilgi veren İsrail askerleri, saldırı sırasında ne yapılması gerektiğini de çocuklara öğretiyor.

İsrail ordusu, Filistinli militanların Kassam füzelerine sık sık hedef olan Gazze yakınlarındaki Sderot kasabasında yaşayan çocukları saldırılar sırasında ne yapmaları gerektiği konusunda eğitmeye başladı.

Öğrenciler, İsrail askerlerinden aldıkları bilgileri daha iyi özümsemek için tatbikat da yapıyor. Askerler çocukların Kassam füzeleriyle ilgili sorularını yanıtlarken, çocuklar çizdikleri resimlerle Kassam saldırılarını betimliyor. Kassam füzeleri, bir dakika içinde hedefi vurduğu için düşürülmesi zor füzeler olarak biliniyor. Füzelerin yapımında şeker, alkol, gübre ve benzin kullanılıyor.

Filistin'in Sderot kasabasına düzenlediği son füze saldırısında, birisi çocuk 2 kişi hayatını kaybetmişti. KUDÜS

Arzu Doğan' a yeniden umut vermek, yeniden hayata bağlamak ve yeniden gülen gözlerle bakmasını sağlamak için...

DAYANIŞMA GECESİNDE BULUŞALIM!

PROGRAM:

* Grup Munzur
* Ferhat Tunç
* Kazım Koyuncu
* İlyas Salman
* Nurettin Güleç
* Mehmet Ekici
* Helin
* Tunceli Ovacıklılar Derneği Folklor Ekibi
* Sürpriz Sanatçılar

Tarih: 11 Eylül 2004 Cumartesi
Yer: Rıfat Ilgaz Açık Hava Tiyatrosu
Saat: 18:00
Adres: Süleyman Demirel Cad. Rıfat Ilgaz Açıkhava Tiyatrosu **Esenkent-Esenyurt/İSTANBUL**

İrtibat Tel: (0212) 297 41 29
(0212) 584 18 40
(0212) 694 76 71
(0212) 568 63 65
(0216) 389 65 63
(0216) 573 20 93

ZAYİİ

Nüfus cüzdanımı kaybettim. Hükümsüzdür. **Ferhat Bozdoğan**
Sürücü belgemi kaybettim. Hükümsüzdür. **Fettullah Avras**
Yeşil kartımı kaybettim. Hükümsüzdür. **Serhat Akman**

Emekli ikramiyeleri peşin ödenecek

Emekli Sandığı Genel Müdürlüğü, emekli ikramiyelerinin peşin ödendiğini, peşin ödenmeye de devam edeceğini bildirdi. Emekli Sandığı, son günlerde medyada yer alan "2005 yılından itibaren emekli ikramiyelerinin taksitle ödeneceği ya da ikramiye yerine kamu borçlanma senedi verileceği" yönündeki haberler üzerine yazılı bir açıklama yaptı. Açıklamada, bu tür haberlerin asılsız olduğu belirtilerek, emekli, malullük ve vazife malullüğü aylığı bağlanan veya toptan ödeme yapılan asker ve sivil tüm iştirakçilere emekli ikramiyesi ödemesinin, 5434 sayılı kanun gereğince peşin olarak yapıldığı kaydedildi. Açıklamada, ikramiyelerin bundan sonra da peşin olarak ödenmeye devam edileceği ifade edildi. ANKARA

Varto Belediyesi'nde toplusözleşme

Muş'un Varto İlçe Belediyesi, Tüm Bel-Sen Bölge Temsilciliği'yle 39 çalışanı kapsayan toplusözleşme imzaladı. Belediye binasında yapılan toplusözleşme toplantısına, Tüm Bel-Sen Bölge Temsilcisi Uğur Turan ve Tüm Bel-Sen Genel Merkez yöneticisi Sadrettin Güler ve Belediye Başkanı Demir Çelik katıldı. Bir yıllık sözleşmenin imzalandığı toplantıda konuşan Demir Çelik, olanaklar el verdikçe çalışanların maaşlarını iyileştirmeye çalıştıklarını söyledi. 500 milyon maaş alan memurlarının olduğunu belirten Çelik, "Çalışan arkadaşlar ve belediyemizin ortak kararıyla ilk 6 ay 80 milyon, ikinci 6 ay da 120 milyon lira zam yaptık. Kurban Bayramı'nda da 100 milyon lira ek ödeme yapacağız" diye konuştu. MUŞ

150 METRE DERİNDE ÇIKAN YANGINDA ONLARCA İŞÇİ TÜNELDE MAHSUR KALDI

Yeraltında facia

19 ölü

Kastamonu'nun Küre ilçesinde bir maden ocağında çıkan yangında 19 işçi yaşamını yitirdi

Kastamonu'nun Küre ilçesinde bir madende kaynak yapılırken çıkan yangın sonucu 31 işçi bir tünelde mahsur kaldı. İtfaiye ekiplerinin müdahalesi sonucu yangın söndürülürken, 19 işçinin cesedi çıkarıldı. 150 metre yeraltındaki faciada 12 işçi de yaralandı.

Kastamonu'nun Küre ilçesinde Etibank A.Ş.'ye maden çıkartan STFA tünel inşaatında kaynak yapılırken çıkan yangın, faciaya yol açtı. Küre Kaymakamı Alper Tanrısever, yangına müdahale edildiğini, olay yerine çevre il ve ilçelerden çok sayıda ambulans sevk edildiğini belirtti. Tanrısever, yerin 150 metre altında ocakta kaynak yapıldığı sırada madene giden bantlara sıçrayan kıvılcımın ateş alması sonucu yangın çıktığını açıkladı.

Yangın sonrası göçük

Maden ocağının işleticisi STFA Grubu'nun İcra Kurulu Başkanı İlker Keremoğlu, madende tamirat için kaynak yapılırken yangın çıktığını ve sonrasında göçük oluştuğunu söyledi.

Kastamonu Valisi Mustafa Kara da, yangının bakır madeninin çıkartıldığı raflarda bulunan lastiklerin tutuşması sonucu meydana geldiğini bildirdi. Yangın sonucunda madenin giriş kapısında göçük meydana geldiğini belirten Vali Kara, madende gaz sıkışması olduğunu da kaydetti.

Faciadan yaralı olarak kurtarılan işçiler, hastanelere sevk edildi.

Yardım gönderildi

Facia üzerine Ankara'dan 9, Çankırı'dan 6, Karabük'ten 5 ve Zonguldak'tan 17 kişilik kurtarma ekiplerinin geldiği bölgeye, Jandarma Genel Komutanlığı da bir helikopter gönderdi.

Yapılan kurtarma çalışmaları sonucunda 12 işçi yaralı olarak kurtarılırken 19 işçinin cesedi çıkarıldı. Arama kurtarma çalışmaları dün gece sona erdirildi.

Başbakanlık Türkiye Acil Durum Yönetimi Genel Müdürlüğü'nün açıklamasına göre, hayatını kaybeden 19 işçinin isimleri şöyle: "Murat Karaçam, Mehmet Kalay, Nevzat Tor, Akif Güneş, Yaşar Eskicioğlu, Abdullah Kıdı, Ercan Yıldırım, Mehmet Özkan, Mehmet Sadi Dolaşan, Süleyman Çevik, Murat Bilici, Lütfü Kalafat, Abdulkadir Sarıöz, Ramazan Özdemir, Ali Köse, Ramiz Akgün, Özkan Uzun, Kadir Çakır, Satılmış Gıcık."

Maden özelleştirilmişti

Daha önce Karadeniz Bakır tarafından işletilirken, önce Eti Holding A.Ş., sonrasında ise Özelleştirme İdaresi'ne devredilen maden sahası, şubat ayında yapılan özelleştirmeyle STFA tarafından devralındı.

Türkiye'nin üçüncü büyük bakır madeni yatağı olarak bilinen Kastamonu Küre işletmesinde, Aşıköy ve Bakibaba maden sahalarından yüzde 95'i açık ocak işletmeciliğinden yıllık ortalama 700 bin ton tüvenan cevher üretiliyor. 1965'ten beri işletilen maden ocağında daha önce de birkaç defa göçük meydana geldiği öğrenildi. KASTAMONU - CIHAN

Korku dolu anlar

Maden ocağında çıkan yangından yaralı olarak kurtarılan işçi Ali Çınar, yerin altında 3 saat korku dolu anlar yaşadığını söyledi. Maden ocağından yaralı olarak kurtarıldıktan sonra Küre Sağlık Ocağı'nda tedavi altına alınan Çınar, ocakta kaynak yapıldığı sırada madene giden bantlara sıçrayan kıvılcımın ateş alması sonucu yangın çıktığını söyledi. Yangın çıkan alanın arka tarafında 6 arkadaşıyla birlikte bulunduklarını söyleyen Çınar, tünelin giriş kısmından gelen rüzgarın etkisiyle yangının iç taraflara doğru ilerlediğini söyledi.

Kendisinin tünelde bulunan bantların altında kaldığını ve 3 saat boyunca burada korku dolu anlar yaşadığını ifade eden Çınar, dumandan dolayı içeride kimseyi göremediğini, sadece arkadaşlarıyla konuşabildiklerini kaydetti. Çınar, yangın sırasında "şans eseri" arka tarafta bulundukları için kurtarıldığını belirterek, "Yerin altında 3 saat korku dolu anlar yaşadım. Yeniden hayata döndüğüm için mutluluğum tarif edilemez. Ancak diğer arkadaşlarımın da bir an önce kurtarılmasını istiyorum" diye konuştu.

Bu arada, sağlık ekipleri, Çınar'ın vücudunda ezikler bulunduğunu ve dumandan etkilendiğini kaydetti.

KESK: Kapatma davası yüz kızartıcı

KESK Yönetim Kurulu Üyesi İhsan Avcı, hükümetin demokratikleşme anlayışının sorunlu ve çarpık olduğunu ifade ederek, "Tüzüğünde anadilde öğrenim hakkına yer verdiği için Eğitim-Sen'e açılan kapatma davası, siyasi iktidar açısından yüz kızartıcı bir suçtur" dedi.

Eğitim-Sen Mersin Şubesi toplantı salonunda, KESK Yönetim Kurulu Üyesi İhsan Avcı, BES Genel Sekreteri Döndü Taka, Eğitim-Sen Mersin Şube Başkanı Ünsal Yıldız ve sendika üyelerinin katılımıyla basın toplantısı düzenlendi. Toplantıda konuşan KESK Yönetim Kurulu Üyesi Avcı, hükümetin demokratikleşme anlayışının sorunlu ve çarpık olduğunu, kimi demokratikleşme adımlarının Avrupa Birliği adaylık süreciyle sınırlandırılmak istendiğini ve kağıt üzerinde kalmasına göz yumulduğunu ifade etti.

12 Eylül Anayasası'nın, bütün olumsuzlukları ve antidemokratik içeriğiyle toplumsal hayata yön vermeye devam ettiğini vurgulayan Avcı, "Tüzüğünde anadilde öğrenim hakkına yer verdiği için Eğitim-Sen'e açılan kapatma davası, siyasi iktidar açısından yüz kızartıcı bir suçtur" diye konuştu.

Çözülemeyen sorunlara dikkat çekerek, Kürt sorununun demokratik çözümüne ilişkin kalıcı ve sağlıklı adımlar atılmadığının da altını çizen Avcı, farklı kimlik ve kültürlerin yok sayılmadığı, hak ve özgürlüklerin güvence altına alındığı ve devlette demokratik dönüşümün sağlandığı bir ortama ihtiyaç olduğunu ifade etti. Avcı, "Demokratikleşmeyi merkeze koyan, sosyal tarafları yok saymayan, hak ve özgürlükleri, barışı ve kardeşliği esas alan bir yönelim, çözümü kolaylaştıracaktır. Emek ve demokrasi mücadelesini bir bütün olarak değerlendiren konfederasyonumuz, ülkemizdeki temel demokratik sorunlara yönelik ilkesel yaklaşımlarını ifade etmeye ve bu mücadeledeki konumuna uygun bir faaliyet yürütmeye devam edecektir" dedi.

'Güvence yok ediliyor'

Avcı, hükümetin, başta eğitim, sağlık ve sosyal güvenlik olmak üzere kamu hizmetlerini şirketlere devretme planları yaptığını ifade ederek, "Yetmiyor, kamuda çalışanları 1 yıllık sözleşmelerle ve iş güvencesinden yoksun halde çalıştırmak istiyor. Yaklaşık 1.5 milyon kamu çalışanının 'sözleşmeli' statüye geçirilmesi söz konusudur. Hükümet, bireysel sözleşmelerle bildiğini okumak istiyor. Bu düzenlemeler hayat bulursa sadece kamuda çalışanların değil, yoksul halkın da yaşam koşulları daha da ağırlaşacak" diye konuştu.

Hükümetin, 2005 yılı bütçesine de aynı mantıkla baktığını vurgulayan Avcı, kamu emekçilerine 2005 yılında sadece toplam yüzde 8 zam yapılmasının gündemde olduğunu vurguladı.

15 Eylül'de toplu görüşmelere başlayacaklarını belirten Avcı, "Biz, hem toplu görüşme masasında, hem işyerlerinde ve hem de alanlarda, toplusözleşme taleplerimizi savunmaya devam edeceğiz. Toplu görüşmelerde anlamlı sonuçlara ulaşabilecek bir mücadele planını önümüze koyduk. Hükümeti bir kez daha 'reform' adı altında getirdiği yıkım ve kıyım düzenlemelerinden vazgeçmeye çağıracağız" dedi. MERSİN - DİHA

Kamu kuruluşlarına işçi alınacak

Kamu kurum ve kuruluşlarına yeni işçi alımına gidiliyor. İşçi alımları, temmuz ayında yapılan 2004 Kamu Personeli Seçme Sınavı sonuçlarına göre yapılacak. KPSS'yi kazananlar kamu kurum ve kuruluşlarına işçi olarak yerleştirilebilmek için herhangi bir tercih formu doldurmayacak.

İŞ-KUR'dan yapılan açıklamaya göre, kamu kurum ve kuruluşlarının normal, engelli ve eski hükümlü işçi gereksinimleri, 10 Temmuz'da yapılan 2004-KPSS sonuçlarına göre İŞ-KUR tarafından karşılanacak.

Kamu kurum ve kuruluşlarının normal, engelli ve eski hükümlü işçi ihtiyaçlarına ilişkin iş gücü talepleri, Resmi Gazete ve İŞ-KUR'un internet sitesinde yayımlanacak.

Sınavı kazananlar kamu kurum ve kuruluşlarına işçi olarak yerleştirilebilmek için herhangi bir tercih formu doldurmayacak, sınav yönetmelikleri ve bu konuda yayınlanan tebliğler doğrultusunda işe yerleştirilebilmeleri için İŞ-KUR tarafından talep eden kamu kuruluşlarına gönderme yapılacak.

İş başvurusunda bulunacak adaylar, başvuru süresi içinde sınav sonuç belgesiyle eğitim durumlarına ilişkin mezuniyet belgesi, varsa mesleğine ilişkin belge ya da sertifikayla bulundukları yerdeki İŞ-KUR ünitesine başvurabilecekler. ANKARA - ANKA

Eğitim-Sen üyeleri baskı altında

Eğitim-Sen Mersin Şubesi, AKP'nin partizanca uygulamalar içinde olduğuna dikkat çekti

Eğitim-Sen Mersin Şube Başkanı Ünsal Yıldız, yaklaşık 2 yıldır ülke genelinde olduğu gibi Mersin özelinde de Milli Eğitim'de çok ciddi kadrolaşmalar yaşandığını ifade ederek, "Hiçbir dönemdeki uygulamalar, bu denli partizanlaşmamıştır. Milli Eğitim Müdürü Hasan Gül, AKP tarafından partizanca yönetilmektedir" dedi. Yıldız, Eğitim-Sen Mersin Şubesi üyelerinin yoğun baskı altında tutulduğunu söyledi. Eğitim-Sen Mersin Şubesi toplantı salonunda üyelerin de katılımıyla önceki gün basın açıklaması yapan Şube Başkanı Ünsal Yıldız, yaklaşık 2 yıldır ülke genelinde olduğu gibi Mersin özelinde de Milli Eğitim'de çok ciddi kadrolaşma yaşandığını ifade ederek, "İktidar partisinin bilgi ve onayı olmadan hiçbir iş yapılamaz hale gelmiş, dolayısıyla sorunlarına çözüm arayanlar, Milli Eğitim Müdürlüklerine değil, iktidar partisinin il binasını kendilerine mesken tutmuşlardır. Hiçbir dönemdeki uygulamalar, bu denli partizanlaşmamıştır. Milli Eğitim Müdürü Hasan Gül, AKP tarafından partizanca yönetilmektedir" dedi.

Eğitim-Sen Mersin Şube Başkanı Ünsal Yıldız, sendika binasında yaptığı açıklamada, Milli Eğitim Müdürlüklerindeki kadrolaşmalara vurgu yaptı.

Eğitim-Sen Mersin Şubesi üyelerinin yoğun baskı altında tutulduğunu ifade eden Yıldız, son dönemde tayin, atama, yer değiştirme ve idarecilik atamalarıyla ilgili olarak arkadaşlarının bir bölümünün sendikalarından istifa etmelerinin, Mersin'de Eğitim-Sen üyelerine yapılan baskıyı açıkça ortaya koyduğunu vurguladı.

'Müdür AKP çalışanı gibi'

Mersin'de yaşanan tüm olumsuzlukların kaynağı olarak Milli Eğitim Şube Müdürü Hasan Gül'ü gösteren Yıldız, sorunlarına çözüm arayan eğitim çalışanlarının, bu şahıs tarafından aşağılanarak gönderildiğini ifade ederek, "Kendisini Milli Eğitim'in değil, AKP'nin çalışanı gibi gören ve buna göre hareket eden, bulunduğu makama asla yakışmayan bu kişinin süratle görevinden uzaklaştırılması gerekmektedir" dedi.

'Valiyi göreve çağırıyoruz'

Yıldız, sorunlarını paylaşmak, keyfi, yasal olmayan uygulamaları ortadan kaldırmak amacıyla Mersin Valisi A. Atilla Osmançelebioğlu'yla görüşmek istediklerini, ancak olumlu yanıt alamadıklarını kaydederek, "Biz Eğitim-Sen Mersin Şubesi olarak bugün buradan kamuoyuyla paylaştığımız bu sorunlara ilişkin olarak sayın valimiz başta olmak üzere, bütün ilgili yöneticileri göreve çağırıyoruz. 15 yıldır Türkiye ve ilimizde sendikal hak ve özgürlükler mücadelesi veren sendikamızı, açıkladığımız uygulamalarla baskı altında tutacaklarını sananlar yanılıyorlar. Dün olduğu gibi bugün de, yarın da Eğitim-Sen haklı mücadelesini sürdürecektir" dedi. MERSİN - DİHA

Van Eğitim-Sen'den etkinlik takvimi

Eğitim-Sen Van Şubesi özelikle 15 Eylül'de görülecek olan Eğitim-Sen'in kapatılma davasıyla ilgili olarak eylem takvimini belirledi. Kapatılmaya yönelik protesto eylemlerinin yanı sıra seminer, kampanya ve kültür-sanat etkinlikleri için de takvim çıkarıldı. Buna göre, 11 Eylül günü sendikanın kapatma davasıyla ilgili olarak kitlesel basın açıklaması yapılacak. Açıklamadan sonra duruşmayla ilgili bildiri dağıtılacak. Ayrıca sendika üyelerinin katılacağı bir saatlik oturma eylemi yapılacak. Öğrenciler de 13, 14, 15 Eylül günlerinde "Sendikama dokunma" kokartı takacak. 15 Eylül'deki duruşma saatlerinde merkezi yerlere eylemler düzenlenecek. 13 Eylül günü de KESK'e bağlı sendika temsilcileri Van Valisi'yle görüşme yapacak. Görüşmede KESK'in talepleri ele alınacak.

Sendika üyeleri ayrıca faaliyet takvimi çerçevesinde maddi durumu iyi olmayan öğrencilere de kitap, önlük, çanta, kalem ve defter yardımı yapacak. Bunun için birkaç pilot okul tespit edilecek. Yardımlar en geç eğitim döneminin 2. haftasına yetiştirilecek. VAN

Nakliye işçileri davasında keşif kararı

İstanbul Zeytinburnu Nakliyeciler Sitesi'nde çıkan kavga sonucu 3 Nakliyat-İş üyesinin öldürülmesine ilişkin davada, olay mahallinde keşif yapılmasına karar verildi.

Bakırköy Adliyesi 7. Ağır Ceza Mahkemesi'nde görülen duruşmada, tutuklu sanıklar Hasan Doğan, Aziz Özdoğan, tutuksuz sanıklar Ali Rıza Küçükosmanoğlu, Erdal Kopan, Ramazan Özdemir, Mehmet Birsin, Sadık Gümüştekin, Erdal Yaşbu, Abuzer Afşar, Osman Özniyal, Abuzer Karakaya, Gülli Yetkin, Şükrü Erçel, Fahri Peker, Cengiz Basut'un yanı sıra sanık ve müdahil avukatları hazır bulundu.

Duruşmada söz alan müdahil avukatlardan Orhan Özdemir, olayın yaşandığı yerde keşif yapılması talebinde bulundu. Daha sonra söz alan sanık avukatlarından Ayhan Soysal ise, suç vasfının değişme ihtimali göz önünde bulundurularak, sanıklar Doğan ve Özdoğan'ın tahliyesini istedi.

Sanıkların tahliye talebini reddeden Mahkeme Başkanı Metin Özkan, 26 Kasım 2004 tarihinde olayın yaşandığı yerde keşif yapılmasına karar vererek, duruşmayı erteledi.

Adliye önünde açıklama

Duruşma çıkışında adliye önünde toplanan Nakliyat-İş üyeleri, "EMEP, TÜMTİS hesap verecek", "Katiller işçiye hesap verecek" şeklinde sloganlar atarak yaşanan olayı protesto etti. Grup adına açıklama yapan Nakliyat-İş Genel Başkanı Ali Rıza Küçükosmanoğlu, davanın işçilerin vicdanında mahkum edildiğini kaydederek, bu olayı gerçekleştirenlerin halka hesap vereceğini belirtti. Grup açıklamanın ardından olaysız dağıldı. İSTANBUL - DİHA

DÜZELTME

8 Eylül 2004 tarihli sayımızda yer alan "Yedi Aydır Maaş Alamıyorlar" başlıklı haberimizde Mardin Boru Sanayi Fabrikası (Marlit) adlı işyeri yanlışlıkla "Borusan Fabrikası" olarak yazılmıştır. Düzeltir, ilgililerden ve okurlarımızdan özür dileriz.

DOLAR	ÖNCEKİ GÜN: 1.509.000 DÜN: 1.501.000	EURO	ÖNCEKİ GÜN: 1.823.000 DÜN: 1.817.000
ALTIN	ÖNCEKİ GÜN: 19.382.000 DÜN: 19.279.000	BORSA	ÖNCEKİ GÜN: 21.119 DÜN: 21468.27

MERKEZ BANKASI DÖVİZ KURU

DÖVİZ	ALIŞ	SATIŞ
1 ABD Doları	1,495,386	1,502,598
1 Avustralya Doları	1,031,397	1,038,145
1 Danimarka Kronu	242,505	243,699
1 İngiliz Sterlini	2,651,897	2,665,759
1 Japon Yeni	13,617	13,707
1 Kanada Doları	1,158,306	1,163,542
1 Kuveyt Dinarı	5,030,576	5,096,835
1 Norveç Kronu	215,977	217,434
1 Sud. Arb. Riyali	399,940	400,661
1 Euro	1,803,584	1,812,283

İnşaat sektöründe canlanma

1999'dan itibaren durgunluğa giren inşaat sektöründe bu yıl canlanma eğilimi görülüyor. Yılın ilk altı ayında verilen yeni inşaat ruhsatlarının sayısı, geçen yılın aynı dönemine göre önemli ölçüde arttı. Devlet İstatistik Enstitüsü'nün verilerine göre, bu yılın ilk altı ayında 28 bin 194 bina için inşaat ruhsatı alındı. İnşaat ruhsatlarının sayısı, geçen yılın aynı dönemine göre yüzde 46.8 oranında arttı. Geçen yıl ocak-haziran döneminde 19 bin 200 inşaat için ruhsat alınmıştı. Bu yılın ilk altı ayında ruhsat alınan inşaatlar toplam 25.9 milyon metrekarelik alanı kapsıyor. Binaların toplam değeri 8.6 katrilon liraya yaklaşıyor. Yeni alınan ruhsatlarla 119 bin 481 daire inşa edilecek. ANKARA

TCDD'nin taşınmazları satılacak

Devlet Demiryolları, işletmecilik faaliyetleri kapsamı dışında kalan 29 gayrimenkulünü, "halktan teklif almak" yöntemiyle ve Eskidji Müzayedecilik aracılığıyla satışa çıkardı.TCDD Taşınmaz Mallar Değerlendirme Komisyonu'ndan yapılan duyuruda, satışa çıkarılan gayrimenkuller arasında konut, ticaret ve turizm alanı olarak kullanılabilecek taşınmazlarla, lojman olarak kullanılan binaların da yer aldığı belirtildi. Satışa çıkarılan taşınmazların bir bölümünde halen kiracıların yer aldığı kaydedildi. İzmir, Denizli, Burdur, Isparta, Konya, Kütahya ve Manisa'da bulunan taşınmazların satışının 29 Eylül'de İzmir'deki Ege Palas Oteli'nde yapılacağı bildirildi. ANKARA

GECELİK VE HAFTALIK BORÇLANMA FAİZİ YÜZDE 22'DEN YÜZDE 20'YE İNDİRİLDİ

2 puanlık indirim

Merkez Bankası, fiyat artışlarındaki düşüşün süreceğine ilişkin kanının güçlendiğini bildirdi ve faiz oranlarında 2 puanlık indirim yaptı

Merkez Bankası (MB) fiyat artışlarındaki düşüşün süreceğine ilişkin kanının güçlendiğini bildirdi ve yaklaşık altı ay aradan sonra yeniden kısa vadeli faiz oranlarında indirime gitti. Banka, gecelik ve haftalık borçlanma faizini yüzde 22'den yüzde 20'ye indirdi.

Merkez Bankası, kendi bünyesindeki, "Bankalararası Para Piyasası ve İstanbul Menkul Kıymetler Borsası Ters Repo Pazarı"nda uyguladığı kısa vadeli faiz oranlarını bu sabahtan itibaren indirdi.

Bankadan yapılan açıklamada, 2004 yılı enflasyon hedefine ulaşılmasını belirgin şekilde tehdit edecek bir risk unsuru görülmediği, 2005 yılında iç talep ve işgücü maliyetlerinin geçen üç yıldaki kadar enflasyonun düşmesine destek vermeyebileceği, yüksek petrol fiyatlarının enerji maliyetlerini artırarak hem cari işlemler, hem de enflasyon üzerinde baskı yaratabileceği, uluslararası piyasalarda meydana gelebilecek likidite daralması ve faiz artışlarının kurlar üzerinde baskı yaratabileceği gibi risk faktörleri bulunduğu ifade edildi. Ancak, gelecek dönem enflasyon eğilimi açısından asıl olanın, "bütçe disiplini, bütçe disiplinin kalitesi, özellikle gelecek yıllardaki bütçe disiplinini de kolaylaştıracak olan vergi ve sosyal güvenlik reformu gibi yapısal reform sürecinin kesintisiz devam ettirilmesi ve enflasyona odaklı para politikası uygulamaları" olduğu belirtildi.

Bu politikaların etkin bir şekilde sürdürüldüğü sürece, dışsal şoklar nedeniyle zaman zaman dalgalanma gösterse de enflasyonun temel eğiliminin düşüş yönünde olmaya devam edeceği savunuldu. Açıklamada, "Başarısı kanıtlanmış olan mevcut ekonomik programın temel ilkelerinin 2005 ve sonrasında da devam ettirileceği yönünde ortaya konan siyasi irade beyanları ne tür bir programla yola devam edileceği hakkındaki belirsizlikleri ortadan kaldırmış ve gıda-enerji gibi dışsal faktörlerle belirlenen kalemlerden arındırılmış fiyat artışlarındaki düşüş sürecinin devam edeceğine ilişkin kanımızı kuvvetlendirmiştir. Sonuç olarak, bu koşullar altında ve bugünkü bilgi seti ışığında, kısa dönemli faizlerin indirilmesi uygun görülmektedir" denildi.

Yeni faiz oranları

Banka, dünden geçerli olmak üzere gecelik ve bir haftalık borçlanma faiz oranını yüzde 22'den yüzde 20'ye, gecelik borç verme faiz oranını da yüzde 27'den yüzde 24'e indirdi.

Geç likidite penceresi uygulaması çerçevesinde, Bankalararası Para Piyasası'nda saat 16:00 ve 16.30 arası gecelik vadede uygulanan borç verme faiz oranı yüzde 32'den yüzde 28'e düşürülürken, yüzde 5 olan borçlanma faiz oranı değişmedi. Açık piyasa işlemleri çerçevesinde piyasa yapıcısı bankalara repo işlemleri yoluyla gecelik ve bir haftalık vadelerde tanınan borçlanma imkanının faiz oranları da yüzde 24'ten yüzde 22'ye düşürüldü.

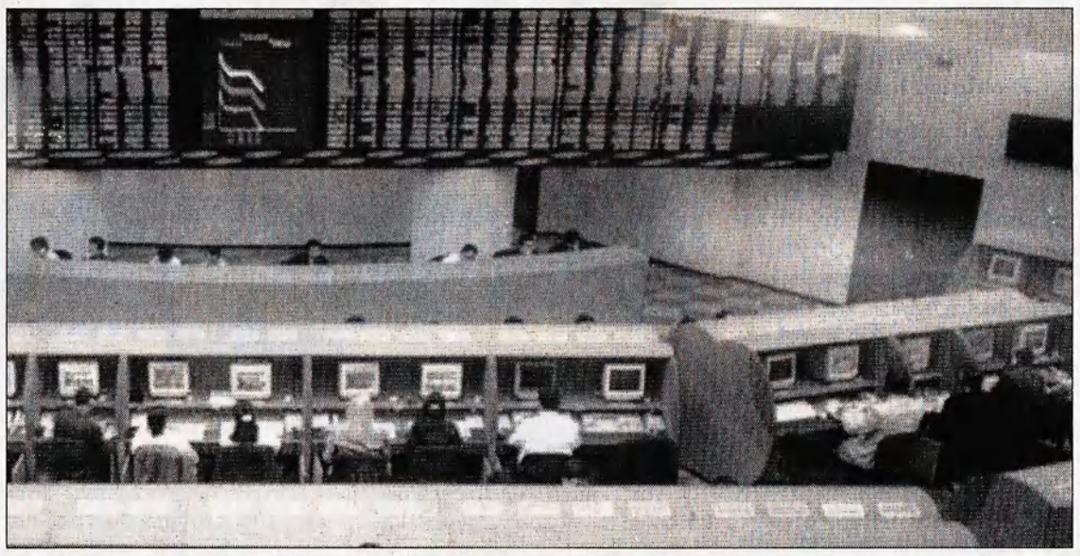

Gecelik borç verme faiz oranı da yüzde 27'den yüzde 24'e indirildi.

'Düşüşler normal'

Merkez Bankası'nın açıklamasında istikrara kavuşmuş ya da bu yolda çok önemli mesafeler almış ülkelerde, temel amacı fiyat istikrarını sağlamak olan bir merkez bankasının ekonominin içinde olduğu koşullara bağlı olarak temel politika aracı olan kısa vadeli faiz oranlarını düşürmesi kadar artırmasının da normal olduğu vurgulandı. Merkez bankalarının bu tür hareketlerinin, ekonomilerde istikrarı korumaya yönelik hareketler olduğu belirtilen açıklamada şöyle denildi: "Son tahlilde, koşulların dayatmasına karşın merkez bankalarının gerekli adımları atmamaları asıl eleştiri noktası olmalıdır. Bu doğrultuda, şimdiye kadar olduğu gibi bundan sonra da para politikası şekillendirilirken sadece gelecek dönem enflasyonu göz önüne alınacak; enflasyonun gelecekte göstereceği eğilimin hedeflerle uyumsuzluğuna dair net sinyaller alınması ve bu uyumsuzluğun orta-uzun vadede kalıcı bir nitelik taşıyabileceğinin algılanması durumunda faiz politikası etkin olarak kullanılacaktır."

Üçüncü indirim

Merkez Bankası gecelik faiz oranlarında bu yıl üçüncü indirimini yapmış oldu. Bu yıla gererken yüzde 26 olan gecelik faiz, 5 Şubat'ta yüzde 24'e, 17 mart'ta ise yüzde 22'ye indirilmişti. ANKARA

'İstikrar hedefi doğrultusunda yapıldı'

Devlet Bakanı Ali Babacan, Merkez Bankası'nın faiz indirimine fiyat istikrarı hedefi doğrultusunda gittiğini bildirdi. Babacan, ODTÜ'de düzenlenen Bilim ve Teknoloji Yüksek Kurulu toplantısından ayrılırken gazetecilerin sorularını yanıtladı. Merkez Bankası'nın faiz indiriminin hatırlatılması üzerine Babacan, bankanın operasyonel bağımsızlığı çerçevesinde para politikalarıyla ilgili kararlarını aldığını ve uygulamalarına devam ettiğini bildirdi. Babacan, "Bu kararlarda birinci öncelikli hedef fiyat istikrarı. Bu çerçevede alınmış bir karardır" dedi. IMF heyetinin geliş tarihinin sorulması üzerine Babacan, "Bugün, yarın belli olacak" dedi. Babacan, heyetin bu ayın 16'sında İstanbul'a geleceği yönündeki duyumların anımsatılması üzerine ise "Henüz biz teyit etmedik, yaklaşık o tarihler olabilir, ama biz teyit ettiğimiz zaman duyururuz" diye konuştu.

Sabancı: Hassas dengelerimiz var

Hacı Ömer Sabancı Holding Yönetim Kurulu Başkanı Güler Sabancı, Türkiye'nin en önemli sorununun işsizlik olduğuna dikkati çekerek, "Şu ana kadar ekonomik olarak iyi gidiyoruz ama hassas dengelerimiz var" dedi.

Güler Sabancı

Sabancı, Ankara'daki temasları kapsamında, Ankara Ticaret Odası (ATO) Başkanı Sinan Aygün'ü dün ziyaret etti. Güler Sabancı, ziyaretin ardından gazetecilere yaptığı açıklamada, ekonomiyle ilgili görüşlerini açıklarken, "Türkiye hepimizin ülkesi. Bu gemide hep beraber yol alıyoruz" dedi. Şu ana kadar ekonomideki gidişatın iyi olduğunu kaydeden Sabancı, enflasyon oranlarının düştüğünü, ekonominin bir istikrara kavuştuğunu söyledi.

"Ama hassas dengelerimiz var" diyen Güler Sabancı, bütün meselenin bugün gelinen iyi şartların, yakalanan istikrarın sürdürülebilmesi olduğunu ifade etti. Sivil toplum örgütlerinin önerilerinin, gemiyi aynı istikrarda götürmek için olduğunu kaydeden Sabancı, Türkiye'nin en önemli sorunun işsizlik olduğuna dikkati çekti ve şöyle devam etti: "Türkiye'nin çok genç, dinamik bir nüfusu var ve iş ihtiyacı var. Bunun karşılanması, bu istikrarın en az 3 yıl daha aynı şekilde götürülmesine bağlı. Bu istikrarı 3 yıl daha aynı şekilde götürürsek, götürmeyi başarırsak, yavaş yavaş yabancı sermayenin geldiğini, yatırımların arttığını ve işsizliğin azaldığını görebileceğiz. Dolayısıyla iyi yerdeyiz ama yeterli değil. Daha çok çalışmalıyız ve bulunduğumuz yeri muhafaza ederek, sürdürülebilir hale getirmeliyiz."

Aygün: Yeterli bulmuyoruz

ATO Başkanı Sinan Aygün de, ekonomide belli bir istikrarın sağlanmış olmasını memnuniyetle karşıladıklarını, ancak yeterli bulmadıklarını, daha çok üretim ve ihracat yapılması gerektiğini söyledi. Aygün, vergi oranlarının düşürülmesi konusunda hem hükümeti hem de Maliye Bakanlığı'nı desteklediklerini ifade ederken, verginin geniş tabana yayılması gerektiğini bildirdi. Türkiye'nin "kayıtlılar için bir cehennem, kayıtsızlar için ise bir cennet" olduğunu kaydeden Aygün, vergi oranlarının düşürülmesinin kayıtdışılığı önleyeceğini ifade etti.

Kredi kartları

Aygün, kredi kartları konusuna değinirken, kredi kartlarının kayıtdışılığın önlenmesinde çok faydalı olduğunu, ancak kullanıcıların gücü oranındaki limitlerde kredi kartı verilmesi gerektiğini söyledi. Aygün, cari açık konusunda çok dikkatli olunması gerektiğini vurgularken, "Tehlike yok deyip, görmezden gelinmesinin yanlış olacağına inanıyoruz" dedi.

Türkiye'de Sabancı ve Koç gruplarının bir marka haline geldiğini de belirten Aygün, ATO olarak inşaa ettikleri Kongre Merkezi'nin Kongre Salonu'na Sakıp Sabancı'nın, sergi salonuna da Vehbi Koç'un adını vermek istediklerini söyledi. Aygün, bu konuda Güler Sabancı'dan izin aldıklarını belirtti. Güler Sabancı da, bu teklifin kendisini çok duygulandırdığını vurgularken, ATO Başkanı Aygün'e teşekkür etti.

Başbakan'ın önerisi

Daha sonra bir gazetecinin, "işsizlik konusunda Başbakan Erdoğan'ın 1 milyon 200 bin TOBB üyesinin birer kişiyi işe alması teklifinde bulunduğunu, TOBB Başkanı Rifat Hisarcıklıoğlu'nun da bu teklife sıcak baktığını, ancak vergi oranlarının indirilmesini istediğini" hatırlatması üzerine Sabancı, "İnşallah, faydalı olur" yanıtını verdi. Sabancı, bu konuda rakamlara bakılması gerektiğini, üzerinde çalışılması gereken bir konu olduğunu söyledi. ANKARA

Oran ekonomik politikaları eleştirdi

Türkiye Giyim Sanayicileri Derneği (TGSD) Yönetim Kurulu Başkanı Umut Oran, son 2 yıldır uygulanan ekonomi politikalarını eleştirerek, "İhracata dayalı büyüme modeli sağlıklı ve kalıcı bir model değildir" dedi.

Türkiye Giyim Sanayicileri Derneği (TGSD) Yönetim Kurulu Başkanı Umut Oran, dernek genel merkezinde yaptığı açıklamayla 2004 yılının ilk 8 ayının sektörel ve ekonomik değerlendirmesini yaptı. Son 2 yıldır uygulanan ekonomik politikaları eleştiren Oran, ihracata dayalı büyüme modelinin sağlıklı ve kalıcı bir model olmadığını söyledi.

Mevcut politikanın istihdam yaratmayarak, istihdamın daralmasına yol açtığını dile getiren Oran, "İthal ara malı ve girdi kullanımına olan bağımlılığı artırmaktadır. Reel ücretlerde ve kâr marjlarındaki gerileme nedeni ile ülke içinde yaratılan katma değer giderek azalmaktadır" dedi.

'İlave istihdam yaratmalı'

Mevcut modelin değiştirilmesi gerektiğini kaydeden Oran, hükümete konuya ilişkin görüşlerini aktardıklarını ifade ederek şunları söyledi: "Türkiye'de AB sürecinde sektörel faaliyetlerin güçlenmesi ve işsizlik, istihdam gibi sorunların çözülebilmesi için acil bir şekilde yeni model geliştirilmelidir. Reel faizler makul seviyede olmalı, Türk Lirası gerçek değerine ulaşmalı ve ihracat böylece gerçek rekabet gücüne ulaşmalıdır. İhracat artışı ilave istihdam yaratmalı, verimlilik artışları ilave istihdam artışları ile sağlanmalıdır. TL'nin gerçek değerine bağlı olarak küçük ve orta ölçekli işletmeler de yeniden rekabet gücü kazanmalıdır. İstihdam ve verimlilik artışına bağlı iç talep genişlemeli ve enflasyonist olmayan istikrarlı bir iç taban oluşmalıdır. Sağlıklı ve genişleyen vergi tabanı yaratılmalıdır. Vergiler diğer ülkelerdeki standartlara göre düşürülmelidir."

Göç ve kalkınma

Türkiye'de bölgeler arası gelir dağılımı ile Bölge illerinin istihdam sorununun düzeltilmesi gerektiğini de söyleyen Oran, Bölgede var olan işsizlik ve büyükşehirlere göç durumunun, bu yerlerin kalkındırılmasıyla çözüleceğini kaydetti. İSTANBUL - DİHA

Batık kredilerde liderlik Halkbank'ın

Batık kredi alacaklarının 1.1 katrilyonluk olan büyük bölümü Halbank'a ait

Bu yılın haziran ayı sonu itibariyle 5.9 katrilyon liraya kadar inen bankacılık sektörünün brüt batık kredi alacaklarının 1.1 katrilyon lira ile büyük bölümünün Halkbank'a ait olduğu belirlendi. Ziraat Bankası'nın Emlak Bankasından kaynaklanan batık kredileri bilançosundan çıkarması ile küçülen toplam batık kredilerin yüzde 87'si için karşılık ayrıldı.

ANKA'nın Türkiye Bankalar Birliği verilerinden yaptığı belirlemeye göre, bu yılın haziran sonu itibariyle bankacılık sistemindeki toplam kredi hacmi 91.1 katrilyon lira düzeyine yükselirken, sistemin takipteki kredi miktarı ise 5.9 katrilyon liraya geriledi. Geçen yıl haziran sonunda ise sistemin 57.8 trilyon liralık krediye karşılık toplam 9.4 katrilyon liralık takipteki kredi alacağı bulunuyordu. Batık kredilerde Ziraat Bankası'nın bilançosunda gözüken 2 katrilyon liraya yakın Emlak Bankası kaynaklı takipteki kredilere ilişkin hesapların kapatılması nedeniyle önemli bir azalma yaşandı. Bu azalma nedeniyle Ziraat Bankası'nın geçen yıl haziran sonunda 2.5 katrilyon lira olan takipteki kredileri bu yıl haziran sonunda 432 trilyon liraya kadar geriledi. Takipteki kredilerin bankaların mevcut kredilerine geçen yıl haziran sonunda yüzde 16.2 olan oranı da bu yıl yüzde 6.5 düzeyine geriledi.

Halkbankası ilk sırada

Haziran sonu itibariyle bankacılık sisteminin takipteki kredi miktarının yaklaşık beşte biri Halk Bankası'ndan kaynaklanıyor. Halkbank'ın haziran sonu itibariyle takipteki kredileri 1.1 katrilyon lirayı geçiyor. Takipteki kredilerin aynı dönem itibariyle Halkbank'ın toplam kredilerine oranı yüzde 31.5'i buluyor. Halkbank'ın takipteki kredilerinin toplam kredi hacmine oranı, geçen yılın aynı dönemine göre önemli ölçüde azaldı. Bu da, takipteki kredi miktarının azalmasından çok, toplam kredi hacminin büyümesinden kaynaklandı. Halkbank'ın geçen yılın haziran sonu itibariyle 1.5 katrilyon liraya yaklaşan kredi hacmi, bu yılın aynı döneminde 3.6 katrilyona yükseldi. Buna karşılık, takipteki kredi miktarında yalnızca 22 trilyon liralık azalma oldu. Geçen yılın haziran sonunda, Halkbank'ın takipteki kredilerinin toplam kredi hacmine oranı yüzde 79.1 düzeyindeydi.

Diğer bankalar

Takipteki kredi miktarı açısından Halkbank'ı 919.4 trilyon lirayla İş Bankası, 877.2 trilyon lirayla Vakıfbank, 432.6 trilyon lirayla Ziraat Bankası, 410.8 trilyon lirayla da Koçbank izliyor. Ancak, bu bankaların takipteki kredilerinin toplam kredi hacmine oranı oldukça düşük.

Söz konusu oran, İş Bankası'nda yüzde 8.3, Vakıfbank'ta yüzde 12.8, Yapı Kredi'de yüzde 6.9, Ziraat Bankası'nda yüzde 5.7, Koçbank'ta ise yüzde 11.4 düzeyinde bulunuyor. Bu yılın haziran sonu itibariyle Adabank ve Bayındırbank'ın takipteki kredileri, toplam kredi hacminin üzerine çıkıyor. ANKARA

Suudi Arabistan'da baraj yapılacak

Yüksel İnşaat Saudia Co. Ltd., Suudi Arabistan'da üstlendiği ve ülkenin su sıkıntısının çözümüne önemli katkı sağlayacak Murwani Barajı'nın yapımına başladı.

Yüksel İnşaat Saudia, sözleşmesi temmuz ayında imzalanan, yaklaşık 70 milyon dolar bedelli Murwani Barajı inşaatını 2009 yılında tamamlamayı planlıyor. Cidde'nin 100 kilometre kuzeydoğusunda taşkın kontrolü ve yeraltı sularını beslemesi amacıyla planlanan baraj 2 bin 762 kilometrekare su toplama havzasına ve 101 metre gövde yüksekliğine sahip olacak. Murwani Barajı, Suudi Arabistan hükümetinin 1 milyar Suudi Riyali harcayarak 5 baraj yapma projesi kapsamında yer alıyor. Yüksel İnşaat Saudia Co. Ltd. Genel Müdürü Erol Özdemir, Suudi Arabistan hükümetinin, bu tür çok amaçlı baraj projelerine büyük önem verdiğini belirterek, şu bilgileri verdi: "Ülkenin en önemli sorununun çözümünde yabancı bir firma olarak aktif bir şekilde sadece biz yer alıyoruz. Suudi Arabistan bildiğiniz gibi çöl ülkesi ve su kaynakları çok kıt olan ülkelerden biri. Bu nedenle suyun her damlası çok önemli. Bu bölgelerde yağmur suları sel haline dönüşüp, hiçbir yere faydası olmadan denize akıyor. Bu suların barajlarda tutularak sulama ve içmede kullanılması öngörülüyor." Özdemir, bugüne kadar Suudi Arabistan'da gerçekleştirdikleri projelerin toplam tutarının 400 milyon dolara yaklaştığını, 2003 yılında inşasını üstlendikleri Kral Faisal Üniversitesi Kampüsü Altyapı İşleri Projesi'nin ikinci ve üçüncü kısımlarının yapımına da halen devam ettiklerini kaydetti. ANKARA

KÜRT SİNEMACILARIN YENİ ÜRÜNLERİ ALMANYA'DAKİ FESTİVALDE BULUŞUYOR

Kürt filmleri Berlin'e taşındı

40'a yakın dokümanter, kısa ve uzun metrajlı film içinde İran, Irak, Türkiye ve Avrupa'dan yeni Kürt prodüksiyonları bulunuyor

■ FİRAZ BARAN - MHA

Bu yıl üçüncüsü düzenlenecek "Berlin Kürt Film Festivali", 10 Eylül Cuma günü başlıyor. İspanyol asıllı Alman yönetmen Marina Caba Rall'in "Last Minute-Son Dakika" isimli filmiyle start alacak festival 19 Eylül tarihine kadar devam edecek.

Festival Seçici Komitesi, estetik başarısının yanı sıra Alman devletinin Kürt politikasını gerçekçi bir gözle anlatma başarısından dolayı "Son Dakika"yı açılış filmi olarak seçtiklerini açıkladı.

Bu yıl festivale katılacak Kürt ve Avrupalı yönetmenler arasında Maria Caba Rall, Yüksel Yavuz, Ayşe Polat, Anwer Sindi, Jan Ralske, Mano Xelil, Özkan Küçük, Kazım Öz, Heidi Beconya, Nuray Şahin, Özay Şahin, Zülfiye Akkulak, Murat Sivri, Yusuf Yeşilöz, Ravin Asvan, Daryus Shokof, Arman Nadjim gibi birçok isim bulunuyor.

Festival programında yer alan 40'a yakın dokümanter, kısa ve uzun metrajlı film içinde İran, Irak, Türkiye ve Avrupa'dan yeni Kürt prodüksiyonları bulunuyor. Festivalde film gösterimlerinin dışında Kürt sinemasına yönelik panel ve seminerler düzenlenecek. Ayrıca 17 Eylül'de Grup Caz Piya'nın katılacağı Kürtçe rock konseri de düzenlenecek.

Şimdi kalite önemli

Festivale ilişkin MHA'ya konuşan Berlin Kürt Film Festivali Direktörü Mehmet Aktaş, film seçiminde kaliteye daha çok önem verdiklerini belirterek, "Sinemada haksızlığa uğramış Kürt karakterinin dışında savaşan, ihanet eden, seven-sevilen beyazperde kahramanlarına ihtiyacımız var" dedi.

Aktaş, festival üzerine yaptığımız kısa söyleşide şunları söyledi:

▸ ***Bu yıl festival haziran ayı yerine eylülde yapılıyor. Bu gecikme neden? Geçtiğimiz günlerde Berlin'de "Şimdi-Now" ismiyle Türk kültür festivali yapıldı, aynı dönemlere denk gelmesi bir tesadüf mü?***

Bu festival için Berlin Kültür Senatörlüğü'nden yeterince finansman sağlayamadık. Gecikme nedeni buydu. Kürt patentli etkinliklerde her zaman sıkıtılar büyük oluyor. Buna alıştık... Berlin'de geçtiğimiz günlerde yapılan "Şimdi-Now" için milyonlarca para harcandı. Bu etkinliğin arkasında Türk hükümeti, Alman devleti vardı. Sanırım Türkiye'yi AB'ye hazırlamak için olumlu bir imaj yaratma amaçlıydı. Kardeş Türküler'in dışında Kürtlere yönelik bir etkinlik programda yoktu. Halbuki Kürtler de AB heyecanı duyuyor. Kürt Film Festivali'nin bu etkinliğin hemen arkasından yapılması bir tesadüf de olsa anlamlı.

▸ ***Bu yılki festivalde hedefiniz nedir?***

Kürt filmlerini seyirciyle buluşturmak, Kürt sinemacılarına geniş bir tartışma platformu sunmak, en önemlisi de doğumunu tamamlamış Kürt sinemasına kendi dilini, kendi tarzını yakalamasına yardımcı olmak. Daha ötesi film yapımcıları olsun, yönetmenler olsun böylesi festivallerde Kürt temalarıyla tanışıyorlar. Kürdistan'a yönelik film projeleri yapanlar çıkıyor. Böylesi kazanımlar kalıcı. Bunların dışında festivalin Kürt kültürünü, Kürt kimliğini modern bir araçla yabancılara tanıtma gibi bir görevi de var.

▸ ***Film seçiminde bu yılki kriterleriniz neler oldu?***

Her zamanki gibi, Kürdistan'ın her parçasından filmleri festival programına almaya özen gösterdik. Ancak "Kürt olan, Kürtleri anlatan her film gösterilmeli" yaklaşımından daha çok uzaklaştık. Kaliteyi, sinematografik kriterleri ön plana çıkarıyoruz. Ben kişisel olarak, Kürt sinemacıların hayatın her alanına ilişkin öykülere ilgi duyması gerektiğine inanıyorum. Folklorik filmler bizim için hala bir ihtiyaç. Fakat popüler hikayeler de Kürt bakış açısıyla sinema perdesine yansıyabilmeli. Sinemada artık ezilmiş, haksızlığa uğramış, her şeyi yasak mazlum Kürt karakterinin dışında, beyazperde kahramanlarına ihtiyacımız var. Savaşan, direnen, ihanet eden, seven-sevilen karakterlere.

▸ ***Festivalde yeni isimler, yeni yönetmenler var mı?***

Doğrusu film bulma, seçme olayı uzun bir zaman alıyor. Yıl boyu süren bir uğraş. Film seçiminde birçok yönetmen, prodüktör arkadaşımız festivale yardımcı oluyor. Zaten bilinen Kürt yönetmenlerin çoğunun bu festivalle bir şekilde gönül bağı var. Bu yılki festival programında da yeni birçok film ve yönetmen var. Örneğin "Yıkılıştan Önce" filmiyle Anwer Sindi, "Azad" filmiyle Murat Sivri Kürt sinema dünyasının yeni tanıyacağı isimlerden iki tanesi.

Ayşe Polat'ın Locarno Gümüş Ayı Ödülü'nü alan "An Garde" filmi ne yazık ki festival programında yok. Filmin yönetmeni Polat, festivale bu yıl çok yardımcı oldu. Kendi filmini göstermek için de çok çabaladı. Ancak filmin finansmanını sağlayan vakıf, Almanya galasını Hamburg'ta yapmakta ısrar etti. Filmin bizde gösterilmesini engelledi. Ancak Ayşe festival boyunca aramızda olacak. Festival programı ve yönetmenlerle ilgili geniş bilgi http://www.kurd-filmfestival.com/ adresli web sayfamızda var.

▸ ***Festivalin yarışma bölümü olacak mı?***

Doğrusu bu yıl Yılmaz Güney anısına "kısa film" dalında ödül dağıtma gibi bir fikir vardı. Ancak festival bütçesinin çok sınırlı olmasından dolayı bundan vazgeçmek zorunda kaldık. Uzun metrajlı filmler için ise şimdilik erken.

▸ ***Avrupa'nın birçok yerinde "Kürt sinema festivalleri, haftaları" düzenleniyor. Bu sayı neden birden arttı? Aranızda bir ilişki var mı?***

Hemen hemen hepsiyle ilişkilerimiz ya da işbirliğimiz var. Bizden sonra başlayan bütün girişimleri destekledik. İlişkilerimizi, tecrübelerimizi aktarmaya devam edeceğiz. Keşke Kürtlerin yaşadığı her önemli merkezde böyle etkinlikler, festivaller düzenlense. Bu Kürt sinema pazarının genişlemesine büyük katkı sağlar. Ancak belli bir düzeyi, kaliteyi, özenli bir çalışmayı hedeflemek gerekiyor.

▸ ***Kürt yönetmenlerin uluslararası başarısını neye bağlıyorsunuz? Kürt sinemasının geleceğini nasıl görüyorsunuz?***

Doğrusu 40 milyonluk bir halk için bu başarılar, mevcut isimler çok değil. Bireysel çabalar destek bulmalı, kurumlaşmalı. Bütün kültürler, bütün halklar için sinema bu yüzyılın ön önemli silahlarından birisi. Kürt filmlerine medyanın, seyircinin sahip çıkması gerekiyor. Ulusal bir sinema ancak kendi pazarını yaratarak gelişebilir. BERLİN

Festivalde hangi gün neler var...

10 Eylül
19:00 Son Dakika (Yönetmen-Maria Caba Rali)

11 Eylül
19:00 Vodka Lemon (Yönetmen-Hiner Saleem)
19:00 Duvara Karşı Aç Kalmak (Yönetmen-Yusuf Yeşilsöz)

12 Eylül
20:00 Renkli Odalar (Yönetmen-Mano Xelîl)
21:30 Tüyün İzinde (Yönetmen-Nuray Şahin)

13 Eylül
19:00 Vodka Lemon (Yönetmen-Hiner Saleem)
22:00 La Melodie du Petit Château (Yönetmen-Berivan Binevsa)
Dönüş (Yönetmen-Arman Nadjm)
Konuşma (Yönetmen-Katja Sambeth)

14 Eylül
20:00 Badolata-Sürprizi Umu Etmek (Yönetmen-Jan Raiske)
21:30 Yedi Misafir (Yönetmen-Daryush Shokof)

15 Eylül
18:00 Güneşe Bakan Pencere (Yönetmen-Bijan Ziman Pira)
18:00 Savaş Bitti (Yönetmen-Bahman Ghobadi)
20:00 Gore (Yönetmen-Zülfiye Akkulak)
22:00 Jîyane Me (Yönetmen-Dorothea Kaist ve Cristina Karrer)
22:00 Before Dawn (Yönetmen-Anwer Sindi)

16 Eylül
18:00 Küçük Şatonun Melodisi (Yönetmen-Berivan Binevsa)
18:00 Gore (Yönetmen-Zülfiye Akkulak)
18:00 Uzaklaşmak (Yönetmen-Kazım Öz)
20:00 Zaman (Özay Şahin)
20:00 Can Baz (Özay Şahin)
22:00 Badolato-Sürprizi Umut Etmek (Jan Raiske)

17 Eylül
18:00 Ailevi İlişkiler (Yönetmen-Heidi Specogna)
20:00 Def (Yönetmen-Bahman Ghobadi)
22:00 Yağmur Altında Islanan Sinema (Yönetmen-Nahid Ghobadi)
22:00 Before Dawn (Yönetmen-Anwer Sildi)

18 Eylül
21:30 Azad (Yönetmen-Murat Sivri ve Manfred Grundig)
20:00 Uzaklaşmak (Yönetmen-Kazım Öz)
20:00 Diyarbekir (Yönetmen-Özkan Küçük)
22:00 Tüyün İzinde (Yönetmen-Nuray Şahin)

19 Eylül
18:00 Beklemek (Yönetmen-Anna Faroghi)
18:00 Uzaklaşmak (Yönetmen-Kazım Öz)
20:00 Kerkük (Yönetmen-Ravin Asvan)
20:00 Bazê Ber (Yönetmen-Hesen Hisen ve Mesud Arif)
22:00 Azad (Yönetmen-Murat Sivri ve Manfred Grundig)

Büyük ödül Suriyeli Gelin'e

İsrailli yönetmenin, İsrail-Filistin sorunun hicveden filmi Golan Tepeleri, Motnreal'e damgasını vurdu

■ AZİZ GÜNLÜ - MHA

28. Montreal Dünya Filmleri Festivali sona erdi. Festivalde Büyük Amerika Ödülü'nü İsrailli yönetmen Eran Riklis'in Golan Tepeleri'ndeki trajik yaşamı konu alan Hacala Hasurit (Suriyeli Gelin) filmi alırken, Jüri Ödülü'nü ise Çin ve ABD'den iki yönetmen paylaştı.

Imperial'de düzenlenen ödül töreninde, Büyük Amerika Ödülü İsrail-Fransa-Almanya yapımı olan ve İsrailli yönetmen Eran Riklis'in yönettiği Hacala Hasurit filmine verildi. Bu film ayrıca halk oylaması sonucu "en iyi film" ve "uluslararası en iyi eleştiri ödülü" de aldı.

Jüri ödülünü ise Çin Halk Cumhuriyetinden An Zhanjun'un Kan Che Ren de Qi Yue (İstasyon Şefi) ve ABD yapımı, Jordan Roberts'in Around the Bend filmleri paylaştı.

En iyi yönetmen ödülü ise İspanya-Fransa yapımı olan L 7 Dia (Yedinci gün) filminin yönetmeni Carlos Saura'ya verildi. En iyi sanat yönetmenliği ödülünü Kanada yapımı olan Ell Etaient Cinq (Beşimiz) filmi aldı. En iyi kadın oyuncu ödülünü Karin Viard, Le Role De Sa Vie filmindeki rolüyle aldı. En iyi erkek oyuncu ödülünü ise iki aktör paylaştı. Çinli aktör Fan Wei, Kan Che Ren De Qi Yue filmindeki rolüyle, ABD'li aktör ise Chris Topher Walken ise, Around The Bend filmindeki rolüyle bu ödüle layık görüldü.

Che Guevara en iyi belgesel

En iyi senaryo ödülü yine Fransız yapımı olan Francois Favrat'in Le Role De Sa Vie filminin senaristleri olan Francois Favret, Julie Lopes-Curval, Jerome Beausejour ve Roger Bohbot' a verildi. Ustalara saygı bölümünde ise Amerika Özel Ödülü'nü şu isimler aldı: Isabelle Adjani (oyuncu-Fransa), Theo Angelopoulos (yönetmen-Yunanistan), Krsto Papic (yönetmen-Hırvatistan).

En iyi belgesel film ödülünü ise İtalya yapımı olan Gianni Mina'nın Che Guevara'nın motosiklet üzerinde yaptığı Latin Amerika gezisini anlatan filmi olan Travelling with Che Guevarra aldı.

Golan'da yaşam başka!

Büyük Amerika ödülünü alan Suriyeli Gelin filmi Golan Tepeleri'nde geçiyor. İsrail denetiminde olan Suriyelilerin yaşadığı Golan Tepeleri'nde bir köyde yaşayan kız ile Suriye'de TV dizilerinde oynayan bir aktörün düğünlerini konu alıyor.

Her iki aile düğün hazırlıkları yapar, düğün günü gelin, Golan Tepeleri'nden Suriye'ye gidecektir, ancak Suriye ve İsrail devletlerinin Golan tepeleri sorunu yüzünden gelin bir türlü karşı tarafa geçemez ve düğünleri bir trajediye dönüşür.

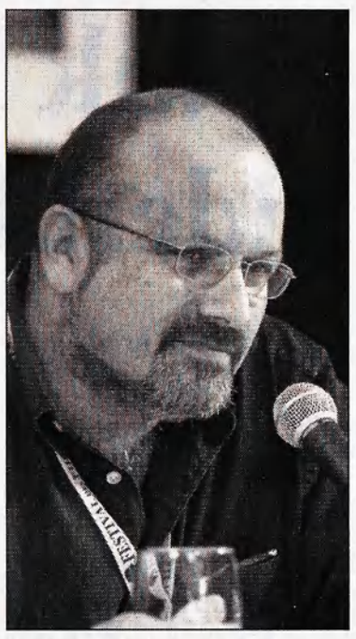

Yönetmen Riklis, filmle umudun her an trajediye dönebileceğini ortaya koymak istediğini söyledi.

Gelinin pasaportuna vurulan İsrail damgasını kabul etmeyen Suriyeli güvenlik güçleri gelinin geçişine izin vermezler ve Golan Tepeleri'nin zaten Suriye'ye ait olduğunu söylerler. Bu sorunu çözmek isteyen BM görevlisi ise 7-8 defa iki kapı arasında gidip gelir. Yeni gelen güvenlik görevlisi ise bu durumu da kabul etmez ve gelinin ailesi iki kapı arasındaki tel örgüler arasında kalır...

Mutluluktan trajediye

Jüri Başkanı Claude Zidi ödülün bu filme verildiğini açıklarken yaptığı konuşmada, "Bu filmle politika yüzünden ailelerin nasıl parçalandığını, aileler arasında nasıl sınırlar çizildiğini ve bir düğünün nasıl bir drama, bir trajediye dönüştüğünü görüyoruz" diye konuştu.
MONTREAL

'78'liler'; hükümet olmak varmış anasını satayım!

"Saçakaltında buluştuk. Yakalarımızı kaldırdık. (...) Gizlice seviştik. Sevişirken duyarlar kaygısıyla hep sessiz ve hızlıydık. Bu yüzden birbirimizi yumuşak başlı belledik...(...) Yakalarımızı kaldırdık. Ben sana sığındım. Sen ötekine. Hepimiz birer ıssız sığınaktık. Hepimiz sevgiliydik o saçak altında....(...) Kanayan dizini tükürüğüyle ondurmaya çalışan çocuklar gibiydik. Bereliydik. Hiçbir acımızı unutmadık. Acılarımıza tuhaf bir sadakatle bağlıydık. O saçakaltında buluşan beceriksiz haydutlar. Nasıl benzerdik birbirimize. Ben sana bakıp dilimi düzeltirdim. Sen bana bakıp yüreğini toplardın." (Yıldırım Türker, Cihangir Kedileri)

İlk tahlilde ve son tahlilde devrime ve sosyalizme aşık olan 78'liler yine dillenerek yollara düştüler. Bu ülkede dillenip yollara düşmek "dile düşmek!" olduğundan doğal olarak dile de düştüler! 78'liler, "somut şartların somut tahlili" diyerek, 12 Eylül 1980 askeri cuntası'nın gasp ettiği hakları için yollara düştülerse bu düşlere dahil demektir. 78'liler sadece gözaltı'nda değil, sözaltı'nda da tutuluyorsa, kem gözden ve kem sözden sakınmak için düşlerimizin heveskarları olmak, çiçekleri, sözcükleri, pankartları biçimli tutmak, dünyaya biçimli bakmak gerekir.

68'lilerin halk arasında "öğrenci" değil "talebe" olarak kıymetlendirilmeleri sözcüklerin "eskiliği-yeniliği" ile ilgili değildir. 78'liler hayatla iç içe bir mücadele imgesi "talebe" geleneğini sürdürdülerse de 1980 sonrası kuşak "talebe" değil "öğrenci" olmak zorunda kaldı. 78'lilerin bu tarihe, yeni kuşaklara aktarılacak en kıymetli mirası; savundukları değerlerin heveskarları, militanları olmaktı. İçimiz ile dışımız, teorimiz ile pratiğimiz arasında uyumlu, içten ve gönüllü bir militanlıktı bu. Şair Metin Altıok'un "Ben seni yalansız/ Bahar gibi sevdim./ Sevgi adınaydı/ Milis beraberliğimiz" dizelerine denk düşen bir sevgi, aşk. Geriye dönüp o gün bizi biçimlendiren devrim, sosyalizm anlayışlarımıza esastan ve usulden yaptığımız eleştiriler, hem söyleyen hem de eyleyen romantik birer aşıklar olduğumuz gerçeğini değiştirmez. 78'li olmak, dünyayı yorumlama ve değiştirmenin hevesi içinde okulda, işyerinde, sokakta, mahallede inisiyatif kullanmak demekti. Yani çok yalın olarak; "propaganda, ajitasyon ve örgütlenmek..."

78'lilerin bir diğer mirası kitap okumaktı. Bugün bu okumaların da "sosyalist resmi okumalar" olduğu, yapısal sorunları içerdiği doğrudur ama bu onlar için, kitap okumanın müjdeli ve kıymetli olduğu gerçeğini ıskalamaz. İki yazılama, iki bildiri, iki yürüyüş arasında su içer gibi okunan kitaplar... Elbette, birbirimizi mat etmek için ustalardan alıntı ezberlemek, dipnotlar meşk etmek. 78'lilerin "belalı kitapları" okudukları için de başlarının güzel belalara girdiği doğrudur. Zaman içinde okumaları ziyan ettiğimiz, alıntıları mahcup ettiğimiz de doğrudur. 1974-80 döneminde verilen anti-faşist mücadelenin, yapısal hatalarına karşın dünyanın en kitlesel ve militan anti-faşist mücadelelerinden biri olduğuna inananlardanım.

Yüksek öğrenim için Türkiye'ye gelen Kıbrıslıtürklerin, 12 Mart öncesinden başlayarak, 1974 sonrasında hızlanarak dönemin devrimci hareketlerinin rahle-i tedrisinde eğitim gördüklerini bilgi notu olarak düşmek gerekiyor. TKP'nin yanı sıra, Kurtuluş, Devrimci Yol, Halkın Kurtuluşu, Vatan Partisi (Kıvılcımlı geleneği) vb. siyasal gelenekleri içinde yer alan bu gençlerin ülkelerine döndükten sonra, toplumsal ve siyasi hayatın özneleri oldukları, hâlâ muhalif partilerde mücadele ettikleri bilinmelidir. Dahası Kıbrıs'ın Kuzey'inde CTP'li 78'lilerin hükümette oldukları, Başbakan Mehmet Ali Talat'ın, KÖGEF'in (Kıbrıslılar Öğrenim ve Gençlik Federasyonu) ilk, Ferdi Sabit Soyer'in ikinci genel başkanı olduğu, Sovyetik bir çizgisi olan bu gençlik örgütünün kadrolarının bu gün bakan ya da önemli mevkilerde olduğunu hatırlatmak isterim. Birkaç yıldır ada sokaklarında büyüyen kitlesel mücadelenin örgütleyicisi "Bu Memleket Bizim" platformunun da esasen 78'lilerin inisiyatifi ile örgütlendiği de söylenebilir. CTP'li 78'lilerin ilk kez çoğunluk olarak hükümet olduğu bu pratiğin ilk işaretlerinin ne olduğu, harekete geçen elli bin kişinin taşıdığı toplumsal ve tarihi meşruiyetin sisteme eklemlenip eklemlenmeyeceği, Kıbrıslı 78'liler aralarında hangi tartışmaları yaptıkları, "iktidar/hükümet pratiği"nin nasıl sonuçlanacağı, insani ve politik, tarihsel ve güncel bir sorun olan Türklere ve Rumlara ait toplu mezarlar, kayıplar, siyasi cinayetler konusunda "Adalet Korkusunu" yenip yenemeyecekleri merak konusudur. Tüm bunlar, Türkiyeli 78'lilerin en temel değerlerinden olan enternasyonalizm açısından, 78'lilerin ilgi ve bilgi alanında olmalıdır.

Türkiyeli 78'lilerin Marmaris ve Ankara'da yapacakları etkinlikler vesilesiyle, dünyayı yorumlama ve değiştirmekte ısrar ve inat eden, kapitalizme-emperyalizme, şovenizme ve sömürgeciliğe karşı enternasyonal bir aşkla direnen Kıbrıslı 68'lilere ve 78'lilere, kalplerimizin kardeşleri Adalı Aşkiyalara selam ve sevgiler. Sizleri seviyoruz...

Aşkiya

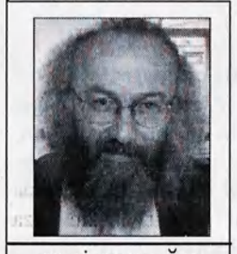

■ SEZAİ SARIOĞLU ■
sezaisarioglu@superonline.com

Suzana Barmanî 'Lê Lê'

a-1. Diyarbekir
2. Balence
3. Lawikê metînî
4. Sorerî hoyîn mernem
5. Desmala min
6. Kevoka çiyayê min

b-1. Zerî
2. Hûr hûr lêkir
3. Kanî kanî
4. Ya Elbî
5. Hey lo lo

Çıktı

Cizre'den Fırat'a, Zağroslar'dan Toroslar'a sürgün ve yaşam öyküsü

TÜM MÜZİK MARKETLERDE

Yapım: Anadolu Müzik
Dağıtım: Ezgi Müzik İ.M.Ç. 6.Blok No: 6302
Tel: 0(212) 528 93 67 Unkapanı / İSTANBUL

Hakan Köseoğlu, potalara döndü

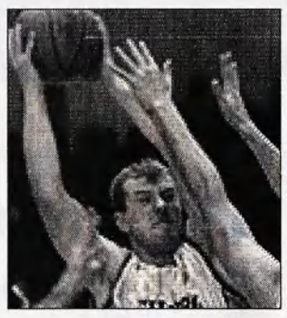

Türkiye Basketbol Ligi ekiplerinden Tuborg Pilsener'de, sakatlığı geçen Hakan Köseoğlu çalışmalara başladı. Hakan Köseoğlu'nun sakatlığının geçtiğini ve takımla birlikte antrenmanlara başladığını ifade eden Tuborg Pilsener Antrenörü Mete Babaoğlu, "Hakan, bizim için çok önemli bir oyuncu. Tedavisinin başarılı geçmesine sevindik. Takıma katılmasıyla ekibimin performansı ikiye katlanacak" dedi. Hakan Köseoğlu ise sakatlığının geçmesiyle moralinin yerine geldiğini ifade ederek, "Baldırımdaki yırtığın iyileşmesinin zaman alacağı söylendiğinde yıkılmıştım. 10 gün içinde takımla birlikte antrenman yapacak düzeye gelmem beni çok sevindirdi" diye konuştu.

NBA'e ilk Japon oyuncu: Tabuse

ABD Profesyonel Basketbol Ligi (NBA) takımlarından Phoenix Suns, Japon oyuncu Yuta Tabuse ile anlaştı. Lig tarihindeki ilk Japon oyuncu olacak 23 yaşındaki Yuta Tabuse, geçen yıl Denver Nuggets takımının yaz ve sezon öncesi kampına katılmış, daha sonra da CBA Ligi'ndeki Lon Beach Jam takımında forma giymişti. Ülkesinde en son 2002 yılında Tayota Alvark takımında oynayan Tabuse'nin ABD deneyimi, daha sonra yaklaşık 3 sezon formasını giydiği Hawaii Brigham Young takımında başlamıştı.

Telekom'a bir yabancı daha!

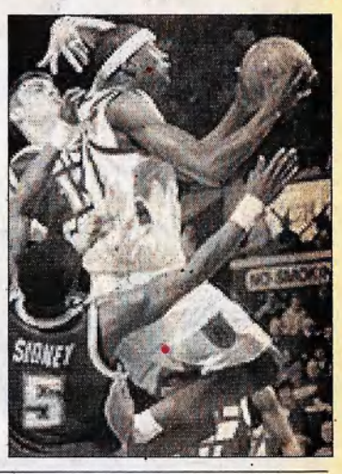

Basketbol Erkekler Birinci Ligi takımlarından Türk Telekom, Fildişi Sahili doğumlu (Abidjan) bir oyuncu transfer etti. Türk Telekom NCAA'de Rutgers Scarlet Knights'da forma giyen Herve Lamizana ile 1 yıllık sözleşme imzaladı. Geçen sezon 33 maçta oynayan Lamizana , 13.4 sayı, 7.7 ribaunt, 2 asist ortalama ile mücadele etmişti. 22 Ocak 1981 doğumlu olan 2.08 boyundaki power forvet, ülkesinde 14 yaşına kadar futbol oynamış. Fransız ve İngilizce bilen Lamizana, çabuk, iyi bir blokçu ve şut özelliği olan atletik bir oyuncu olarak tanımlanıyor.

18. DÜNYA KUPASI ELEMELERİNDE EGE'NİN İKİ YAKASI 1'ER PUANLA YETİNDİ

Ege'de kardeş payı

Son derece heyacanlı geçen zorlu maçta Pire'de gol sesi çıkmadı

2006 Dünya Kupası eleme grubunda Yunanistan ile Türkiye arasında oynanan maç 0-0 berabere sonuçlandı. Oldukça yüksek tempoda geçen maçta, başa baş bir mücadele sergilendi. İki takımın da orta sahayı kalabalık tuttuğu karşılaşmada, girilen gol pozisyonları sonuç vermedi ve maç 0-0 eşitlikle sonuçlandı. Türkiye, Gürcistan maçına göre daha iyi bir futbol ortaya koymasına rağmen bunu skora yansıtamadı, beraberliğe razı bir tablo çizdi. Evsahibi Yunanistan ise baskılı oynamasına rağmen aradığı gole kavuşamadı.

16. dakikada Zagorakis orta alanda kaptığı topu, Giannakopoulas'a gönderdi. Kaleci Rüştü'nün üzerine geldiğini gören bu futbolcu, Rüştü'nün yanından topu kaleye gönderdi. Filelere gitmekte olan topu son anda kornere atan Servet, mutlak bir golü önledi.

25. dakikada Fatih ile ver-kaç yapan Nihat, Yunanistan ceza alına girdi. Bu futbolcunun şutunda kaleci Nikopolidis topu yumruklarıyla kornere çelerek tehlikeyi geçiştirdi.

36. dakikada Türkiye ceza sahası ön çizgisinde Giannakopoulos, topu, Karagouinis'in önüne bıraktı. Bu futbolcunun sert şutunda top kaleci Rüştü'de kaldı.

37. dakikada Nihat'ın Yunanistan ceza alanına gönderdiği topu Fatih kafayla Deniz'e indirdi. Bu futbolcunun sert şutunda defansa çarpan top, üst direkten döndü. Dönen topa Fatih istediği gibi vuramayınca Türkiye mutlak bir golden oldu.

Karşılaşmanın 74. dakikasında Zagorakis'in serbest atıştan ceza alanına gönderdiği topa direk dibinde Vryzas dokunamayınca takımını bir golden etti.

75. dakikada Serkan'ın ceza alanına ortaladığı topa uzak direkte Deniz kafayı vurdu. Top, kaleci Nikopolidis'in ellerinde kaldı.

81. dakikada Gökdeniz, Yunanistan ceza alanında topu önünde buldu. Basinas'tan sıyrıldı. Kaleyi çaprazdan gören pozisyonda kaleciyle karşı karşıya kalan bu futbolcu topa kötü vurunca, kaleye paralel giden meşin yuvarlağı defans uzaklaştırarak tehlikeyi önledi.

Karşılaşmanın son dakikalarında oyuna giren Serhat da iki gol pozisyonundan yararlanamayınca, Türkiye grubundaki 2. maçından da berabere ayrılarak puanını 2'ye çıkardı.

Ukrayna ve Gürcistan galip

Dünya Kupası elemelerinde, Türkiye'nin de yer aldığı 2. Grup'ta bu akşam 2 maç yapıldı.

Kazakistan'ın başkenti Astana'daki maçta Ukrayna, Kazakistan'ı 2-1 yenerek, puanını 4'e çıkardı. Maçta Ukrayna'nın gollerini 15. dakikada Belik ve 90. dakikada Rotan, evsahibi ekibin tek golünü ise 35. dakikada Karpovitch kaydetti.

Gürcistan'ın başkenti Tiflis'deki maçta ise Gürcistan, ilk maçında Avrupa Şampiyonu Yunanistan'ı yenmeyi başaran Arnavutluk'a 2-0 üstünlük sağladı ve 4 puana yükseldi. Karşılaşmada Gürcistan'ın golleri, 15. dakikada Yashvili ve 89. dakikada Demetradze'den geldi. SPOR SERVİSİ

Mauresmo ve Williams elendi

Elena Dementieva

Serena Williams

USTA Ulusal Tenis Merkezi Kortları'nda düzenlenen 124. ABD Açık Tenis Turnuvası'nın 9. gününde, tek erkeklerde 4. tur maçları tamamlanırken, tek kadınlarda yapılan çeyrek final mücadelesinde Atina Olimpiyat Oyunları'nın gümüş madalyalı ismi Amelie Mauresmo ve1999 ve 2002 yıllarının şampiyonu Serena Williams elenen ilk isimler oldu .

Tek kadınların ilk çeyrek final karşılaşmalarında, bu yılın Fransa (Roland Garros) Turnuvası finalisti 6 numaralı seribaşı Rus Elena Dementieva, dünya klasmanında 2. sırada yer alan turnuvanın 2 numaralı seribaşı ve Atina Olimpiyat Oyunları'nın gümüş madalyalı ismi Amelie Mauresmo'yu 4-6, 6-4 ve 7-6 (7-1), 8 numaralı seribaşı ABD'li Jennifer Capriati de yurttaşı olan 1999 ve 2002 yıllarının şampiyonu ve 3 numaralı seribaşı Serena Williams'ı 2-6, 6-4 ve 6-4'lük setlerle 2-1 yenerek yarı finalist oldular. Yarı finalde bu 2 raket birbiriyle eşleşti.

Tek erkeklerdeki 4. tur mücadelelerinde ise 2 numaralı seribaşı Andy Roddick, 18 numaralı seribaşı İspanyol Tommy Robredo'ya 6-3, 6-2 ve 6-4, 4 numaralı seribaşı Avustralyalı Lleyton Hewitt de Slovak Karol Beck'e 6-4, 6-2 ve 6-2'lik setlerle 3-0 üstünlük sağladı.

Diğer 4. tur karşılaşmalarında da Alman Tommy Haas, Çek Tomas Berdych'i 7-6 (8-6), 6-1 ve 7-5, 28 numaralı seribaşı İsveçli Joachim Johansson da Fransız Mickael Llodra'yı 6-2, 6-3 ve 6-2'lik setlerle ve 3-0'lık skorlarla geçerek çeyrek finalist oldular. NEW YORK

Prag maçının fiyatları belli oldu

Fenerbahçe'nin, Avrupa Şampiyonlar Ligi'nde Çek Cumhuriyeti'nin AC Sparta Prag takımıyla yapacağı maçın bilet fiyatları belirlendi.

Fenerbahçe Kulübü'nün resmi internet sitesinden yapılan açıklamaya göre, 15 Eylül Çarşamba günü Fenerbahçe Şükrü Saracoğlu Stadı'nda yapılacak AC Sparta Prag maçının biletleri, 25-150 milyon lira arasında değişen fiyatlarla satılacak.

Fenerbahçe-AC Sparta Prag maçının bilet fiyatları tribünlere göre şöyle:

Kale arkaları: 25 milyon
Numaralı: 60 milyon
Maraton Üst: 75 milyon
VIP: 150 milyon

Öte yandan Fenerbahçe'nin, Avrupa Şampiyonlar Ligi'nde yapacağı deplasman maçları için bilet rezervasyonlarına başlandığı bildirildi. Yapılan açıklamada, 28 Eylül'de İngiltere'deki Manchester United, 3 Kasım'da Fransa'daki Olympique Lyon ve 23 Kasım'da Çek Cumhuriyeti'ndeki Sparta Prag maçlarına dernek ya da seyahat acentaları organizasyonları ile gidecek taraftarlar için bilet rezervasyonlarına, kulüp tarafından başlandığı kaydedildi. İSTANBUL

Türkiye averajla lider

34. Avrupa Erkekler Basketbol Şampiyonası elemelerinde (E) Grubu'nda yer alan Türkiye, ilk maçında Bosna-Hersek'i deplasmanda 75-65 yenerek, averajla liderliğe yükseldi.

Karşılaşmaya tutuk başlayan Türkiye, 3. dakikayı 8-5 yenik kapadı ve 6. dakikada 12-2'lik seri yakalayarak 17-10 öne geçti. Ancak maçı bırakmayan Bosna-Hersek, Hukiç ve Mrsiç'in yüksek yüzdeli oyunlarıyla bu kez 14-4'lük seriyle ilk periyodu 24-21 önde kapadı.

2. periyoda Hidayet'in arka arkaya 2 adet 3 sayılık basketleriyle başlayan Türkiye, yakaladığı farkı koruyamadı ve devre 41-41 eşitlikle tamamlandı.

İkinci yarıda Türkiye, bu periyotta Ender ve Fatih'le bulduğu sayılarla öne geçti ve savunmada etkili olunca bu periyodu 55-49 üstün tamamladı.

Karşılaşmanın son periyodunun ilk 4 dakikasında sayı üretemeyen A Milli Erkek Basketbol Takımı, Fatih'in kazandırdığı sayıyla yeniden oyunda üstünlüğü ele geçirdi. Ancak Bayramoviç'in 3 sayılık basketiyle Bosna-Hersek oyunda 59-59 ile yeniden dengeyi sağladı. Oyunun bitimine 1.5 dakika kala önce İbrahim, ardından Mehmet'in 3 sayılık basketleriyle farkı 8 sayıya (70-62) çıkararak rahatlayan Türkiye, maçtan 10 sayı farkla 75-65 galip ayrıldı.

20 sayı üreten Mehmet maçın en skorer ismi olurken, Hidayet de 14 sayıyla oynadı. Bosna-Hersek'te ise Mrşiç 18 ve Hukiç 17 sayı ürettiler.

Diğer maçta Tallinn'de Estonya, Hollanda'ya 91-88 (49-46) üstünlük sağlayınca Türkiye, ilk maçlar sonunda 2 puan ve averajla ilk sırada yer aldı. SPOR SERVİSİ

BJK İnönü Stadı 19 Eylül'de açılıyor

Beşiktaş camiasında, yenilenen BJK İnönü Stadı'na yeniden dönmenin heyecanı yaşanıyor.

Beşiktaş Kulübü'nden yapılan açıklamada, BJK İnönü Stadı'nın 19 Eylül Pazar günü şölenlerle yeniden faaliyete gireceği açıklandı.

Yapılan açıklamada, stadın faaliyete girmesinin büyük bir şölenle kutlanacağı kaydedildi.

Beşiktaş Kulübü İletişim Komitesi Başkanı Fikret Ercan, "Ailede herkesin Beşiktaşlı olmasını, her türlü etkinliğimize ailece katılmalarını istiyoruz. Başkanımızın talimatıyla bayan taraftarlarımıza indirimli kombine bilet satışı yaptık. Beşiktaşlı aileler, tribünlere ailece gelsinler. Biz onları gazinoya, eğlenceye, bayrama, karnavala, şölene gider gibi, çocuk-büyük, kadın-erkek herkesi maçlarımıza bekliyoruz. Küfürden uzak, eğlenceli bir ortam yaratmak ve ailelere futbolun keyfini tribünlerde yaşatmak istiyoruz. İlk maçımızda taraftarlarımıza sürprizlerimiz olacak ve sezon boyunca bu sürprizlerimize yenileri eklenecek" dedi.

Ahmet Hassan idmanda

Bu arada Mısır Milli Takımı'nın Dünya Kupası Afrika Elemeleri'nde Kamerun ile oynadığı maçta forma giyen Ahmed Hassan, İstanbul'a döndü ve çalışmalarda yer aldı.

Beşiktaş 3'lük attı

Öte yandan siyah-beyazlılar, İkinci Lig A Kategorisi takımlarından Karagümrük Kyoto'yu, özel maçta 3-0 yendi. Maçta Juanfran 2 gol attı.

Yenilenen BJK İnönü Stadı'nda Cüneyt Elmaskeser, Gökalp Sancak, Halil Kurt hakem üçlüsünün yönettiği maçta Beşiktaş'ın gollerini, 19. dakikada Veysel ile 38. ve 60. dakikalarda Juanfran attı. 22. dakikada Seigen, bir penaltı atışından yararlanamadı. SPOR SERVİSİ

Fransız atlet tutuklandı

Fransız orta mesafe koşucusu Fouad Chouki'nin, 15 yaşındaki bir kıza tecavüz ettiği iddiasıyla tutuklandığı ve hakkında soruşturma başlatıldığı bildirildi.

Savcılıktan yapılan açıklamada, iddia edilen olayın geçen hafta gerçekleştiği belirtildi.

Erkekler bin 500 metrede Mehdi Baala'dan önceki Fransa rekorunun sahibi olan 25 yaşındaki atlet Chouki, Paris'te düzenlenen Dünya Şampiyonası'nda ancak 8.

olabilmiş; fakat yasak olan EPO maddesini kullandığının belirlenmesi üzerine 2 yıl yarışlardan men cezası almıştı.

Temziye başvuran Chouki, cezasını 18 aya düşürtmeyi başarmış olmasına rağmen, 2004 Atina Olimpiyatları'na katılamamıştı. PARİS

Cimbom'da söz düellosu

Galatasaray'ın aylık Olağan Divan Kurulu toplantısına "Beyaz eller operasyonu" başlığıyla çıkan haber damgasını vurdu. Eski başkanlardan Mehmet Cansun ve Faruk Süren bu konuda açıklama isterken, Başkan Özhan Canaydın yapıcı konuştu.

Galatasaray Lisesi Tevfik Fikret Salonu'ndaki toplantıda en çok konuşulan konu, geçen günlerde bir gazetede "Beyaz eller operasyonu" başlığıyla yayınlanan ve kulübün bazı eski başkanlarının yolsuzluk yaptığı iddialarının yer aldığı haber oldu. Toplantıda söz alan eski başkanlar Mehmet Cansun ve Faruk Süren, Başkan Özhan Canaydın'ın bu konuya bir an önce açıklık getirmesini istedi.

Kulüp Başkanı Özhan Canaydın, söz konusu haberde, yolsuzluk iddialarını bir yöneticinin açıkladığının yer aldığını, ancak kendisinin bu tip sorunları camia içinde çözme yoluna gideceğini ve basına sızdırmak gibi bir davranışının olamayacağını söyledi.

Tüm eski başkanların yanında olacağını anlatan Canaydın, "Kendime o kadar güveniyorum ki aslanlar gibi ayakta duracağım. Yapılan yıpratma olayları, Galatasaray'ın çok güzel giden gidişatına çelme takmaktır" dedi.

'Cektimi alıp giderim'

Eski başkan Mehmet Cansun, bu iddiaların altında hiçbir belgenin ortaya çıkarılamadığını kaydetti. Cansun, "Herhangi bir yolsuzluğum varsa, ceketimi alıp giderim. O yolsuzluğu yaptıysam, zaten bu camiada yerim yoktur" diye konuştu.

Süren: İddialar boş

Eski başkanlardan Faruk Süren de yolsuzluk iddialarıyla ilgili gazetede yer alan haberin bir yöneticiden çıkmasının, kulüp için çok vahim olacağını söyledi.

Özhan Canaydın'ın bir an önce bu konuyu açıklığa kavuşturması gerektiğini kaydeden Süren, iddiaların da boş laf olduğunu ileri sürdü.

Galatasaray Adası'na eleştiri

Divan Kurulu üyelerinden Duygun Yarsuvat, sarı-kırmızılı kulübün Kuruçeşme'deki Galatasaray Adası'nı, bir başkasının işletmesine vererek kaybettiğini savundu.

Divan Kurulu toplantısına Başkan Özhan Canaydın'ın yanı sıra Yönetim Kurulu üyeleri Ergun Gürsoy, Refik Arkan, Turgay Kıran, Fatih Gökşen, Cengiz Özyalçın ve Şükrü Ergün de katıldı.

Toplantının sonunda Divan Kurulu Başkanlığı, yolsuzlukla ilgili iddiaları kendi içinde çözmek için bir toplantı yapmak üzere üyelerden yetki aldı. İSTANBUL

ÜLKEDE ÖZGÜR
GÜNDEM

Cihan Yayıncılık, Basın, Reklam, Film San. Tic. Ltd. Şti. Adına İmtiyaz Sahibi: Ali Gürbüz **Genel Yayın Yönetmeni:** Sibel Güler **Yayın Koordinatörü:** Baki Gül **Yazıişleri Müdürü:** İrfan Uçar **Sorumlu Yazıişleri Müdürü:** Hasan Bayar **Haber Müdürü:** İhsan Polat **Müessese Müdürü:** İdris Karademir **Merkez:** Katip Mustafa Çelebi Mah. Abdullah Sok. 3/8 Beyoğlu- İstanbul Tel: 0 212 244 13 38 Faks: 0 212 244 13 47 **Haber Merkezi:** 0 212 251 86 08 - 0 212 251 87 72 **İlan Reklam:** 0 212 244 34 85 Faks: 0 212 244 13 47 **Baskı:** İstanbul, Gün Matbaacılık: Sefaköy Telsizler Mev. Akasya Sk. No: 23/A Küçükçekmece-İstanbul Adana, Arslan Güneydoğu Matbaacılık: İstiklal Mah. İstiklal Cad. No 44 Seyhan-Adana Trabzon, Arslan Güneydoğu Matbaacılık: Namık Kemal Mah. Özdil Yolu Üzeri Yomra-Trabzon **Genel Dağıtım:** YAY-SAT

'80'LERDEN SONRA GÜNDEME GELEN KADIN SIĞINAKLARI ZORLA AYAKTA DURUYOR

Sığınak gerçeği

Kadına yönelik şiddetin yaygın olduğu Türkiye'de SHÇEK'lere bağlı sadece 8 kadın sığınma evi var

Kadınlara yönelik şiddetin çok yönlü bir sorun olması nedeniyle bu sorunla mücadele ederken de farklı politikaların oluşturulması gerekiyor. Bu bağlamda yasal sosyal düzenlemelerin, özgüven geliştirici çalışmaların yapılmasının yanı sıra mutlaka iç işleyişinde bağımsız kadın sığınma evleri ve kadın danışma merkezleri açmak, bu evlerin ve merkezlerin sayısını süratle artırmak bir zorunluluk olarak ortaya çıkıyor.

Dünyada sığınma evlerinin tarihi 1970'lere uzanıyor. İngiltere ve ABD'de aile içi şiddete karşı başlayan mücadele zamanla diğer ülkeleri ve Türkiye'yi de etkiledi.

Bu nedenle dünyada ilk kadın sığınmaevleri ve kadın danışma merkezleri kadına yönelik şiddete karşı kadın mücadelesinin temel taşlarını oluşturuyor. "Kadınların can güvenliğini koruma ve özgüvenlerini sağlama mekanları olan sığınaklar" dünyada ilk kez Londra'nın Chiswick Kadın Merkezi'nde 1974 yılında yerel otoritelerin, şiddete maruz kalan kadınların sorunlarına duyarsız kalmaları nedeniyle kuruldu. İngiltere'den sonra ikinci sığınak ABD'de açıldı ve kısa zamanda bütün Kuzey Amerika'ya yayıldı. 1976'dan sonra ise Quebec'de kadın sığınakları açıldı.

Günümüzde birçok ülkede kadın sığınakları varlıklarını sürdürüyor. Özerk yapıda kurulan sığınakların yanı sıra belediyelerin ve kiliselerin açtığı ya da finanse ettiği sığınıklarda var.

Özellikle 1980'lerin ikinci yarısında gelişmiş ülkeler devletleri kadın sığınakları ve kadın danışma merkezlerini kendi sosyal hizmet yükümlülükleri arasına alan düzenlemeler yaptılar ve bu yükümlülüğü karşılayacak kurumsallaşmalara gittiler.

Türkiye gibi gelişmekte olan ülkelerdeki kadın hareketleri de kendi sığınma evleri ve kadın danışma merkezlerini oluşturma yönünde hareketlendiler.

Türkiye, kadın sığınma evi ve kadın danışma merkezleri ile ilk kez 1990 yılında tanıştı.

Türkiye'de bu kurumlar devlet, yerel yönetimler ve bağımsız olmak üzere üç ayrı katagoride düzenlendi. Türkiye kadın hareketinin öncülüğünde ilk bağımsız kadın danışma merkezi 1990'da Morçatı Vakfı tarafından kurulurken, ilk kadın sığınma evi de yine aynı tarihte İstanbul Bakırköy Belediyesi tarafından açıldı. Yerel yönetimler düzeyindeki ilk kadın danışma merkezi ise 1991 yılında İzmir Bornova Belediyesi tarafından gerçekleştirildi. Bunları 1993'de Ankara Kadın Dayanışma Vakfı'nın açtığı ilk bağımsız kadın sığınma evi ile Eylül 1995'te de Morçatı Vakfı'nın bağımsız kadın sığınağı izledi.

Ayrıca aynı yıllarda devlet de Sosyal Hizmetler ve Çocuk Esirgeme Kurumu (SHÇEK) aracılığıyla Ankara, İzmir, Bursa ve Antalya'da olmak üzere 4 kadın misafirhanesi açtı.

Şu anda ülkemizde sığınma evi işlevi gördüğü söylenen SHÇEK'in açtığı toplam 154 kadına hizmet verebilecek kapasitede 8 tane "kadın misafirhanesi" var. Morçatı Vakfı ile Kadın Dayanışma Vakfı'nın bağımsız sığınmaevleri ise maddi olanaksızlıklar yüzünden kapandı. 1990'dan itibaren bazı yerel yönetimlerin açtığı kadın danışma merkezleri ve sığınma evleri ise politik istikrarsızlık nedeniyle kalıcı olamadı. **İZMİR**

(Kazete'nin web sitesinden alınmıştır.)

Liege'de şiddete karşı yeni tedbirler

Belçika'nın Liege kentinde aile içi şiddete hiçbir şekilde müsaade edilmiyor. Liege Başsavcılığı tarafından alınan tedbirlerle birlikte aile içi şiddete anında tepki gösterilecek. Savcılık bir tokattan tutalım her türlü saldırıya karşı geçmişte cezasız kalan yaklaşımların hepsinin önümüzdeki dönemde mahkum edileceğini açıkladı. Sosyal ve hukuk kurumlarının ortaklaşa çalışmaları sonucunda Liege'de hayata geçirilecek sistemle aile içi şiddetin önlenmesi, konuya ilişkin tedbirlerin alınması planlanıyor. Belçika'nın Wallon bölgesinde ilk kez gerçekleştirilen bu ortaklıkta ayrıca şiddeti uygulayan kişiye de yardım götürülmesi planlanıyor. Güvenlik güçlerinin herhangi bir müdahalesine neden olan şiddet mahkemeye de götürülecek. Şiddet uygulayan kişi 15 gün bekleme merkezinde kaldıktan sonra şiddeti uygulayanlara yardım amacıyla oluşturulan Praxis Derneği'ne üye olabilecek. Bu süreç içerisinde ise, söz konusu kişi mağdur ile herhangi bir ilişkiye giremeyecek. Bu gözlem süreci bir rapora dönüştürülecek ve hukuk kurumlarına iletilecek. Böylece söz konusu kişinin kaderi de belli olacak. Şiddeti uygulayan kişinin Praxis Derneği'ne gitmemesi ya da başka gerekçeler ortaya sürmesi ise dava konusu olabilecek. **BRÜKSEL**

Zina tartışması ve gösterdikleri

AB'ye uyum gerekçesiyle değiştirilen Türk Ceza Kanunu (TCK), kadın sorununu toplumun gündemine yeniden taşıdı. Bir kez daha alışıldık oyunu tekrarlayan AKP, toplumun geniş kesimlerinin olumlu beklentilerle desteklediği değişiklik çalışmalarını kendi uğursuz emellerine ulaşabilmenin dayanağı haline getirmeye çalışıyor. Tarihin tozlu raflarına kalkması gereken, çağdışı bir suç olan zinayı ceza kanun da düzenlemek istiyor.

İlginç olan çağdaşlığı kimselere bırakmayan CHP'nin de "kadın ve erkeğe eşit ceza" şartıyla buna destek vermesi. Oysa Anayasa Mahkemesi 8 yıl önce zinayı suç olmaktan çıkarmış, sadece bir boşanma sebebi saymıştı.

AKP'ye her konuda destek çıkan holding basının kalemşörleri zina düzenlemesine karşı çıkıyorlar. Ancak karşı çıkışları genelde böyle bir düzenlemeyle AB'den tarih almanın zorlaşacağı gerekçesiyle sınırlı kalıyor. Elbette farklı sesler de var. Oysa ki zina ya da TCK tasarısında kadını ilgilendiren diğer maddeler, Türkiye'de kadının konumuna ve pratikte yasaların nasıl işlediğine bakılmadan değerlendirilemez.

Zina tartışması için "ülkenin gündemi bu değil, TCK tasarısının daha önemli ve antidemokratik maddelerinin tartışılmasını önlüyor" şeklinde serzenişler de var. Gerçekten de "zina" tartışması bir yönüyle tartışmaları saptırmanın bir dayanağı olarak değerlendirilmek istenebilir. Ancak sorun bundan ibaret değil. Üstelik salt böylesi bir yaklaşım kadına yönelen bu gerici saldırının vehametinin görülmesini engelleyebilir. Bence önemli olan zina tartışmasının AKP ve siyasal İslamcıların, daha da önemlisi egemen kültürün kadına bakışının bir kez daha görülmesi için önemli bir vesile olması.

İktidar başarısını önemli ölçüde kadın kollarında canla başla çalışan kadınlara borçlu olan AKP, böylece onlara ne kadar değer verdiğini (!) bir kez daha kanıtladı. AKP, zina düzenlemesini "Anadolu kadının talebi bu" diye savunuyor. Anadolu kadınının kim olduğu ise muğlak. Oysa 50'den fazla kadın örgütünün oluşturduğu TCK Kadın Platformu'nun görüşleri dikkate bile alınmıyor, görüşme taleplerine yanıt verilmiyor. Demek ki bu örgütler ve üyeleri Anadolu kadınını temsil etmiyor(!) Anlaşılan örgütlü kadın Anadolu kadını olmuyor.

AKP'nin ve siyasal İslamcıların akıl hocalarından Zaman gazetesi yazarı Ali Bulaç ise zinanın suç olarak kabulünü haklı çıkarmak için akıl almaz bir iddiada bulunuyor. Bulaç'a göre gecekondularda yaşayan yoksul ailelerden üçte ikisinde ailenin geçimini üstlenen kadınların ne iş yaptığını merak etmeyen kocaları, sivil fuhuşa onay veriyor(!) Bir kalem darbesiyle yoksul kadınların üçte ikisine fahişe damgası vurmaktan çekinmeyen zihniyet AKP'ye alkış tutuyor. Bulaç, hızını alamayıp namus cinayetlerinin eleştirilmesini de gereksiz buluyor. Ülkemizde yoksulların %70'ini kadın ve çocuklar oluşturuyor. İşsizliğin, yoksulluğun yarattığı toplumsal çözülmenin sonuçlarından biri olan fuhuşu bahane eden AKP, TCK tasarısında fuhuştan sermaye edinen, kadın ve çocukları zorla, hileyle fuhuşa iten insan tacirleri içinse sadece 4 ila 6 yıl arasında hapis cezası öngörüyor. Sayın Bulaç'ın bu duruma hiç değinmemesi tam da bu ne perhiz bu ne lahana turşusu dedirtecek bir durum olmuyor mu?

Kadının dilinden
KİRAZ BİÇİCİ

Ülkemizde yoksulların yüzde 70'ini kadın ve çocuklar oluşturuyor. "Namus cinayetlerinde" onlarca kadın öldürülüyor, Bölge'de artan kadın intiharlarının, intihar süsü verilmiş "namus cinayetleri" olabileceğine dair bulgular artıyor. Zinadan yargılanan Anadolu kadınının sayısı, aynı suçtan yargılanan erkeklerin sayısının 8 katı. Evli bir erkeğin başka bir kadınla birlikteliğini "erkeğin elinin kiri", kadının birlikteliğini ise cinayet sebebi sayan bir toplumsal ahlak anlayışında zinanın suç sayılması, kadınların sokak ortasında polisin gözü önünde doğranması vakalarını artırır. İmam önde mahalleli arkada yapılan gece baskınlarını yeniden toplumsal yaşamımıza sokar. En önemlisi de sokakta bir erkekle konuşan kadına malum damganın vurulması olağan hale gelir. Evli bir erkeğin başka bir kadınla birlikteliğini "erkeğin elinin kiri", kadının birlikteliğini ise cinayet sebebi sayan bir toplumsal ahlak anlayışı her yerde kendisini hissettiriyor.

TCK tasarısının kadını kıskaca alan maddeleri bununla da bitmiyor. Namus cinayetlerinde kadının öldürülmesi halinde "haksız tahrik" maddesini işleterek erkeğin 2.5 sene hapisle kurtulmasını sağlıyor. Ancak namus cinayetlerinde öldürülen erkek ise bunu "nitelikli adam öldürme" yani planlı adam öldürme kapsamına sokuyor ve daha ağır bir ceza veriyor.

Bekaret kontrolü, müstehcenlik kavramı, cinsel ayrımcılık gibi konularda da TCK tasarısında aynı çağdışı anlayış sergileniyor. Tasarı "genital muayene" adıyla düzenlediği bekaret kontrolünün savcı ve hakim izniyle yapılabileceğini belirtiyor. Türkiye'de bir baba ya da okul yönetimi kızının muayeneye göndermek için savcıdan izin istediğinde buna kaç savcı karşı çıkacaktır? Başka bir madde de "reşit olmayanla cinsel ilişki" başlığıyla 15 ila 18 yaşındaki gençlerin kendi rızalarıyla cinsel ilişkiye girmelerini cezalandırıyor. Eğer gençlerden biri diğerinden 3 yaş büyükse olay kamu davası haline geliyor ve savcılık re'sen (kendiliğinden) harekete geçiyor. Tasarı, kadının namusunu kadından başka herkese emanet ediyor.

Adalet Bakanı Cemil Çiçek'in gözü aydın. 14 yıl önce gazeteleri süsleyen "Flört etmek fahişeliktir" yargısı böylece yasal dayanağa kavuşuyor. Bu durumda yıllar önce parkta öpüştükleri için gençlerin kafasına silah dayayan bekçilerin yeniden önü açılmış oluyor.

Yoksullukla boğuşan, çocuklarına daha iyi bir gelecek sağlayabilmek için çabalayan kadınlarımız öldürülme korkusuyla boğuşmak zorunda bırakılıyor. Peki, çocuğunu okutma mücadelesinde kayıt parası engeline takılan Anadolu kadınının sesi neden AKP'ye ulaşmıyor? Açlıktan çocuğu ölen annenin feryadı neden Meclis koridorlarında yankılanmıyor? Çünkü işlerine gelmiyor.

Sonuç olarak TCK tasarısı sadece zina değil, diğer maddeleriyle de "evde kadının yeri ahırdaki öküzden sonra gelir" anlayışının fanatik yansıması olarak karşımıza çıkıyor. AKP ve CHP'nin tasarıyı üzerinde uzlaşarak Meclis'e gönderdiklerini düşünürsek kadına bakışın basit bir şeriatçı yaklaşım sorunu olmadığını anlayabiliriz. Mesele daha köklüdür. Dolayısıyla çözümü de köklü olmak zorundadır. Bu da ancak kadına hak ettiği değeri verecek bir toplumsal düzeninin kurulması için mücadele etmekle mümkün olur.

Demir eksikliği gelişimi önlüyor

Çocuklarda beslenme bozukluğunun günümüzde ciddi boyutlara ulaşması, ülkemizde beslenme ile ilgili önemli problemlerin olduğunu açıkça ortaya koyuyor. Uzmanlar, ülkemizde çocukların yüzde 8.3'ünün yaşına göre düşük tartılı, yüzde 1,9'unun boyuna göre düşük tartılı, yüzde 16'sının yaşına göre kısa boylu olup, her 5 çocuktan 1'inde raşitizm, her 2 çocuktan 1'inde anemi, her 10 çocuğun 8'inde demir eksikliği ve yine aynı oranda diş çürüğü tespit edildiğini belirtti. "Ülkemizde tek başına 6 ay anne sütü verme oranı sadece yüzde 9'dur. En önemli demir kaynağı olan etle beslenmeye 6'ıncı ayda başlanması gerekirken 12'inci aydan sonra başlanarak çok geç kalınmaktadır" diye belirten uzmanlar "Ek besinlere başlanabilmesi için çocuğun başını dik tutabilmesi, oturması, sindirim enzimlerinin yeterince gelişmiş olması gerekir" diyor. Uzmanlar sindirim sistemi gelişmeden (4 aydan önce) erken beslenmeye başlanırsa besin alerjisi, insüline bağımlı şeker hastalığı, kronik bağırsak hastalıkları, gelişme geriliği, kilo alamama, şişmanlık, erken kalp, damar hastalıkları, hipertansiyon ve benzeri birçok hastalık oluşabileceğini ifade etti. **İSTANBUL**

Meclis'te TCK eylemi

Kadın örgütleri, haklarını güvenceye alacak bir tasarı için 14 Eylül'de Meclis önünde eylem yapacak

Sivil toplum örgütleri TCK tasarısındaki zinanın hapisle cezalandırılması maddesine karşı eylemler yapıyor.

Bekaret, namus cinayetleri, müstehcenliğe yönelik maddeleri ve zinaya ceza düzenlemesiyle "çağdışı ve ayrımcı" eleştirisi yöneltilen yeni Türk Ceza Kanunu Tasarısı kadın örgütlerinin tepkisine yol açtı. Kadın örgütleri, düzenlemenin yeniden ele alınmaması halinde sürekli eylem yapacak.

Aralarında Mor Çatı ve Uçan Süpürge'nin de bulunduğu kadın örgütleri, Türk Ceza Kanunu Tasarısı'nın yeniden düzenlenmesi için bir araya geldi. "Tek sorun zina değil, TCK yeniden düzenlensin" talebiyle eylem hazırlıklarını başlatan kadın örgütleri, tasarının bu haliyle "çağdışı ve ayrımcı" zihniyeti koruduğunu ifade etti. Kadın örgütleri, 14 Eylül'de Ankara'da yapacakları eylemle tepkilerini dile getirecek. Kadın örgütleri eylemde, "Eğer TBMM Türk Ceza Kanunu reformuyla kadın örgütlerinin ve erkeklerin hak ve özgürlüklerini tam ve eşit olarak güvenceye almayı ve çağdaş, eşitlikçi ve özgürlükçü bir yasa çıkartmayı hedefliyorsa, kadın örgütlerinin talepleri doğrultusunda TCK tasarısında gerekli değişiklikleri yapmak zorundadır" taleplerini dile getirecek.

Tasarının kadın haklarını güvence altına almaktan uzak olan maddelerinin yeniden gözden geçirilmemesi halinde kadın örgütleri sürekli eylem başlatacak.

Zinaya tepki

Hiçbir demokratik hukuk devletinin ceza yasasında zinanın suç sayılmadığına dikkat çeken kadın örgütleri, zinanın yeniden suç sayılmasının gündeme gelmesinin, tasarının bakış açısına tamamen ters düştüğünü ve devletin kişilerin beden bütünlüğüne ve özel hayata müdahalesini meşru kılarak Anayasal hakları ve Avrupa İnsan Hakları Sözleşmesi'ni ihlal ettiğini belirterek, şöyle diyor: "Şiddet ve saldırı içermeyen zinanın suç sayılması, yetkililerce iddia edilenin aksine kadınları daha fazla mağdur edecektir. İktidar ve muhalet güç oyunlarına ve pazarlıklarına kadın örgütlerini alet etmekte ve namus cinayetleri, bekaret kontrolleri, ayrımcılık gibi konularda tasarıda gerekli değişiklikleri yapmak yerine suni gündem yaratmaktadırlar. Sadece şeri ceza yasalarında suç teşkil eden zinanın Türkiye'de yeniden suç sayılması, laiklik ya da demokratikleşme yolunda verilebilecek bir taviz değildir. Zina TCK kapsamına alınırsa ve kadın örgütlerinin talepleri yerine getirilmezse, TCK reformu eşitlik ve demokratikleşme yolunda ileri bir adım olmaktansa, Türkiye'yi geriye götürecek, Türkiye'de kadının insan hakları ihlalleri devam edecektir.

Samimi adımlar atılsın

TBMM kadının insan hakları ihlallerinin önüne geçmek, eşitlik ve demokratikleşme sürecinde samimi adımlar atmak konusunda samimiyse, Kopenhag Kriterleri'ne göre kadın erkek eşitliğini tam olarak sağlamak durumundadır. TCK reformunun amacına ulaşması için aşağıdaki değişikliklerin yapılması gerekmektedir.

Tepki çeken maddeler

- Nitelikle insan öldürme maddesine alınan töre saiki ifadesi namus saiki olarak değiştirilsin,
- Bekaret testleri tamamen yasaklansın,
- Ayrımcılık maddesine cinsel yönelim ifadesi tekrar eklensin,
- 15-18 yaş arası gençlerin rızaya dayalı cinsel ilişkilerine getirilen yaptırımlar kaldırılsın,
- Müstehcenlik maddesindeki ifade hürriyetini kısıtlayıcı ifadeler çıkartılsın." **ANKARA - ANKA**